

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Shakespeare, William.

William Shakspeare's dramatiske Værker.

Vol. 3

Kjøbenhavn : J. H. Schubothe, 1845-1850

11 Bd.

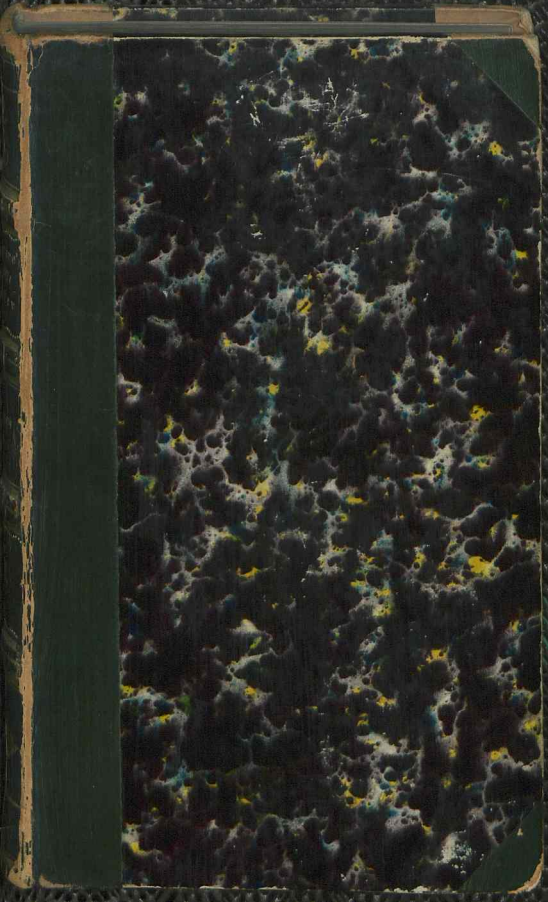
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

56-150-8°

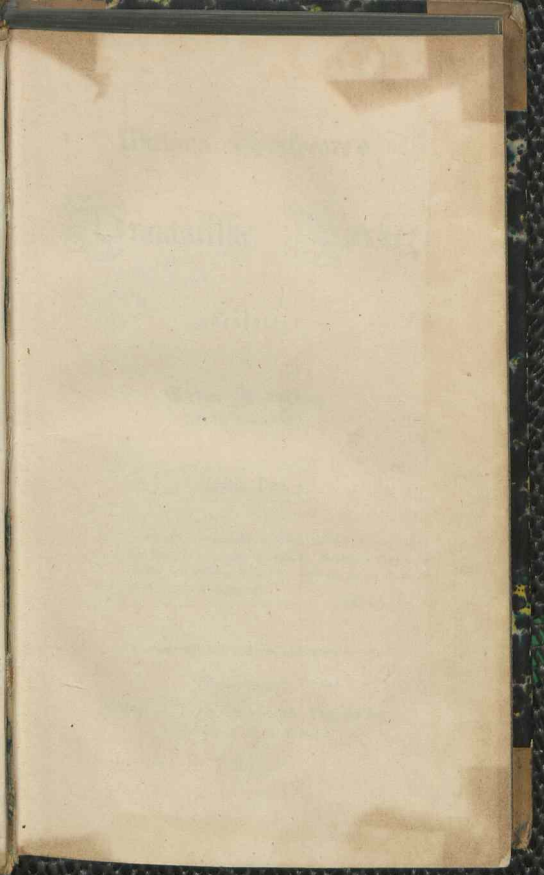
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

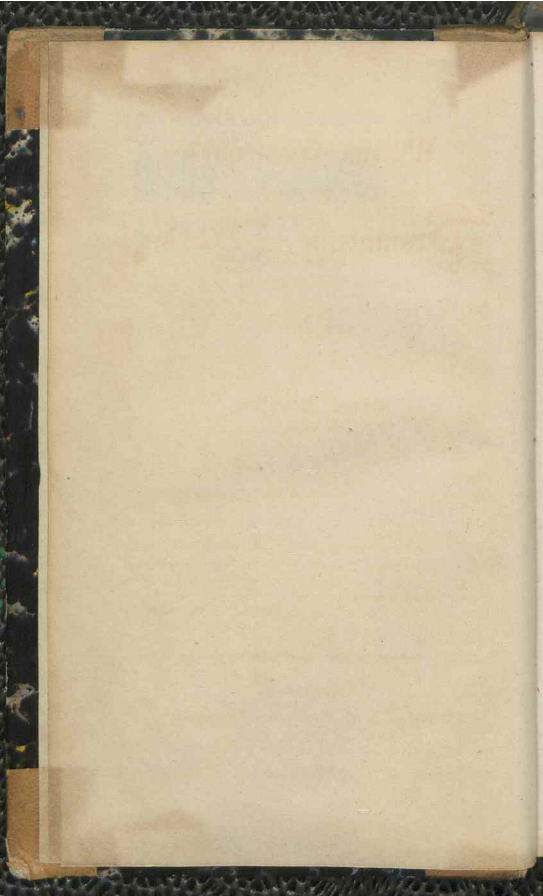

1 1 56 0 8 01040 1

REX/5

William Shakspeare's

Dramatiske Bærker,

oversatte

af

Peter Boersom,
kongelig Skuespiller.

Tredie Deel.

Selbst unter dem Heiligsten ist nichts, das heiliger wäre als die
Geschichte; dieser große Spiegel des Weltgeistes, dieses ewige
Gebicht des göttlichen Verstandes: nichts das weniger die Berüh-
rung unreiner Hände ertrüge!

Schelling.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. S. Schubothes Boghandling.

Trykt hos J. E. F. Græbe.

1846.

William Shakespeare's

Comedies

Overlaid

Peter Boreman

London

Printed

Printed and Published by J. B. Boreman, at the
Printers Office, in the Strand, near the Theatre Royal.
1711.

Richardson

Printed by J. B. Boreman, at the
Printers Office, in the Strand, near the Theatre Royal.

Til Læseren.

De Aar, som ere henrindne, siden foregaaende Deel af Shakspeare udkom, have været saa ugunstige for videnskabelige Foretagender, at jeg vel neppe behøver at bede Digterens Indere om Tilgivelse for at dette Bind kommer saa seent.

I Forerindringen til anden Deel af min Oversættelse havde jeg bestemt Macbeth og Richard den Anden til at udgjøre Indholdet af dette Bind. Jeg har siden forandret min Tanke, og vil nu fremdeles i de følgende Dele fare fort med Digterens Stykker af Englands Historie. Forend disse ere færdige, bliver Macbeth ikke trykt; men jeg nærer Haab om, længe før den Tid, ja maaſkee inden Aars Frist, at skulle faae dette Mesterværk af Shakspeare fremstillet for mine Landsmand, ikke i døde Bogstaver, men i levende Død og Aand paa Skuepladsen.

Og i det jeg nævner Skuepladsen, kan jeg ei andet, end med sand Taknemmelighed, i alle Britterhædens Venners Navn bevidne Theatrets høie Betyrere dyb Hoiagtelse, fordi de have aabnet denne Digter Udgang til Kongen af Danmarks Skueplads. —

Saaledes er Hamlet*) spillet. Romeo og Julie antaget og bestemt til Opførelse; ligeledes Kong Lear, som endnu i denne Vinter skal gives. Heller ikke kan jeg forbigaae her at nævne, at paa intet af alle Theatre i Verden, selv paa Englands, komme Shakspeare's Stykker saa uforandrede og uforvanskede frem, som her paa Kongen af Danmarks.

Naar den næste Deel af min Oversættelse skal udkomme, tør jeg ikke bestemt sige, da Erfaring har lært mig, hvor meget uforudseete og uforudseelige Begivenheder kunne tvinge til at bryde Løfte. At Arbeidet imidlertid fortsættes med Lyst, og at det har været, er, og vil blive mig den kjæreste Beskæftigelse i de Fritimer, som undes mig, det behøver jeg vel ikke at forsikre Nogen om.

Kjøbenhavn, i November 1814.

Oversætteren.

*) At det kun to Gange er givet, er deels min Skyld, som under Gigtmerter ikke kunde spille nogen, end sige denne uhyre, angribende Rolle; deels den høie Directions, for saavidt, som den har været human nok til ikke i min Sygdom at ville doublere en Rolle, den vidste jeg maatte have om Kjærlighed for.

Kong

Richard den Andens

Liv og Død.

Personer:

Kong Richard den Anden.

Edmund af Langley, Hertug af York	} Døtler til Kongen.
Johan af Gaunt, Hertug af Lancaster	

Henrik, med Tilnavn Bolingbroke, Hertug af Hereford, Son af Johan af Gaunt; og siden Konge under Navn af Henrik den Fjerde.

Hertugen af Aumerle, Son af Hertugen af York.

Mowbray, Hertug af Norfolk.

Hertugen af Surrey

Greven af Salisbury.

Grey Berklej

Bushy

Baggot	} Kong Richards Kreature.
Green	

Greven af Northumberland.

Henrik Percy, hans Son.

Lord Roos.

Lord Willoughby.

Lord Fitzwater.

Biskoppen af Carlisle.

Abbeden af Westminster.

Stor-Marschallen.

Endnu en Lord.

Ridder Pierce af Exton.

Ridder Stephen Scroop.

Hovedsmanden for en Trop Wallisere.

Kong Richards Dronning.

Hertuginde af Gloster.

Hertuginde af York.

En Hofdame hos Dronningen.

Adels herrer, Herolde, Hovdinge, Krigere, trende Urtegaardsmand, en Jangerogter, et Sendebud, en Staldkarl; Følge.

Scenen: forskjellige Egne af England og Wales.

Kong Richard den Andens Liv og Død.

Første Akt.

Første Scene.

London. En Sal i Slottet.

Kong Richard træder ind med Folge; Johan af
Gaunt og andre Edle med ham.

Kong Richard.

Johan af Gaunt, ærværdige Lancaster,
har Du ifølge Sed og Pligt bragt hid
Din Son, den djarve Henrik, Herefords Hertug,
at vedstaae hine høie Klagemaal,
dem nys vor Tid tillod os ei at høre,
med Hertugen af Norfolk, Thomas Mowbray?

Gaunt.

Det har jeg, Eders Naade.

Kong Richard.

Sig mig fremdeles, har Du prøvet ham;
opægger gammelt Nag ham ei til Klage;
men klager han med Skjel, som tro Mand egner,
hiins Høiforræderi fuld vel bevidst?

Gaunt.

Saa vidt jeg kunde speide ham, paa Grund af
et farligt, fjendeligt Sind, seet hos hans Modpart,
paa Eders Høihed sigtet; — ei af Nag.

Kong Richard.

Saa kald dem hid; med Ansigt vendt mod Ansigt,
og vreden Bryn mod Bryn, vi selv vil høre
Anklager og Anklaget frit at tale. —

(Nogle af Følget gaae ud.)

Haardhalse begge; trodsige som Fjelde,
som Havet dove, som Lynstraaler snelle.

(Følget kommer tilbage med Bolingbroke og Norfolk.)

Bolingbroke.

Gid langt, lykfsaligt Liv og Regimente
tilfalde maa min hulde Herre Konge!

Norfolk.

Hver Dag forhoie den henrindnes Fryd,
til Himlen, avindsyg paa Jordens Lykke,
Udødeligheds-Kronen paa Jer sætter!

Kong Richard.

Hav begge Tak! dog een af Jer os smigrer;
det sees af Sagen, hvi I kom: for nemlig
for Høiforraad hinanden at anklage. —
Heresford, min Brænde, hvad fremfører Du
mod Hertugen af Norfolk, Thomas Mowbray?

Bolingbroke.

Først (Himlen være Vidne til min Tale!)
af undersaatlig Pligt, af Omhu for
min Fyrstes dyrebare Sikkerhed,
og frie for alskens ilde avlet Had
jeg staaer som Klager for min Konges Mafyn; —
Nu, Thomas Mowbray, jeg til Dig mig vender,
og mærk min Hilsen vel; thi hvad jeg taler,

mit Legem skal bevise her paa Jorden,
 eller min Aand tilsvare det i Himlen;
 Du est en Høiforræder og en Ridding;
 for god at være sligt; for slet at leve,
 thi viid: paa Himlens den krystalne Bue
 er sorten Sky just dobbelt grim at skue;
 Og, at mit Død ei plat til Jorden falder,
 jeg høit Dig Høiforræder atter kalder;
 Og-flux, vil Kongen, skal mit Riddersværd
 bevise hvad min Tunge talte her.

Norfolk.

Lad mine kolde Død ei her anklage
 min Riddjerhed; ei Dvindefrig vi føre,
 og bittre Skrig fra tvende vrede Tunger
 voldgister ikke Sagen mellem os to;
 det Blod er varmt, som for hiin Sag skal kjeles.
 Dog brammer jeg ei af saa tamt et Taalmod,
 at nu jeg kunde tie qvær. Først hindrer
 min Agt for Eders Høihed mig at give
 den frie Tale Toile frit og Spore;
 hvis ei, da løb den, til den havde hjembragt
 Forrædernes navn i hans Hals med Renter.
 Hans hoie Kongeblood tilsidefat;
 tilsidefat hans Slægtskab med min Tyrste,
 saa trodser jeg ham; ja jeg spytter ad ham;
 jeg kalder ham en Skurk, en seig Bagvadsker.
 For at bevise det, vil jeg indremme
 ham hver en Dvekampsførdeel; vil jeg naae ham,
 og var det end til Fods, hist mellem de
 med evig Jis bedækte Alpetinder,
 i hver en øde, ubebo'lig Drl,
 hvor aldrig Britter Fod end turde sætte.
 Lad dette borge Dig min Trostskab, Konge!
 ved alt mit Haab og Trost; kun Vogn kom fra hans
 Tunge.

Bolingbroke.

Der, blege Midding! kaster jeg mit Pant,
 her Kongens Frændskab jeg tilsidefætter;
 her jeg mit høie Hyrteblod affiger,
 det ei Din Aagt, men kun Din Feighed paastjød;
 har Brodens Angst end levn't Dig Kraft nok til
 at tage op mit Gresspant, da buk Dig;
 ved det, og alle andre Ridderskikke
 vil jeg bevise, Arm mod Arm, hvad jeg
 har sagt, og værre Ting end Du kanst tænke.

Norfolk.

Jeg tager det, og sværger ved det Sværd,
 som lagde Ridderskabet paa min Skulder,
 at stande frem alt efter Lov og Sæd til
 hver Dyst, hver Prove Ordnen's Bud mon ædske.
 Jeg gaaer i Kreds, og ramme mig Dit Slag,
 er jeg Forræder, og ei Ret min Sag!

Kong Richard.

Hvad lægges Mowbray da til Last? Svart maa
 det være, som skal vække Skin af Tanke
 i vores Bryst om noget Ondt hos ham.

Bolingbroke.

See, hvad jeg taler skal mit Blod bevise. —
 Mowbray fik otte tusind' Rosenobler
 som Forstkud for sin Konges Krigere;
 dem forbeholdt han sig til nedrigt Brug
 som trolos Falskner, og et svigfuldt Alffum.
 Desuden siger jeg, og vil bevise
 i Kamp — her, hvorisomhelst, i fjernest Jordstreg,
 som brittisk Die skinted', at til alle
 Forræderier, som i atten Aar
 opspandtes og ndragedes i Landet,
 var falsken Mowbray første Hovedkilde.
 Saa, siger jeg, og det vil jeg bevise

grant paa hans Skjendselsliv; han lagde Planen
til Hertugen af Glosters Død; han æggede
hans for lettroende Hjender op, og altsaa
som feig Forræder lod hans fromme Sjæl
udsvømme gennem blodige Bunders Sluser.
Hiint Blod, liig Abels ved sit Offer, raaber
fra Jordens tungeløse Gulv op
til mig om Ret og strengest Tugtelse;
og med min hæderfronte Adels Værd,
døe skal jeg; eller tугte skal mit Sværd!

Kong Richard.

Hvor mægtig Dræmslugt hans Djærvhed tager! —
Thomas af Norfolk, hvad har Du at svare?

Norfolk.

O, lad min Konge vende bort sit Ansigt,
o, lad hans Dre være døvt en Stund,
mens jeg fortæller her hans Stammes Skjændsel,
hvorkunde Gud og Mand slig Logner hade!

Kong Richard.

Mowbray! vort Dommerblik er upartisk;
var han min Broder, ja mit Riges Arving,
(som kun han er min Faders Brodersøn)
jeg sværger her ved Kongespirets Høihed,
slig nær Forvandtskab til vort hellige Blod
ham baaded' ei, og ledte ei et Haarbred
min faste Sjæl fra Retfærdssbanen ud;
Han er vor Undersaat, det est og Du;
saa tal da uden Frygt, og freidig nu!

Norfolk.

Saa, Bolingbroke! dybt fra Dit Hjerte vælded'
Løgn af Din falske Hals. De trende Parter
af det omtalte Forstod for Calais
betalte jeg hans Høiheds Folk pligtskyldigst;
den fjerde Part beholdt jeg, med hans Billie,

saasom min Konge skyldte mig en Rest
 paa en anseelig Regning fra den Tid
 jeg hentede ham sin Dronning hid fra Frankrig;
 thi spørg Din Legn! — Og nu om Glosters Død —
 jeg slog ham ei, men, mig til Skam, vedstaaer,
 at i hiin Sag jeg glemte Sed og Plikt. —
 Hvad Eder angaaer, Hertug Lancaster,
 I ædle Fader til min Alvindsmand,
 engang jeg lagde Eders Liv en Snare,
 en Synd, som pincer end min Sjæl med Nag;
 men før jeg sidste Gang tog Sakramentet,
 da skrifted' jeg det, og udtrykkelig
 bad Eders Naade om Tilgivelse,
 og fik den, haaber jeg. — See her min Brøde.
 En Riddings Had er Resten kun af Klagen,
 en troløs, en vanslågtet Høiforræders;
 det vil jeg selv paa Riddervis beviser,
 og kaster nu, til Tak for sidst, mit Pant,
 opblæste Høiforræder! Dig for Føde;
 min Riddertro vil jeg besegle med
 det bedste Blod i Dine Hjertekamre.
 Jeg beder Eders Høiherd! frem min Sag,
 i det I sætte flux vor Vres Provedag!

Kong Richard.

Hamtændte Riddere! lad mig Jer styre.
 Mens Eders Galde uden Mæreladen;
 det foreskrive vi, skjendt Læge ei;
 Dybt Saar for dybe Indsnit baner Vel.
 Forlader, glemmer, og hverandre savner!
 vor Læge siger: „nu ei Mæreladning gavner.“
 Kom, Farbroer! lad os see vi læge dette Saar;
 med Norfolk taler jeg; til Eders Son I gaaer!
 Gaunt.

At mægle Fred er aflægs Graaskjægs Sag. —
 Kast Norfolks Pant, min Son! og far i Mag!

Kong Richard.
Og Norfolk! kast I hans!

Gaunt.
Nu Henrik! nu?
jeg hyder lydende, thi lyde Du!

Kong Richard.
Kast, Norfolk! lyd, hvis Du har kjær Din Fred!

Norfolk.
Jeg, Konge! for Din Fod mig kaster ned.
Krav Liv og Blod, men ei min Skjændsel, Herre!
Liv, Blod tilhører Dig; men Ridderære,
der herlig leve skal trods Død og Grav,
den aldrig jeg til Skjændselsbrug hengav.
Anslaget, skjændet, revset her jeg staaer;
her giftig Klaffers Spyd mig gav et Banesaar,
det læger Balsom ei; men kun hans Hjerteblod,
som aanded' Giften ud!

Kong Richard.
Ha! trodsig-vilde Mod!
Giv Pantet! — Lovens Magt gjør Leoparden tam.

Norfolk.
Dens Spætter skiftes ei. — D, tag blot bort min
Skam,
saa gier jeg slur mit Pant. Det dyre, største Gode,
o Herre Konge! her paa denne Tumleflode
er Gre, reen for Plet; hvor den ei findes meer,
er Manden meer ei Mand, men kun et malet Leer.
Ja dyrest Edelsteen, tidobbelt laaset ind,
er i et trofast Bryst et djærvt og dristigt Sind.
Min Gre er mit Liv, saa fast i det indbunden,
at, tages Gren bort, er Livets Glas udrunden.
Thi Konge! lad mig djærvt for Gren nu bestaae;
i den jeg levet har, for den i Død vil gaae!

Kong Richard.

Rast, Frænde! Eders Pant! vil I begynde?

Bolingbroke.

O Herren fri mig fra saa skændeligt at synde!
Skal mig min Fader see berøvet Heltetmod?
skal jeg fornedre feig mit høie Adelsblod
for denne Ridding? Her med slikt et Saar
min Tunge skammelig min Ridderære slaaer,
for den saa skændigt taler, skal min Tand
den feige Talsmand knuse ret paa Stand,
og blodig den til Spot i Mowbrays Ansigt spytte,
hvor Skændsel boer saa godt, at aldrig den vil flytte!

(Gaunt gaar.)

Kong Richard.

Vi fødtes ei til Bonner, men til Bud;
dog da vort Bud formaaer ei Fred at stifte,
saa stander, under Eders Livs Fortab,
I frem i Coventry St. Lamberts Dag;
Der Hadets gamle Tvist, som frist endnu mon brænde,
skal Eders gode Sværd og Pantser evig ende.
Forsones vil I ei, saa lad da Seir og Tab
forkynde Uret her, hist ægte Ridderskab. —
I, Marskalk! ordne Alt; Herolder did lad gaar,
at denne lille Krig kan skyndsomst Ende faar!

(De gaar.)

Anden Scene.

London. Et Bærelse i Hertugen af Lancasters
Pallads.

Gaunt træder ind, med Hertuginde af Gloster.

Gaunt.

Al, mit og Glosters nære Blodforvandtskab
opvægger mig langt meer end Eders Skrig
til at staae op imod hans Mordere.

Men da nu Straffen ligger i de Hænder,
som øved Broden, den vi ei kan ændre,
saa give vi vor Sag i Himlens Haand,
som, naar den seer paa Jorden Tidens Fylde,
vil regne Hævnens Ild paa Syndens Hoved.

Hertuginde.

Er Broderbaand Dig da ei stærkere Spore?
Er i Dit gamle Blod ei Gnist af Venskab?
Edwards syv Sommer, hvoraf Du est een,
var som syv Glasfer af hans hellige Blod,
som Grene syv, oprundne af een Rod.
Naturen har udtørret nogle af dem;
nogle af Grenene har Skjæbne sædet;
men Thomas, min Gemal, mit Liv, min Gloster, —
een Glasferfuld af Edwards hellige Blod,
en herlig Grene udaf hans Kongestamme, —
er sønderbrudt, og spildt den dyre Saft;
er huggen af; dens Sommer-Lovpraagt blegnet
for Alvinds Haand, og blodig Morderere.
Al, Gaunt! hans Blod var Dit; den Seng, det Skjød,
den Kraft, den Form, som danned Dig, den danned
og ham til Mennecke. Du lever, aander;
dog est Du dræbt i ham; Du fuldelig
samtykker i Din Faders Død, i det
Du rolig seer Din arme Broder doe,
som var et Billed' af Din Faders Liv.
Kald det ei Taalmod, Gaunt! det er Fortvivlen!
I det Du taaler saa Din Broder myrdes,
Du viser Kongeveie til Dit Liv,
og lærer Morderen at slagte Dig.
Det, som hos ringe Mand vi kalde Taalmod,
er bleg, kold Feighed i et Adelsbryst.
Hvad skal jeg sige? — For Dit Liv at sikke,
det bedste er, min Glosters Død Du hævner!

Gaunt.

Lad Himlen domme her; thi Himlens Guldmagt,
dens Sendebud og for dens Ansigt salvet,
aarjaget har hans Død; og var det Brode,
da hevne Himlen det; men aldrig skal
jeg løfte Bredens Arm imod dens Tjener.

Hertuginde n.

Hvor da, af! hvor skal jeg min Sorrig klage?

Gaunt.

For Gud, som Enfers Stridsmand, Skjold og Bærge.

Hertuginde n.

Nu, ja! det vil jeg. — Gamle Gaunt, Farvel!
Du gaaer til Coventry, for der at see
vor Frænde kjæmpe med den grimme Mowbray.
D sid paa Herefords Spær, n in Glosters Uret,
at det maa bore Slagter Mowbray's Bryst!
og sviqter Lykken ved den første Dyst,
da tynge Mowbrays Synder saa hans Barm,
at det hans stolte Gangers Ryg maa brække,
og hovedfulds ham ind i Skranken kaste,
som ufelt Kryb for vores Frænde Hereford. —
Far, Gaunt! nu vel! Din fordums Broders Mage
i Sorrigs Selskab gaaer at ende sine Dage!

Gaunt.

Far, Søster, vel! til Coventry jeg maa.
Held stedse boe hos Dig, som did med mig det gaae!

Hertuginde n.

Dog tov, endnu et Ord: —
hvor Sorrig rammer springer den tilbage,
ei ved sin hule Tomhed, men sin Vægt.
For jeg begyndte, Afsted alt jeg tog,
thi synes Sorg skjendt endt, den endes ikke dog.
Hils kjærligen min Broder Edmund York. —

See det er Alt; — nei, nei! endnu ei gaae;
 skjøndt det er Alt, I maa ei haste saa;
 Jeg huster vist nok meer. Beed ham — ja hvad? —
 Alt han i Plashy snart besøger mig.
 Dog, York! hvad er vel der at see for Dig?
 kun tomme Bærelser, og nøgne Bægge,
 utraadte Gliser og en øde Borg?
 Hvad Velkomst for Dig? kun min bittre Sorg.
 Thi hils ham blot; lad ham saa langt ei gaae
 at søge Sorg, som boer i hver en Braa;
 jeg trostløs gaaer at døe, at ende Sorg og Moie;
 mit sidste Livs-Narvel staaer i mit vaade Dø!

(De gaar.)

Tredie Scene.

Gosford Bang ved Coventry.

(Stranken er sat; man seer Kongens Throne. Herolde
 o. s. v. staae rede paa Plads.)

Stormarskalken og Numerle træde ind.

Marskalken.

Nu, Lord Numerle, er Henrik Hereford væbnet?

Numerle.

Gra Top til Taa, og længes at fremstande.

Marskalken.

Og Hertug Norfolk djærv og dristig venter
 blot Stærningsklangen af sin Modparts Trompet.

Numerle.

Belan, saa staae de Stridende da rede,
 og vente blot paa Majestætens Ankomst. —

(Klang af Trompeter. Kong Richard træder ind, og
 tager Sæde paa Thronen. Gaunt og flere Edle
 følge, og tage saa deres Sæder. Der stødes i en
 Trompet udenfor; da træder Norfolk ind i fuld
 Rustning, en Herold gaaer foran ham.)

Kong Richard.

Marfalk! adspørg hiin Stridshelt, hvi han fremstaaer
for os saaledes klædt i Jern og Plade.
Forlang hans Navn, og lad ham efter Sæd
da sværge paa sin Sags Retfærdighed!

Marfalken.

J Guds og Kongens Navn, sig hvo Du est,
og hvi Du kommer her i Ridderplade?
Mod hvem fremtræder Du? hvad er Din Tvist?
Tal Sandhed ved Din Sed og Ridderfærd;
og saa bestjerne Himlen og Dit Mod Dig.

Norfolk.

Mit Navn er Thomas Mowbray, Norfolks Hertug.
Jeg kommer hid, forpligtet ved min Sed,
(den Gud forbyde, Ridder skulde bryde!)
at værne om min Trofæ og min Huldskab
mod Gud, min Konge og min Ret i Tiden,
mod Herefords Hertug, som anklager mig;
for ved Guds Naade og ved denne Arm,
min Vres Forsvar at bevise ham
Føræder mod min Gud, min Konge, mig.
Saa sandt mig hjælpe Gud, jeg sægter ærligt!

(han tager sin Plads.)

(En Trompet lyder. Bolingbroke træder ind i Rustning. En Herold gaaer foran ham.)

Kong Richard.

Marfalk, adspørg hiin Riddersmand i Rustning,
hvem han mon være, hvi han kommer hid,
saaledes frigerst klædt i Jern og Plade?
og formelig, alsom vor Lov befaler,
forhør ham om hans Sags Retfærdighed.

Marfalken.

Hvad er Dit Navn? og hvi fremstander Du
her for Kong Richard i hans hoieste Skranke?

Mod hvem fremtræder Du? hvad er Din Tvist?
Saa sandt Dig hjælpe Gud, tal Sandhed, Ridder!

Bolingbroke.

Henrik af Hereford, Lancaster og Derby
er jeg, som væbnet staaer, for at bevise
ved Himlens Naade og mit Mod i Skranken
paa Thomas Mowbray, Hertugen af Norfolk,
at han Forræder er høist suul og farlig
mod Gud i Himlen, Kongen og mod mig;
Saa sandt mig hjælpe Gud, jeg sægter ærligt!

Marstkalken.

Bed Dødsstraf understaae sig Ingen nu
formastelig at nærme sig til Skranken,
Marstkalken, og de Embedsmænd undtagne,
som efter gammel Skik skal ordne Kampen!

Bolingbroke.

Lord Marstkalk, lad mig kysse Kongens Haand,
og for Hans Majestæt mit Kne nedboie;
for jeg og Mowbray ligne tvende Mand,
der love lang og modig Pilgrimsvandring;
thi sige vi høitideligt Farvel
og huldte god Nat enhver til sine Venner.

Marstkalken.

Den Klagende formelder ydmygt Hilsen
og Bøn om Afskedskys paa Kongens Haand.

Kong Richard.

Vi stige ned og tage ham i Tavn.
Min Brænde! Er Retfærdighed Din Sag,
saa krone Seir Din stolte Kamp i Dag.
Farvel, mit Blod! men hvis i Dag det flød,
begræde tørde vi, men hevne ei, Din Død.

Bolingbroke.

O Gud! vanhelliger ei Eders ædle Taarer

for mig, hvis Mowbrays Spær i denne Kamp mig
 saarer;
 saa djervt som Falkens Flugt paa ringen Fugl nedslaaer,
 saa trefningsfuld jeg her til Dyst med Mowbray gaaer.
 (til Stormarsfalken.)

Min hulde Herre! Nu Farvel til Eder; —
 Farvel, min ædle Frænde, Lord Numerle; —
 Ei syg jeg er, skjøndt har jeg Sag med Døden,
 men rast og ung og frisk som Morgenrøden. —
 Som Gæst det Søddeste ved Gildets Ende nyder,
 saa jeg det Kjæreste tilsidst Farvel nu byder.

(til Gaunt.)

O Du, den jordiske Slaver af mit Blod —
 hvis evig unge Mænd, i mig gjenfødt,
 med tofold Kraft mig hæver, for at gribe
 den Seierskrands, som overskygger mig. —
 Giv Styrke til min Rustning med Din Bøn;
 med Din Velsignelse hård Landsens Od,
 at den maa trænge gennem Mowbrays Pantser,
 og frisk opblanke, Johan Gaunt, Dit Navn
 selv i Din Henriks raske Riddersfærd!

Gaunt.

Gud give Lykke til Din gode Sag!
 Vær snar, som Lynet, i Udførelsen;
 dobbelt fordobbele lad Dine Slag
 som Tordenstraalen falde knusende
 ned paa Din dødelige Fjendes Hjelms.
 Frist op! Vær stærk og lev, Du unge Blod!

Bolingbroke.

Mig skjærmer nok St. George, og Ustylds Mod!
 (han tager sit Sæde.)

Norfolk.

Hvordan end Himlen eller Lykken kaster

mit Lod, da lever eller døer en Ridder
 oprigtig, ærlig, tro Kong Richards Throne;
 aldrig har Fange med saa freidigt Hjerte
 afkastet Fængselslænkerne, og hilset
 den gyldne Friheds Favn, som nu min Aand,
 fryddandsende og jublende sig gøtter
 til Dvekamps Gildet med min svorne Fjende. —
 Stormægtigste Konge! Riddere, modtag
 mit Dnske om mangt seirsel Nar og Dag.
 Som til et Skatavlsbord, saa fro og bold
 gaaer jeg til Kamp, thi Retsfærd er mit Skjold.

Kong Richard.!

Farvel, Lord Norfolk! da; — jeg skuer noie,
 der lyser Mod og Dyd ud af Dit rene Die. —
 Befal nu Kampen, Marskalk! og begynd!

(Kongen og de Edle træde tilbage til deres Sæde.)

Marskalken.

Henrik af Hereford, Lancaster og Derby,
 modtag Dit Spyd, og Gud beskjærm Rette!

Bolingbroke (reiser sig.)

Stærk, som et Taarn, i Haab, jeg siger: Amen!

Marskalken.

Bring dette Spyd til Thomas, Norfolks Hertug!

Første Herold.

Henrik af Hereford, Lancaster og Derby
 staaer her for Gud, sin Konge, og sig selv;
 Skurk vil han hedde, om han ei beviser,
 at Thomas Mowbray, Norfolks Hertug, er
 Forræder imod Gud, mod Kongen, ham;
 han stævner ham at træde frem til Kamp.

Anden Herold.

Her stander Thomas Mowbray, Norfolks Hertug;
 Skurk vil han hedde, om han ei beviser,

i det han værges for sin egen Ære,
 Henrik af Hereford, Lancaster og Derby
 er troløs mod sin Gud, sin Konge, ham;
 han fremstaaer bold, af egen Drift og Hu,
 og venter blot paa Tegn til at begynde.

Marsskalken.

Kling da, Trompeter; og til Kamp, I Kjemper!

(Trompeterne blæse Kampsignal.)

Hold inde! Kongen har sin Stav nedkastet!

Kong Richard.

Lad begge flux nedlægge Hjelmen og Landse,
 og atter vende om til deres Sæde. —

J følger os: — og lad Trompeter klinge,
 mens vi forkynde dem hvad vi beslutte!

(længe udholdende Trompetklang.)

(til de Stridende.)

Træd hid!

Og hør hvad med vort Raad vi har besluttet!
 at ei vort Riges Jordbund skal besudles
 med dette dyre Blod, den selv opfostred',
 da vore Dine hade Radselsjynet
 af Brødres Saar ved Brøders Sværd opploiet;
 og da vi troe at ørnevinget Stoltthed
 samt himmelstræbende Ergjerrighed,
 og Rid, som flyer en Sidemand, Jer ægger
 at vække Freden, der i Landets Bugge
 med Barnets søde, stille Hvile sover,
 som skræmmet op ved Trommens høie Hvirvler,
 ved Krigstrompetens hase Skrald, og Braget
 af vreden Staal mod Staal bortskræmmes vilde,
 liig fagren Sangfugl fra vor stille Grandse,
 og faae os til i Brøderblod at vade; —
 saa lyse vi Jer bort fra Land og Rige. —
 I, Hereford! under Straf af Død skal ei,

for Comm're ti har prydet vore Marker,
gjenhilse vore skønne Kongeriger,
men vandre Landsforvistes sjerne Stier!

Bolingbroke.

Stee Eders Billie, det en Trost dog er, —
den Sol, som varmer Jer, den lyser ogsaa der;
den gyldne Jld, som skinner her til Lands,
paa den Forvistes Bei skal ogsaa sprede Glands.

Kong Richard.

Dig, Norfolk! forestaaer en haardere Dom,
som jeg fast nodig og uwillig fælder.
Den træge Times Gang skal ei bestemme
Din Landsforviisnings endelose Grændse; —
Jeg, under Dødsstraf, Dig forkynder her
et haabløst Ord: „Du vender ei tilbage!“

Norfolk.

En grusom Dom, min Herre og min Konge!
fra Eders Høiheds Mund mig heel uventet, —
en bedre Løn end sligt et Ulivsfaar,
end at udkastes under vilde Sky
har jeg dog nok fortjent af Eders Haand.
Det Sprog, i fyrgethye Aar jeg lærte,
mit gode Engelsk maa jeg nu forg'emme.
Min Tunge baader mig fra nu saa lidet,
som Gige eller Harpe uden Strænge,
som kunstrigt Strangeleeg, der laases ind,
eller antvordes i en Haand, der kender
ei Grebet til at faae det til at klinge.
I sangslet har min Tunge i min Mund
med dobbelt Gitter for af Tand og Læber,
og dum, ufølsom, dorst Uvidenhed
er Fangefogeden I sætter hos mig.
Jeg er for gammel nu til Amnestuen,
for gammel til paa nye at gaae i Skole;

hvad er Din Dom da vel? kun maaløs Død,
i det Du Modersmaal at aande mig forbød.

Kong Richard.

Nu nytter Klynken ei; affagt er alt vor Dom,
og efter Dommersprog for silde Klage kom!

Norfolk.

Fra Fædrelandets Lys jeg saa da bort mig vender
til Skygger, hvor mig Mulin og evig Nat omspænder.
(vil gaae.)

Kong Richard.

Vend om, og tag en Sed med! lægger paa
mit Kongesværd de landsforviste Hænder;
sværg ved den Pligt, I skyldte Gud, (vor Andeel
i Eders Pligt forvise vi med Eder)
at holde Eden, som vi Jer paabyde. —
I aldrig maae, saa sandt Jer hjælpe Gud!
i Eders Landsforviisning knytte Venskab,
ei vende Eders Dine til hinanden,
ei skrive, lade hilse, eller dæmpe
hiin Storm af Eders hjemmesødte Had;
ei heller modes, efter oplagt Raad,
for at opspinde og udføre Dødt
mod os, vor Stat, vort Folk og Kongerige.

Bolingbroke.

Det sværger jeg!

Norfolk.

Og jeg at holde Al!t!

Bolingbroke.

Norfolk, min Avindsmand! saavidt Dig angaaer; —
hvis Kongen havde tilladt, vandred' nu
alt een af vore Sjæle høit i Luften,
forviist fra dette skrobelige Veenhuus,
som nu vort Kjød og Veen forvises Landet.
Skrift Dit Forræderi, for bort Du flyer;

da Du har langt at gaae, saa bær ei med Dig
den svære Byrde af et skyldigt Hjerte!

Norfolk.

Nei, Bolingbroke! saafremt jeg var Forræder,
saa flettes ud mit Navn af Livsens Bog,
saa werde jeg som her, forviist fra Himlen!
Men hvad Du est, veed Himlen, Du og jeg;
og snart tør Kongen vel bejamre det. —
Farvel, min Konge! seil Vei gaaer jeg ei;
undtages dette Land, er Jordens Kreds min Vei.

(gaaer.)

Kong Richard.

Farbroer! i Dine Dines Speile seer jeg
Dit knuste Hjerte; dette Sorgesyn
har af Din Søn Forviisningssaars Tal revet
de fire ud.

(til Bolingbroke.)

Sex frodne Vintre ende!

Velskommen da igjen til Fædreland, min Frænde!

Bolingbroke.

Hvor lang Tid ligger i det korte Død!
See fire Vintres Gang, see, fire muntre Baar
forvinde i eet Død; slikt Kongers Mund formaaer.

Gaunt.

Tak, Konge! at af Ginst for mig Du koster
de fire Aar af Henriks Landsforviisning;
men liden Vaade hoster jeg derved;
thi for de sex Aar, han skal hist tilbringe,
har verlet deres Maaner, deres Skifter,
er alt min Lampe tordens Bøge slukt,
er alt mit Blik i endløst Mulin tilluft;
mit Livslys er kun kort; at snart det vil udbrænde,
og ei i Dodens Nat jeg kan min Søn gjensjende.

Kong Richard.

Gi! Farbroer! mange Aar end vente Dig.

Gaunt.

O Konge! et Minut kauft Du ei skjænke mig;
vel korte mine Dage af med Sorgen;
men ikke laane mig en Dag i Morgen;
vel hjælpe Tiden rynke mig; men ei
Du Rynker standse kan paa deres Pilgrimsvei
Dit Ord hiin borger for min Dod tillige;
men deer jeg, Aandedræt mig kjøber ei Dit Rige.

Kong Richard.

Din Son forvistes efter Raadsbeslutning,
hvortil Din Tunge ogsaa gav sin Stemme;
hvi nu see snart til en retfærdig Dom?

Gaunt.

Tidt smagte sødt, hvad at fordoie snart bekom,
Du satte mig til Dommer, hvorfor ikke
bedst Du mig see hans Sag med Faderblikke?
Dg var han fremmed, ei min Son, mit Blod,
for Retten Naade sikkert gaar jeg lod.
Jeg meente Klaffer saa at lægge ode,
og ved min Dom mig dømte selv til dode.
For haard — saa ventet' jeg man skulde si —
den Fader var, som Son forviste Land og Rige;
men Ingen standfede min Tunges tungne Røst,
og saadan har jeg tabt min Alders Fryd og Trost!

Kong Richard.

Far, Frænde vel. — Nu Farbroer byd ham gaar,
ser Aar forvises han; vort Kongebud skal staa!
(Klang af Trompeter. Kong Richard gaar med sit Følge.)

Numerle.

Far, elskte Frænde! vel, — hvad Læben ei kan si
det melde skriftligt Ord fra fremmed Land og Rige.

Marſkalken.

Jeg ſiger ei Farvel, thi jeg vil ride
til ſjærneſt engeliſk Strand ved Hertug Henriks Side.

Gaunt.

Hvi ſparer Du paa Dine Ord ſom Skatte,
og ei gjengjælder Dine Venners Hilsen?

Bolingbroke.

Jeg har for ſaa til Afſked her at tage,
ſaaſremt min Tunge ſkulde redelig
udrede Smertens Skatte i mit Hjerte.

Gaunt.

Din Sorg er blot Din Hjærnhed for en Tid.

Bolingbroke.

Er Glæden fjern, er Sorgen nær, hiin Tid!

Gaunt.

Hvad er ſex Vintre? ſnarlig de forſvinde.

Bolingbroke.

For glade Folk, men Sorg gjør Mar af Timer.

Gaunt.

Kald det en Reife, ſom Du gjør for Lyſt.

Bolingbroke.

Mit Hjerte ſukker, naar jeg ſaa det digter,
og finder det en tvungen Pilgrimsgang.

Gaunt.

Betragt Din modige, Din mørke Vandring
faſt ſom en Følge, hvori Du eengang
Din Hjemkomſts klare Edelſteen indſatter.

Bolingbroke.

Nei, hvert et modigt Tjed vil ſnarere
paaminde mig, hvor langt jeg vandrer fra
hvad meer end Edelſteen og Guld jeg ſkatter.
Maa jeg ei længe ſtaa i Drengelære

paa fjernest Vandring, og naar Alting endes
og jeg er fri, hvad kan jeg broute af,
indtagen, at som Svend jeg tjente Sorgen?

Gaunt.

Hvert Sted, som Himlens Dje vogter paa,
er for den Vise tryk og salig Havn.
D lær Din Nød at see med slige Dine;
Nød er den kraftigste af alle Kræfter.
tænk ei, Din Konge landsforviste Dig,
men Kongen Du. Sorg sidder dobbelt mægtig,
hvor den formærker, at den bæres svagt.
Reis! stig, Du est sendt af mig at søge Vre,
og ei forviist af Kongen, tænk her hænger
en Landsfaersot i Fædrelandets Himmel,
og at Du flygter til en bedre Lust;
Alt hvad Du elsker, indbild Dig, det ligger
hist hvor Du gaaer, ei her hvorfra Du kommer.
Betragt Sangfuglene, som Dit Capel,
og grønne Bæng som herlig stroede Heisal;
hvert Blomster som en yndig Mo, hvert Trin
som Trin i Takt til Dandsens muntre Toner;
thi Sorgens Land, min Son! der trænger dybt ei ind,
hvor Sorg man freidigen slaaer hen i Veir og Vind.

Bolingbroke.

D, hvo kan holde Jldgled i sin Haand,
blot ved at tænke sig det frosne Jisssjeld?
hvo slove Hungerens den skarpe Tand,
blot ved at tænke sig et Herregilde?
Hvo vandre nogen i Christmaanedes Sneec,
blot ved at minde sig Skjærsonners Varme?
Al nei, nei! Følelsen af svundet Gode
forstørrer Følelsen kun af det Værrer;
og Sorgens Land da allermæst fortærrer
naar dybt den æde kan og ei dens Nød man skjærrer.

Gaunt.

Kom, kom, min Son! jeg følger Dig paa Vei;
var jeg saa ung som Du, jeg noled ei!

Bolingbroke.

Farvel da, England! elskte Land, farvel!
min Moder og min Amme, som end bær' mig!
hvor end jeg vandrer, stolt jeg sige kan: —
Kjendt Landsforviist jeg er en ægte engelsk Mand!
(De gaar.)

Fjerde Scene.

London. Sal i Kongens Borg.

Kong Richard træder ind; Bagot, Green og
Numerle følge ham.

Kong Richard.

Vel mærkede vi det. — Numerle, hvor langt
ledsaged' I den kongelige Hereford?

Numerle.

Den kongelige Hereford — som I siger —
jeg fulgte blot til næste Kongevei.

Kong Richard.

Og derpaa flød en Taarestrøm til Afsted?

Numerle.

Nei! ei hos mig; dog blæste just Nordøsten
i samme Stund heel skarpt i Ansigtet;
den skar i Dinene, og slumped til at
udpynte falsken Afsted med en Taare.

Kong Richard.

Hvad sagde vores Frænde, da I skildtes?

Numerle.

Farvel.

Og da mit Hjerte lysted ei, min Tunge
vanhelliged' Ordet saadan, fandt jeg paa

at eftergogle sig en Sorg, at Ordet
i Sorgens dybe Grav begravet syntes.
Ja! — havde mit Farvel forlangt Tiden,
og feiet Aar til hans Forviisnings Dage,
han havde faaet Farvel i Skokketal;
men da det ei gik an, saa fik han intet.

Kong Richard.

Han er vor Frænde; dog vi tvivle paa,
naar Tiden hjem ham fra Forviisning kalder,
om og til sine Venner hjem han kommer. —
Vi, Bushy, Bagot her, og Green bemærked'
hvor hoslig han mod ringe Folk sig teede; —
Hvordan han trængte dybt i deres Hjerter
ved ydmyg og fortrolig Venlighed;
hvordan han edseled' Artighed paa Trælle,
vandt Gunst hos Haandværksfjell ved fædste Smil,
ved Taalmod i sin Skjæbne, fast som vilde
han landsforvise deres Gunst med sig.
Han letter Hatten for en Tjillerkjærling;
og kyder ham en Vognmandskarl: „Guds Fred!“
strax yder han det smidige Knæes Tribut,
og siger: „Tak, Du Landsmand! Tak, min Ven!“
ret som vort England var hans Arv og Sie,
og han vort Riges nærmeste Forhaabning.

Green.

Vel! han er styrtet, og med ham hans Planer!
men hvad Rebellerne i Irland angaaer,
min Konge! da maa tages raske Beslutning,
før længer Rolen Midler skaffer dem
til Fordeel og til Eders Høiheds Skade.

Kong Richard.

Vi selv gaac med i denne Orlogsfærd;
men Pengelysten, som ved Hoffets Storhed
og ved vor Gæmildhed er bleven let,

os nøder til at bortforpagte Riget.
 Indtagten deraf skal bestride Sagen
 vi nu har for; forslaaer det ei, da skal
 Forvalterne her hjemme faae Blanketter,
 hvori, saasnart en Røigmand De opspore,
 de flux indføre ham for store Summer,
 og sende os dem strax til vores Rødtorst;
 thi vi maae nu paa Stand æstet til Irland.

(Busby træder ind.)

Hvad godt Nyt, Busby?

Busby.

Den gamle Gaunt er farlig syg, min Konge!
 han blev det pludselig, og har sendt Jilbud,
 for Kongen end om eet Besøg at bede.

Kong Richard.

Hvor ligger han?

Busby.

I Ely-House.

Kong Richard.

Gid Himlen nu indskyde maa hans Bæge
 at hjælpe ham i Graven usfortøvet;
 thi Goeret i hans Rufferter skal skaffe
 Soldaterkjoler til de irske Krige,
 kom, Riddermand! vi ile flux til ham,
 dog, give Gud, vi komme maae for silde!

(De gaar.)

A n d e n A k t.

Første Scene.

London. Bærelse i Ely-House.

Gaunt, liggende paa en Leibank. Hertugen af York og flere staae omkring ham.

Gaunt.

Vil Kongen komme, at min sidste Nande maa worde vise Raad til flygtig Ungdom?

York.

Duvel Jer ei selv, anstrang ei Eders Nande; thi Raad ei finder Indgang i hans Dre.

Gaunt.

O jo; man siger Doendes Tunger vække Opmærksomhed, liig dybe Harmonier, hvor Død er sjældne trænge de til Hjerte, thi Sandhed aander den, som aander kun med Smerte, den, som forstummer snart, hans Død man lytter paa med mere Lyst end rasken Unglings Tale. Vort Liv forglemmes, ei vor Dødsstund saa; Musikkens sidste Klang, Sol, som vil dale indpræger sig, liig sidste Sødmes Smag, i Mindet dybere end længst forsvunden Sag. I Live Richard ei min Barsel vilde høre; maaskee min Svanesang tør aabne end hans Dre.

York.

Nei, det er stoppet til af Smigers Lyd, af Priis for Kongeglandsen; ogsaa findes vellystige Dvæder, til hvis giftige Tone det aabne Ungdomsøre stedse lytter; Sagn fra det stolte Velsklands Sed og Moder, hvis Sæder vores dorfske Abesolk

i skjændig Efterligning efterhalter,
 hvor ruger Verden ud en Daarlighed,
 (er den blot nye, hvor nedrig siger intet,)
 som hvidskes ikke flur, i Kongens Dre.
 For sildigt kommer Naad, den Mand ei hører,
 hvis Villie mægtig sig mod hans Fornuft oprører.
 Vilis ham ei Bei; han selv vil vælge Bei,
 til Lande trænger Du, thi spild Din Lande ei!

G a u n t.

Jeg er, som en Prophet af Gud indblæst,
 og døende jeg spaaer saaledes om ham:
 Hans vilde Suis og Duns kan ei vedbare;
 thi heftigst Jld sig snarligst selv udbrænder;
 Stovregnen varer, Jordenbygen ei;
 hvo aarle sporer Hest, for aarle trætter;
 for graadig Eden qvæler Uderen;
 og Gormod, hiin umættelige Røvsugl,
 sig selv angriber, har den ædt sit Forraad! —
 Den Kongers Kongestol; den fronte D,
 det Majestædens Land, det Martis Sæde,
 det andet Eden, det Halvparadis,
 det Fort, Naturen bygged' for sig selv
 mod Soet, mod Smitte og mod Krigen's Haand,
 den lykkelige Slægt, den lille Verden,
 ja den Smaragd, i Solverhavet fattet,
 der tjener den, fast som en Muur, og Bolværk,
 fast som en Grav, der værnar trindt om Huset,
 mod mindre lykkelige Landes Avind;
 den salige Plet, det Rige, England, Amme
 og Fosterfjød for kongelige Konger,
 ved Væt høist frygtede, ved Byrd høist ædle,
 navnkundige for christen Heltedaad
 og ægte Ridderskab, saa fjernt fra Hjemmet,
 som Graven i det blinde Jodeland,

hvor Frelseren, Mariae Sen var nedlagt; —
 det dyre Sjæles dyre, dyre Land,
 saa dyrebart, berømt i hele Verden,
 er nu — ja døende jeg siger det —
 er nu bortpagtet liig en usel Avlsgaard; —
 England, indbunden i et Seiershav,
 hvis Klippestrand tilbageflaaer hvert Stormløb
 af den misundelige vaade Havgud,
 indbunden er i Skjændsel nu, med Klakker
 af Blæk paa raadne Gselshudstraktater,
 hiint England, vant at seire over andre,
 har ved sin Skjændsel nu sig selv besejret.
 O, bortveeg med mit Liv Forsmædelsen,
 hvor salig var da ei min nære Død!

(Kong Richard og Dronningen træde ind; med dem
 Aumerle, Bushy, Green, Bagot, Ross
 og Willoughby.)

Dork.

Der Kongen er; vær blid imod hans Ungdom;
 thi hidstigt Føl som tirres, meer end raser.

Dronningen.

Hvor gaaer det, ædle Farbroer Lancaster?

Kong Richard.

Ei! frist op, Mand! hvor gaaer det gamle Gaunt?

Gaunt.

Ja rigtig, gamle Gaunt, som meer ei gantes.
 For England — som det sover — har jeg vaaget;
 og Natteragteren blier mørk som Natten.
 Den Fryd, som bringer Fædre til at smile,
 den maa jeg savne, Smil fra Sonnens Ansigt,
 den togst Du mig, nu aldrig meer jeg gantes,
 undtagen med min Grav, hvis hule Hvælving
 indslutter de henfarne Gaunters Been.

Kong Richard.

Dg driver Syg saa Dødsfil med sit Navn?

Gaunt.

Nei! Jammer spoger, før sig selv at spotte.
Da Du mit Navn vel dræbe vil med mig,
saa spotter jeg det nu, just før at smigre Dig.

Kong Richard.

Skal de, som døe, da smigre dem, som leve?

Gaunt.

Nei de, som leve, smigre dem, som døe.

Kong Richard.

Dg Du, som døer, Du smigrer mig dog nu?

Gaunt.

D nei! Du døer, skøndt jeg er slygere end Du.

Kong Richard.

Jeg aander karst og sund, og seer Dig slet.

Gaunt.

Han, som mig skabte, veed, jeg seer Dig slet,
slet, thi mig selv jeg seer, og seer Dig slet.
Din Dødsfæng er ei mindre end Dit Land,
hvori Du ligger syg paa Navn og Rygte;
og, uforsigtige Syge! som Du est,
betroer det salvede Legeme til Ruur
hos samme Læger, som først saared' Dig.
See, tusind Smigrere sidde i Din Krone,
hvis Dødsfæng er ei større end Dit Hoved,
og dog, indspærred' i det lidet Rum,
har de bortsaadset Dig Dit Land. — D havde
Din Oldesader, med prophetisk Die,
seet, hvor hans Sønns Søn skulde lægge øde
hans Sonner, langt fra Dig han vilde holdt
Din Skjædsel, sat Dig af, før Du blev indsat;
Du, indsat nu, før selv Dig at affætte!

Ja, Frænde! var Du Verdens Konge, var det
dog Skjandsel dette Land at bortforpagte;
men, for al Verden! dette Land kun har Du;
og dobbelt Skjandsel da det saa at skjænde.
Fæster af England est Du nu, ei Konge.
See Lovens Magt er Lovens Træl, og Du —!

Kong Richard.

— og Du en sjantet Daare, halv forrykt,
stolt af det Fribrev Dig en Feber giver,
formaster Dig med frodsent Varselspræk
at gjøre bleg vor Kind; vort Kongeblood
med Harm at drive fra sit fødte Sæde. —
Nu, ved min Thrones Høihed! varst Du ei
en Broder til den store Edwards Son,
den Tunge, som saa hvirvler i Dit Hoved,
Dit Hoved hvirvled' fra Din frække Skulder.

Gaunt.

O spar mig ei, min Broder Edwards Son!
fordi jeg var hans Faders Edwards Son,
hiint Blood, liig Pelikanen, har Du alt
udtappet, og i Svirr og Muns nedsvalet.
Min Broder Gloster, den tro gode Sjæl,
(hvem Gud blandt Himlens salige Sjæle glæde!)
kan være et Beviis og gyldigt Vidne,
at ei Du skyer at spille Edwards Blood.
Træd kun i Forbund med den Soet jeg har,
og lad Din Haardhed, liig nedboiet Alder,
afsmelte flux et længst alt visnet Blomster;
Lev i Din Skam; doe ei Din Skam med Dig! —
Dig Bodler werde skal eengang de Død af mig. —
Mig nu i Seng, saa til min Grav I bære,
og leve kun hvo end besidder Gunst og Ære!

(Gaunt bæres ud af sit Følge.)

Kong Richard.

Dg doe hvo Alderdom og Alders Nykker har!
af begge har Du fuldt; thi kun til Graven far!

York.

Jeg beder Eders Majestæt, tilregne
hans Alderdom og Sygdom disse Drd.
Bed Gud! han elsker Jer, og holder Jer i Ere,
som Henrik Hereford med, hvis her han end mon være.

Kong Richard.

Ret! ret! jeg Hereford vist og ham er lige kjær;
de lige kjære mig. — Alt være som det er!

(Northumberland træder ind.)

Northumberland.

Min Konge! gamle Gaunt formelder Jer sin Hilsen.

Kong Richard.

Hvad siger han?

Northumberland.

Han har sagt, hvad han siger:
hans Tunge er et streng'lost Instrument.
Drd, Liv og Alt for gamle Gaunt er endt.

York.

Alt! var det endt for mig endnu den Dag i Morgen!
thi ender Doden alt, saa ender den og Sorgen!

Kong Richard.

Fuldmøed Frugt falder først; saa her det gaaer,
hans Pilgrimsang er endt; vor Bane forestaaer. —
See, nok herom! Nu til vor Krig i Irland,
vi fue maae de raae Bildheveder,
der trives, Gist liig der, hvor anden Gist
foruden den ei undes Ret at leve.
Dg, som hiin store Sag Beføstning kræver,
gjør vi til Hjælpestilling nu Beslag

paa Solvtoi, Penge, Renter, Humsgeraad,
som vores Farbroer Gaunt var Gier af.

Dork.

Hvor længe taaler jeg? Alk Dork! vil Du
af hjærlig Pligt end doie Vold endnu?
Ei Glosters Død, ei Herefords Landsforviisning,
Gaunts Røvselse, Englands særskildte Klager,
ei Hindringen for arme Belingbrokes
Formæling, heller ei min egen Skjændsel,
har nogentid min Kind fortrakt, ei vendt
et rynket Bryn hen paa min Konges Ansigt.
Jeg er den sidste nu af Edwards Sonner,
Din Fader Prinds af Wales var den første.
I Slag var aldrig Love mere vild,
i Fred var aldrig taaligt Lam saa mild,
som denne unge fyrstelige Herre.
Du har hans Ansigt, just saa saae han ud,
da han i Dine Arer fuldvoren stod;
men naar han rynked' Bryn, var det mod Franskmænd
og ei mod Ben, hans ædle Hænder vandt
hvad de gav ud, og gav ei ud det Guld,
hans Faders Seiershænder havde vundet,
hans Haand var reen for Slægts og Frænders Blod,
men rød af Blod af Slægts og Frænders Hjender.
O Richard! Dork er alt for moed i Hu,
han gjorde ellers aldrig Sammenligning!

Kong Richard.

Ha, Farbroer! hvad er det?

Dork.

O, Herre Konge!

tilgiv mig, hvis I vil; hvis ei, vil jeg
I ei tilgiwer mig, jeg er tilfreds. —
Gjør I Beslag paa, river I til Jer
forviste Herefords Tyrsteherligheder?

Er Gaunt ei død, og lever iffe Hereford?
 Var Gaunt ei retviis? er ei Henrik tro?
 Fortjente hiin en Arving ei at have?
 er ei hans Son en Arving høist fortjent?
 Tag Herefords Rettighed, og tag fra Tiden
 dens Privilegier og vante Ret;
 lad Morgen da ei følge paa i Dag;
 Vær ei Dig selv; thi hvordan est Du Konge?
 om ei ved lovlig Arvesolges Orden?
 Ved Gud! (forbyde Gud at jeg spaaer sandt!)
 Annasfer I ulovligt Herefords Ret,
 indkalder Raadebrevene han har
 til ved sin Fuldmagt at ansøge om
 sit Lehn; afflaaer I hans tilbudne Hylding;
 I drager tusind Farer paa Zert Hoved,
 I tabe tusinde hengivne Hjerter;
 min omme Taalmod driver I til Tanker,
 som Borgertro og Vre ei kan tænke.

Kong Richard.

Tænk hvad I vil; Beslag vi gjøre paa
 hvad Sølv, hvad Guld, hvad Gods og Land han
 eie maa.

Dorf.

Ei vil jeg være hos. Farvel, min Konge!
 hvad heraf flyde tør, det siger ingen Tunge.
 Dog een Ting veed jeg grant, ad Sletteds Bei,
 til hvad er Held og Godt man langer ei!

(gaaer.)

Kong Richard.

Gaae Busby, strax til Greven af Wiltshire,
 byd ham at møde os i Gly-House,
 og rygte denne Sag. I Morgen aarle
 gaae vi ad Irland, det er hoi Tid troer jeg.
 I vor Travarelse bestikke vi

vor Færbroer York til Statholder i England;
 retviis han er og var os stedse huld.
 Kom, Dronning! Vi i Morgen skilles maae;
 Bort Ophold her er kort; thi lad det glad bortgaae!
 (Klang af Trompeter. Kongen, Dronningen, Bushy,
 Aumerle, Green og Bagot gaae.)

Northumberland.

Nu — Hertug Lancaster er død, I Herrer!

Rofs.

Dg lever end; thi nu er Sønnen Hertug.

Willoughby.

Dog blot af Navn; men ei i Gavn.

Northumberland.

hvis Retten fik sin Gang. I begge,

Rofs.

Mit Hjerte smulmer;
 men briste maa det i sin Taushed, for
 den frie Tunge letter det sin Byrde.

Northumberland.

Nei! tael Du frit; og gid hans Tunge visne,
 som estertaler Dig, for Dig at skade!

Willoughby.

Angaaer det Heresford hvad Du vilde sige?
 hvis saa, da frit og frank frem med det, Mand!
 slinkt er mit Dre Godt for ham at here.

Rofs.

Nei intet Godt, som jeg kan gjøre for ham,
 hvis ei I kalde godt, at ynke ham,
 hvis Fædrearv ham rovet er og plyndret.

Northumberland.

Bed Himlen! det er Skam, sliq Uret døies

mod ham, en Prinds af Blodet, og mod mange
af Adelsæt i vort dybtjunkne Rige.

Ei Kongen er sig selv; han ledes skjændigt
af Smigrere, og hvad de hviske ham
i Dret, blot af Had imod os Alle;
vil Kongen sætte strængelig i Værk
mod os, imod vort Liv og vore Slægter.

Rofs.

Ved svare Paalæg har han plyndret Folket,
og tabt dets Hjerter, pengestraffet Adelsæt
for gammel Riv, og reent tabt sammes Hjerter.

Willoughby.

Dg nye Udpresninger opfindes daglig,
som tvungne Laan, og Gaver, og Gud veed hvad;
men hvad, i Herrens Navn! vil Enden blive?

Northumberland.

Ei Krig har slugt det; thi han har ei kriget;
men skammelige ved Contracter henslængt
det som hans Fædre vandt med blodige Fingre;
han har ødt meer i Fred end de i Krige.

Rofs.

Greven af Wiltshire har forpagtet Riget.

Willoughby.

Dg Kongen, som en Kræmmer, gjort Fallit.

Northumberland.

Fordærv og Skjændsel hænger over ham.

Rofs.

Han har ei Penge til de første Krige,
nagtet Allskens Paalæg, uden ved
at plyndre den forviste Hertug Hereford.

Northumberland.

Hans ædle Frænde! — Ha, vanartede Konge! —
Men frygteligt hiin Storm vi høre orgle,

og søge dog ei Ly at undgaae Stormen;
 see Binden sætte hart i vore Seil,
 og stryge ei, men døe paa Trost og Fromme.

Ros.

Vi see det Skibbrud, som vi selv skal døie,
 og uafværgelig er Faren nu,
 fordi vi døie Grunden til vort Skibbrud.

Northumberland.

Ei saa! selv gjennem Dødens hule Dine
 jeg skimter Liv see frem; men tør ei sige,
 hvor nær vor Trostens Tidende mon være.

Willoughby.

Jo! aabne os Dit Bryst, som vi Dig vort.

Ros.

Tael frit og freidigt kun, Northumberland!
 Vi tre er' kun Dig selv, og hvad Du taler,
 er Tanker blot for os; derfor tael freidigt!

Northumberland.

Nu da: — Jeg har fra Port le Blanc, en Bugt
 i Frankrig, faaet Underretning om,
 at Henrik Hereford, samt Reignold Lord Cobham,
 (en Søn af Richard, Greve af Arundel)
 nys flygtet fra Hertugen af Exeter,
 hans Broder, forhen Erkebisp i Canterbury,
 Ridderne Thomas Erpingham, John Ramston,
 John Norbery, Robert Waterton, Francis Quoint, —
 at de vel rustet af Bretagnes Hertug
 med otte Orlogsmænd, tretusind Krigsfolk,
 belave sig herhid i største Hast,
 og haabe snart at naae vor nordre Strand.
 Vel alt de stod der, lured' de ei paa
 den Stund, da Kongen drager bort til Irland.
 Hvis nu vi skal afryste Slaveaaget,

igjenbessjedre Rigets brudte Binge,
 indfrie fra Pantebød en plettet Krone,
 afsidske Støvet paa det gyldne Spiir,
 at Majestæten's Hoied selv sig ligner,
 saa følger mig i Hast til Ravenspurg;
 men tvivler, frygter I at gjøre saa,
 da bliver, tier blot; jeg selv vil gaae.

Rofs.

Til Hest! til Hest! Ei Frygt, ei Tvivlen her!

Willoughby.

Er flink min Hest, jeg første Mand staaer der!

(De gaae.)

Anden Scene.

London. Bærelse i Slottet.

(Dronningen træder ind, fulgt af Bushy og Bagot.)

Bushy.

For forrigfuld er Eder's Majestæt;
 I løbte jo, da I fra Kongen skildtes,
 at lægge bort al Græmmelse og Kummer,
 og at bevare fro og muntret Lune.

Dronningen.

Ja, Kongen til Behag jeg loved' det;
 mig til Behag kan jeg ei holde Ord;
 dog veed jeg ingen Grunde til at hyde
 en Gjest som Sorg velkommen, var det ei,
 fordi jeg bød saa elsket Gjest farvel,
 som han min hulde, elskelige Richard.
 Saa tyktes mig igjen, en usødt Sorg
 i Skjæbnens Skjed fuldbaaren kommer mod mig.
 Mit Indre hæver for et Intet; sørger
 for noget meer end blot min Herres Reise.

Busby.

Hver Sorrigs Bæsen har vel tyve Skygger,
 der kan see ud som Sorg; men er det ikke;
 glasser't i Taarekilden, Sorgens Die
 een Gjenstand i mangfoldige udstykker;
 som perspectivist grove Maleri,
 nær seet, forvirret Farvespil kun viser,
 seet i behørig Afstand viser Form,
 saa, hulde Dronning! alt for nær betragter
 I Eders Herres Reise, og opdager
 Sorgsbillede langt sterre end selv Sorgen;
 men seete, som de bør, er' de blot Skyggen
 af hvad de er' ei; thi begrund da kun
 (thi meer I ei bør see) Skilsmisssen for en Stund,
 men seer I meer, er det med Sorgens Die,
 som anseer Vakker tidt for svart bestegne Høie.

Dronningen.

Ja, ja, vel mueligt; men min Sjæl mig siger,
 det er ei saa; hvordan saa end det er,
 kan jeg kun være moed, saa moed i Hu,
 at — skjendt jeg tankende ei Tanke tænker,
 jeg for et Intet gaaer i Frygts og Angstens Bænker.

Busby.

Men det er blotte Grillen, Eders Naade.

Dronningen.

Nei det er meer; thi Grillen er kun Afkom,
 af Stammefader Sorg; hos mig ei saa;
 thi Intet avlet har min dromte Sorg,
 eller min Sorrigs Drom er meer end Intet;
 jeg har den kun i Bente, ei i Sie;
 dog hvad det er, jeg veed ei, nævner ei;
 men navnløst vorder det; det søler jeg.

(Green træder ind.)

Green.

Hil Eders Naade! — Vel mødt, mine Herrer! —
 Jeg haaber Kongen ei er reist til Irland.

Dronningen.

Hvi saa? Haab snarere at han er reist;
 hans Gjern der kræver Jil; hans Jil godt Haab,
 thi sig, hvi haaber Du han ei var bortreist?

Green.

At han, vort Haab, sin Magt tilbagefaldte;
 og til Fortvivlen drev vor Fjendes Haab,
 som mægtig i vort Land har fastet Fod.
 Forviste Bolingbroke sig selv hjemkalder,
 og med oploftet Bærg staaer han landsat
 i Ravenspurg.

Dronningen.

Det Himlens Gud forbyde!

Green.

O Dronning! det er alt for sandt; — end værre;
 Lord Northumberland, hans Son, ung Percy,
 Ross, Willoughby, Beaumont og alle deres
 mandstærke Venner ere flygted' til ham.

Bushy.

Har I da ei udraabt Northumberland,
 og Resten af Oprørerbanden for
 Forrædere?

Green.

Jo! men da brød Grev Worchester
 sin Stav, sit Huusbovmesterstab nedlagde;
 og alle Hoffets Tjenere nu flygted'
 med ham til Bolingbroke.

Dronningen.

Vel, Green! Du est min Smertes Gjordemoder,
 og Bolingbroke! Du est mit Smertens Barn;
 Nu har min Sjæl sit Angstsmisfoster født;

og, gispende, har nys forløste Moder
her Bee paa Bee og Sorg paa Sorg opdyngtet.

Bushy.

Fortvivl ei, Dronning!

Dronningen.

Hvo vil det forbyde?

Fortvivle vil jeg, være svoren Tjende
af falsken Haab; o Haabet er et Hofkryb,
en Snyltegjæst; Forhæler kun af Døden,
som blidelig opleser Livets Vaand,
dem falsken Haab til sidste Traad udspinder.

(York træder ind.)

Green.

Her kommer Hertugen af York.

Dronningen.

Med Krigerprydelser om gamle Hals;
o, sorg- og idrætsvanger er hans Blik! —
Farbroder!
for Himlens Skyld, tael trostelige Død!

York.

Hvis saa, da løf jeg mine Tanker paa.
Droft er i Himlen, og vi er paa Jorden,
hvor Intet lever uden Kors og Kummer.
Eders Gemal er reist, for fjernt at redde,
mens andre hjemme vil ham lægge øde.
Her blev jeg, for at understøtte Landet,
som mat af Alder knap mig selv kan støtte. —
Nu følger Hovedværk paa Sviregildet;
nu skal han prøve Vennerne ham smigred'?

(En Tjener træder ind.)

Tjeneren.

Naadige Herre!

for jeg ankom var Eders Son alt reist.

Dorf.

Var han? — Nu da! — Alt gaae hvad Bei det vil! —
 Adel er flygtet; Menigmand er kold,
 og vil — det frygter jeg — staae op for Heresford. —
 Holla!

Jil strax til Blasby til min Søster Kloster;
 beed hende sende strax mig tusind Pund.
 Hold! tag min Ring.

Tjeneren.

Jeg glemte at berette Eders Naade,
 at som i Dag jeg kom forbi, jeg var der; —
 men det vil smerte Jer at høre Resten.

Dorf.

Hvad er der, Du?

Tjeneren.

En Time før min Ankomst
 var Hendes Høihed, Hertuginde død

Dorf.

Barmhjertige Fader! hvilken Strom af Smerter
 paa dette Smertens Land med eet sig styrter!
 Jeg veed ei ud, ei ind. — Gud give, Kongen
 (naar ei ved Ultro jeg fortsent det havde)
 mit Hoved havde taget med min Broders! —
 Hvad — er der da ei Jilbud sendt til Irland? —
 Hvor faae vi Penge fra til disse Krige? —
 kom, Søster! — tilgiv — Franke, vil jeg sige. —

(Til Tjeneren.)

Gaae Du, til hjem, besorg Rustvogne strax,
 og bortfør alt det Baabentoi, som er der.

(Tjeneren gaaer.)

J Herrer! vil J mynsire Folket! — Beed jeg,
 hvordan jeg ordner disse Ting, som slængtes
 saa ganske uden Orden i min Haand,

er jeg ei ærlig! — Begge er min Slægt; —
 min Konge denne, hvem mig Sed og Pligt
 forsvare byder; hiin min Brænde er,
 hvem Kongen foruretted', og hvem Pligt
 og Blodsforvandtskab byder mig see Ret skee. —
 Ja, noget maae vi gjøre. — Kom min Brænde!
 — Jer vil jeg sørge for; — gaaer, mynstrer Folket,
 og moder mig saa strax i Berkleyborg.
 Til Plasby med jeg skulde, —
 dog dertil er ei Tid; — i Staae Alt gaaer,
 Alt staaer paa Spil, og hænger ved et Haar.

(York og Dronningen gaaer.)

Bushy.

En gunstig Medbor bringer Nytt til Irland;
 men Intet høres derfra. — Hverve Magt,
 som kan i Gæt og Alt opveie Tjendens,
 er os en plat umulig Sag.

Green.

Desuden
 vort Naboskab til Kongens Kjarlighed
 er Naboskab til Kongens Tjenders Tjendskab.

Bagot.

Og det er Menigmand, hvis Kongetroskab
 i Pungen ligger. Hvo som den tør tomme,
 han fylder Hjertet med et Had til Døden.

Bushy.

Derfor fordommer almeen Røst just Kongen.

Bagot.

Er det hans Dom, saa klinger vor fast eens,
 saasom vi altid vare Kongen nær.

Green.

Rok! strax i Bristols Borg jeg Tilflugt søger;
 Greven af Wiltshire er der allerede.

Bushy.

Jeg følger Jer; thi liden Ginst vil vist
det harmoptændte Folt bevise os;
som Hunde vil det slænge os i Stykker.
Vil I ei drage med?

Bagot.

Nei, jeg til Irland gaaer til Majestaten;
farvel! er Ahnelse ei Drommeri,
vi skilles her; men meer ei samles vi.

Bushy.

Det hviler paa om Dork faaer Bugt med Hereford.

Green.

D stakkels Hertug! Børket, han har for,
er som at spælge Havet, tælle Sand;
fhe tusind vil, hvor tro een holder Stand.

Bushy.

Farvel med eet, for nu og aldrig meer!

Green.

Vi mødes tør.

Bagot.

Os samled' knap man seer.

(De gaar.)

Fredie Scene.

De Egne i Glostershire.

Bolingbroke og Northumberland træde ind
med Dropper.

Bolingbroke.

Hvor langt er nu til Berkley, ædle Herre?

Northumberland.

I troe mig, naadige Herre!

Jeg er fast fremmed her i Glostershire.

Det vilde Heiland, raar, ujevne Veie

udspænde Milen, gjør den svar og moisom;
 dog Eders sagre Tale har, liig Sukker,
 gjort mig en suur Bei sød og angennem.
 Men jeg betænker, hvilken moisom Bei
 fra Ravenspurg til Gotswold det vil worde
 for Ross og Willoughby, som savne Eders Selskab,
 der sandelig! for mig borttryllet har
 min lange Reises Kjedsomhed; — dog deres
 forsødes vil ved Haabet om at naae
 den Nydelse og Held jeg alt besidder,
 og Haab om Fryd er fast saa frydeligt
 som Haabet frydekronet; det vil gjøre
 de trætte Herrer Veien kort, som min blev
 ved Nydelsen af Eders ædle Selskab.

Bolingbroke.

Mit Selskab er af meget mindre Værd
 end Eders hulde Død. — Hvo kommer der?

(Henrik Percy træder ind.)

Northumberland.

Det er min Søn, den unge Henrik Percy,
 sendt af min Broder Worcester, Gud veed hvorfra. —
 Henrik! Hvad gjør Din Farbroer?

Percy.

Ædle Herre!

Det meente jeg af Eder at erfare.

Northumberland.

Nu! Er han ei hos Drommingen?

Percy.

Nei, Herre!

Han Hoffet har forladt, brudt Embedsstaven,
 og opløst Kongens Hoffstand.

Northumberland.

Hvi? Alting var jo
 hans Tanke ei, da, sidst vi saaes.

Percy.

Fordi

man Eders Naade har for Landsforræder
udbraabt. Han gik til Ravenspurg, for der
sin Tjeneste at byde Hertug Hereford,
og sendte mig til Berkley, for at høre,
hvad Magt der Hertug York vel havde reist;
og saa med Bud i Ravenspurg at møde.

Northumberland.

Har I forgjættet Hertug Hereford, Knos?

Percy.

Nei Herre, thi det vist forgjættes ei,
hvad aldrig man ihukom, — og jeg troer knap
jeg saae ham nogentid for mine Dine. —

Northumberland.

Saa lær at kjende ham, her staaer Du for ham.

Percy.

Min Tjeneste jeg byder Eders Naade,
som nu den er, kun spæd og raa og ung;
men ældre Dag tør modne den, og have
op til Fortjeneste maaskee min Tjenen.

Bolingbroke.

Tak, vakkre Percy! og vær sikker paa
jeg regner mig ved Intet saa lyksalig,
som ved en Sjæl, der trofast Venner mindes;
og som min Lykke modnes med Dit Vensteb,
saa være det Dit Venstebets Løn; mit Hjerte
gjør denne Pagt; min Haand den saa besegler.

Northumberland.

Hvor langt er der til Berkley; hvordan færdes
den gamle York vel der med sine Krigsmand?

Percy.

Hist ved hiin Klynge Træer Borgen staaer,

trehundred Mand stærk, har jeg hørt; i Borgen
er' Lorderne af York, Berkley og Seymour,
forresten ingen Mand af Rang og Adel.

(Rofs og Willoughby træde ind.)

Northumberland.

Her kommer Lorderne af Rofs og Willoughby,
af Sporen blodig', blussende af Glen.

Bolingbroke.

Velkommen, ædle Herrer! Eders Benskab,
end, veed jeg, følger en forviist Forræder;
nyttret Tak er nu min hele Skat,
som, meer beriget, rigelig skal lemne
al Eders Kjærlighed og Eders Moie.

Rofs.

Kiig gjør os Eders Mafyn, ædle Herre.

Willoughby.

Dg meer end lemner Moien for at naae det.

Bolingbroke.

Tak! Tak! — See det er Fattigmands Skatkammer,
det, til min spæde Lykke naaer til Nar,
maa borge for min Godhed. — Men hvo kommer?

(Berkley træder ind.)

Northumberland.

Det er Grev Berkley, hvis jeg gjætter rigtigt.

Berkley.

Mit Budskab er til Jer, Herre af Hereford. —

Bolingbroke.

Dg mit Svar, Herre! er: „til Lancaster.“
Jeg staaer i England, for hiint Navn at søge;
jeg vil i Eders Mund sliig Titel finde,
for Ord til Svar paa Eders Ord jeg giver.

Berkeley.

Mistyd mig ei; jeg vil ei slette ud
den mindste Præk i Eders Grestitel.
Jeg kommer til Jer, Herre! (Herre hvortil
J vil!) fra dette Lands glørværdige Regent,
fra Hertug York, at spørge, hvad der driver
Jer til vor Konges Bortfart at benytte,
og at bortskræmme Landefreden med
de Vaaben, J her egenmægtig løfter?

(York træder ind med Følge.)

Bolingbroke.

Jeg faaer ei Jer til min Svarbringer nodig.
Her er hans Naade selv. —

(Knæler.)

Min ædle Farbroer!

York.

Vilis Hjertets Idmyghed; vilis ikke Knæets,
hvis Hyldest er bedragerisk og falsk.

Bolingbroke.

Min naadige Farbroer!

York.

Gia! snak mig ei
om Naade; kom med „Farbroer“ ei! jeg er
Førtæders Farbroer ei; og Dødet Naade
i en vanhellig Mund vanhelliges.
Hvi har Din Fod, forbandet og forviist,
formastet sig end Englands Stov at røre?
Men flere „Hvi!“ — Hvi voved' Du en Hærmarsch
saa lang paa Landets fromme Barin, og skræmmed'
de angestiblege Landsbyer med Drøg,
og Glands og Gny af Dine Skjændselsvaaben?
Komst Du, fordi den Salvede er borte?
Ha, Daare, Dreng! viid, end er Kongen her,

i min trofaste Barm hans Magt er nedlagt.
 O, var jeg Gier af hiin raske Ungdom,
 som da Helt Gaunt Din Fader med mig fried'
 den sorte Prinds, hiin unge Krigens Gud,
 af mange tusind Franskmænds Skarer ud,
 o da, hvor snarlig skulde denne Arm,
 som nu er Samhedens Fange, revse Dig,
 og være Tugtens Perle for Din Brøde!

Bolingbroke.

Min naadige Farbroer, sig mig da min Brøde.
 Hvad er dens Skikkelse? Hvori bestaaer den?

York.

Dens Skikkelse den fæleste af alle;
 grov Opstand; djævelsk Hoiserræderi.
 Du est en landlyst Mand, og kommer her,
 for Din Forviisnings Tid udløben er,
 og svinger strække Vaaben mod Din Konge.

Bolingbroke.

Jeg landlyst blev; det skedte mig som Heresford;
 nu kom jeg, og som Lancaster jeg kommer.
 Og, Farbroer! jeg besværges Eders Naade,
 See upartist den Uret jeg har lidt.
 I er min Fader; thi i Jer, mig tykkes,
 gjenspeer jeg gamle Gaunt; o da, min Fader!
 Vil I tillade jeg skal end staae dømt
 til Vandomstreifning; at min Arv og Lehn
 med Vold frarives mig, og slanges hen til
 opløbne Uffrum? Hvortil fødtes jeg?
 Saasnart min Frænde Konge er af England,
 er jeg jo med Hertug af Lancaster.
 I har en Son, Numerle, min ædle Frænde;
 var I død først, og han saaledes traadt paa,
 i gamle Gaunt ham funden var en Fader,
 som havde sporet op hans Fjenders Guler

og jaget dem til Døde. Man mig nægter
mit Lehn at søge, skjondt det er mig tilladt
i mine Naadebreve; lagt Beslag paa
og solgt er al min Fædrearv, og den,
som Alt, slet og uretviis anvendt.
Hvad skal jeg gjøre? Jeg er Underfaat,
og fordrer Ret. Sagførere mig nægtes;
thi fremstaaer jeg personlig med min Paaastand
paa Urven, som ved Fodfelsret mig tilfaldt.

Northumberland.

Den ædle Hertug er for haardt mishandlet.

Rofs.

Det Eders Naade bør hans Ret at hørde.

Willoughby.

Man med hans Arv har Riddinger beriget.

York.

Order af England! Lad mig sige Eder,
Jeg selv har felt min Brændes Krænkelse,
og stræbt af muligt Magt ham Ret at skaffe;
men saadan komme hid med Baabentrods,
sin Ret selv skifte, hugge frem sig Wei
for Ret at faae ved Uret; — det gaaer ei an;
og I, som her ham hjælpe, nære Dprer;
og een som alle er' I Dprersmænd!

Northumberland.

Den ædle Hertug svoret har, han kommer
blot i sin egen Sag, dyrt har vi svoret
at hjælpe til, ham Ret i den at skaffe;
og aldrig vel det gaae den Eden bryder!

York.

Godt! Godt! jeg seer hvad disse Baaben spaae,
jeg maa bekjende, jeg kan det ei ændre,
fordi min Magt er svag, og Alt i Virvar;

men kunde jeg — da, ved min Skaber! fængslet
 jeg Jer hver Mand, og bragte Eder til
 at falde ned for Kongens høie Naade. —
 Men da jeg kan det ei, saa viid, jeg tager
 ei Deel i Nogens Sag. Og far nu vel!
 med mindre I vil trine ind i Borgen,
 og der udhvile Eder Natten over.

Bolingbroke.

Et Tilbud, Farbroer! vi modtage gjerne.
 Men vi maae vinde Jer til at gaae med
 til Bristol-Borg, som holdes, siger man,
 af Bushy, Baget og af deres Fæller,
 Raalormene i Statens Urtegaard,
 dem jeg har svoret jeg skal rydde ud.

York.

Maaskee jeg følger Jer, — ret vil jeg det betænke;
 thi nodig vil jeg Landets Love krænke.
 Gi Venner, Gjender ei, nu mig velkommen vær!
 Ting, som ei ændres kan, aarsage Sorg ei meer.
 (De gaae.)

Fjerde Scene.

Leir i Wales.

Salisbury og en Hovedsmand træde ind.

Hovedsmanden.

Lord Salisbury! vi ventet har ti Dage,
 og kun med Nød holdt vore Landsmænd sammen;
 og end vi høre intet Bud fra Kongen;
 thi vil vi nu gaae hver til sit. — Farvel!

Salisbury.

Tov end een Dag, Du ærlige Valliser!
 Din Konge sætter al sin Liid til Dig.

Hovedsmanden.

Man troer vor Konge død, — vi vil ei teve. —

Hvert Laurbærtræ er visnet i vor Egn,
 og Lustsyn strække Himlens faste Stjerner;
 Solmaanen stirrer blodrød ned paa Jorden;
 guldne Propheter spaae om svar Omvæltning;
 Nigmanden græmmer sig; og Skurken jubler;
 hiin ængstes for at miste hvad han eier;
 og denne haaber det ved Rov at vinde.
 Sligt forudvarsler Kongers Død og Fald. —
 Farvell! adspredt og flygtet er vor Hær
 i Troen om, Kong Richard er ei meer.

(gaaer.)

Salisbury.

Alt Richard! sorgbespændt, med Sjælens Die
 seer jeg Din Glorie, liig Stjerneskuddet,
 fra Firmamentet styrte dybt til Jorden.
 I Vesten grædende Din Sol nedgaaer,
 og Storm og Rød og Trængselstid den spaaer,
 til Fjenden gik hver Ven, som for Dig stod,
 og Lykken virker Dig i al Din Færd imod.

(gaaer.)

Credie Akt.

Første Scene.

Bolingbrokes Leir i Bristol.

Bolingbroke træder ind med York, Northum=
 berland, Percy, Willoughby og Ross.

I Baggrunden Retsbetjente med Bushy
 og Green som Tænger.

Bolingbroke.

Rom frem med disse Mand! Bushy og Green, jeg vil

ei plage Eders Land (da strax den skal
forlade Eders Rjod) ved Eder strengt
at foreholde Eders Skjandselsliv;
thi slikt var ei barmhjertigt; dog at jeg
kan vadske Eders Blod af mine Hænder,
vil jeg i Paasyn her af Folk fremstille
en Deel af Grundene til Eders Død.

J har misledt en Prinds, en salvet Konge,
en Herre, høi af Blod, som saur af Blik,
ved Jer fornødret, og aldeles skjæmmet;
J har, tildeels, ved Eders syndige Timer,
skildt Dronningen fra ham, og rovet hende
sin Deel af Kongesengen. J har skjæmmet
en deilig Dronnings Rosenkind med Taarer,
dem Eders Uret afgang hendes Dine. —

Jeg selv — en Prinds, ved Fødselsrettigheden,
og Kongen nær i Slægt, som nær i Venstak,
indtil J fik ham til mig at miskjende —
har boiet Nakke under Eders Uret,
har aandet mangt et Suk i fremmed Sky,
og ædet Landsforviisnings bittre Brød,
mens J har mødsket Jer paa mine Slotte,
afhegnet mine Hegn, fæld't mine Skove,
mit Valgsprog kradset ud, ei Tegn mig levnet
(paa Folkets Mening og mit levende Blod nær)
at vise Verden, jeg er Adelsmand. —

Dette og Meer, ja meer end to Gang' dette
fordømmer Jer til Døden. — Overgiv dem
saa til Henrettelse og Dødens Haand.

Bushy.

Velkommere er Dødens Haand for mig,
end Bolingbroke for England. — Farer vel!

Green.

Min Trost er, Himlen vil vor Land modtage,
og Uretfærd med Helvedspinsler martre.

Bolingbroke.

Voer dem til Døden, Lord Northumberland!

(Northumberland og flere gaar med Fangerne.)

Bolingbroke.

J siges, Farbroder, Dronningen er hos Jer;
for Guds Skyld, se at hun behandles vel;
Siig, jeg mig hende kjærligst anbefaler,
sorg noie for, min Hilsen vorder bragt.

York.

Jeg har sendt een af mine Adelsmand
til Dronningen med Brev om Eders Guldskat.

Bolingbroke.

Tak, ædle Farbroder! Nu affied til Dybt
mod Glendower og hans Medskyldige.
En Stund til Arbeid; saa til Ro og Lyst.

(De gaar.)

Anden Scene.

Kysten af Wales. En Borg i Sigle.

Klang af Trompeter og krigeriske Instrumenter. Kong
Richard træder ind med Biskoppen af Car-
liste, Numerle og Krigere.

Kong Richard.

Barloughly Slot J kalde dette hist?

Numerle.

Ja. — Hvordan huer Lusten Eders Naade
nu J nys tumlet har paa vilden So.

Kong Richard.

Vel maa den hue mig, af Fryd jeg græder,
at jeg igjen staaer paa mit Kongerige. —
Jeg med min Haand Dig hilser, elskte Fjord,
Kjendt Oprørsmand med Hestehov Dig saare. —
Som Moder, længe adskildt fra sit Barn,

ved onſkte Gjenſyn ſmiler, leger ſjærligt
 med ſine Smil og Taarer; ſaa jeg hilſer
 Dig grædende og ſmilende, mit Land,
 og klapper Dig med mine Kongehænder.
 Nær ei Din Herſkers Hjende, hulde Jordbund!
 Fryd med Din Sedme ei hans Nordſyſands;
 lad Edderkoppen, ſom Din Gift udsuger,
 og døgne Tude paa hans Bei ſig lægge,
 at ſkade de forræderiſke Gødder,
 hvormed Boldherſkertrinet tramper paa Dig!
 For mine Hjender bær blot Brandenelder,
 og naar de rive af Din Barm en Blomſt,
 da vogt den, Hulde! med en Hugorm ſkjult,
 ſom med tvækleſtet Tungebraad maa kaſte
 Død og Fordærv paa Din Beherſkers Hjender. —
 — Spot ei min daarlige Beſværgelſe! —
 See! denne Jord ſkal ſole; og dens Stene
 ſtaaе op ſom Mand i Ruſning, for dens Konge
 ſkal bugne under ſkjændig Opſtands Vaaben.

Biskoppen.

Frygt ei! Den Magt, ſom gjorde Jer til Konge,
 har Magt, trods Alt, Jer ſaadan at bevare. —
 De Midler, Himlen byder os, maaе gribes,
 forſømmes ei; thi derſom Himlen vil,
 og vi vil ei, forſmaaе vi Himlens Tilbud
 af Midler til vor Frelſe og vort Held.

Numerle.

Han mener, Ederſ Naade! at vi nole,
 mens Bolingbroke ved vores Tryghed styrkes,
 og vorder rig paa Midler, ſom paa Venner.

Kong Richard.

Utroſtelige Brandel! veedſt Du ei,
 naar Himlens Speideroie ſkjuler ſig
 bag Kloden, og oplyſer Underverd'nen,

gaaer Tyv og Røver useet ud, og sværmer
 vidt om i Manddrab og i blodig Udaad;
 men naar den op fra Underjordens Kugle
 belyser Østens Graners stolte Toppe,
 sin Jldpiil skyder i hver Brodens Braa,
 da Mord, Forraderi og fule Synder,
 naar Nattens Kappe dem af Ryggen rives,
 staae nøgne, bare, bære for sig selv? —
 Saa, naar hiin Tyv, Forrader Bolingbroke,
 som al den Stund har raset om i Natten,
 imens hos Antipoderne vi vandred',
 os seer staae paa vor Kongestol i Østen,
 skal paa hans Kind Forraderiet blusse,
 ei mægtigt til at taale Dagens Lys;
 men selvforsærdet skjelve for sin Synd.
 Ei alle Bande i det vilde Storhav
 kan borttoe Olien af et salvet Hoved.
 Ei Dødeliges Mande kan affatte
 den Guldmagt Herren selv har valgt og nedsendt.
 For hver Mand, Bolingbroke har tvinget til
 at løste Riddingstaal mod vor Guldkrone,
 Gud for sin Richard har i himmelsk Sold
 en Lysets Engel, og, hvor Engle staae,
 Støv lugne skal, og Net ved Gud bestaae!

(Salisbury træder ind.)

Velkommen hid! hvor nær staaer Eders Magt?

Salisbury.

Ei nærmere, ei fjernere, min Konge!
 end denne Arm. Mod løser Tungebaandet,
 og om Fortvivlelse kun byder tale.
 Een Dag for sildig, frygter jeg, o Konge!
 har hver Din Lykkesdag paa Jorden mørknet.
 O, kald Gaarsdag igjen; byd Tiden vende,
 og flux Du har tolv tusind Mand i Staal!

J Dag — for seent! D, Banheldsdag blandt Dage,
som Venner, Held og Fryd og Spir Dig vil fratage!
Din Hær fra Wales, som herte Du varst død,
gik over, spredtes ad, og Trostabs Eden brød.

Numerle.

Trist Mod, min Konge! hvi seer J saa bleg?

Kong Richard.

Just nu stod Blod af tyve tusind Mand
her seerstolt i mit Nafn — de er' flygted,
og til sli'g Blodstrøm opgaaer did igjen,
bør jeg ei blegne, fast, som om jeg frygted'? —
Hver Sjæl, som frelses vil, nu fra mig flye!
min Stoltheds Sol skal mørknes af en Sky.

Numerle.

Trost Jer, min Konge! husk dog, hvo J er!

Kong Richard.

— Jeg havde glemt mig selv; — Er jeg ei Konge?
Baagn op, Syververmageskæt! Du sover.
Er Kongens Navn ei firtitusind Navne?
Trist, op! i Glands, mit Navn; en Udsling puster
op mod Din Gressol! — Seer ei til Jorden,
J Kongens Indlinger! Staae vi ei høit?
høit svæve da vor Tanke! — Gamle York,
det veed jeg, har den Magt vi end behøver.
Men hvo er der?

(Scroop træder ind.)

Scroop.

Meer Held og Dykke forestaae min Konge,
end min sorgstemte Tunge ham forkynder!

Kong Richard.

Mit Dre aabent er, mit Hjerte stemt;
Bæst Tab Du kan forkynde er kun verdsligt.
Siig, er mit Land tabt? — Ha! det var min Sorg?

og er det Tab at vorde Sorger qvit?
 Mon Bolingbroke vil være stor som vi?
 Han større vorder ei; om Gud han tjener,
 ham med vi tjene vil som hans Medtjener.
 Er Oprør mod os? — det kan vi ei ændre;
 saa brydes Sed mod Gud, som imod os.
 Raab Odelæggelse, Bæ, Nederlag;
 Det værste er kun — Død, — og Døden har sin Dag.
 Scroop.

Det glæder mig at Kongen er saa væbnet
 til mine Sorgetidender at bære.
 Net som en stormfuld Dag i aarle Vaar
 faaer Solverbækken til sin Bred at drukne,
 last som al Jorden løstes op i Taarer,
 saa over Maal og Maade Bolingbroke
 fremraaser; skjuler Eders bange Rige
 med Staal, og Hjertes haardere end Staal.
 Graaskjæg har væbnet nogne Skaldepande
 imod Din Majestæt; Gronskollinger
 med Pigerøst nu søge raat at tale,
 og gaae i stiben Jern imod Din Krone.
 Selv Dine Alerke lære nu at spænde
 dedbringende Granbue mod Din Stat;
 Sa Spindelkærlinger forsage Rokken,
 og føre rustne Piker mod Din Throne.
 Ung, Gammel, alt er oprørt i Dit Rige;
 og alting værre gaaer, end jeg formaaer at sige. —
 Kong Richard.

Hvor godt fortæller Du saa slet et Budskab.
 Hvor stedes da Grev Wiltshire? Hvor er Bagot?
 Hvad blev af Bushy? Stig mig, hvor er Green?
 a de lod ham, vor Erkefjende maale
 vort Riges Grandser med saa fredsom Gang?
 Det koster deres Liv, isald vi seire.
 Ha! de har vist gjort Fred med Bolingbroke?

Scroop.

Fred, Herre! har de gjort med ham, i Sandhed.

Kong Richard.

O Skurke! Dgler! evigen fordomte!
 Ha Hunde! villig' til for hver at logre!
 De Snoge! dem jeg i mit Hjerteblood
 opparmed', og som stinge nu mit Hjerte!
 Tre Judas'er, hver trefold slettere
 end Judas; og de vilde gjere Fred?
 Forfærdelige Helved! o fører Krig
 for denne Synd mod deres sorte Sjæle!

Scroop.

Naar Kjærlighed forandrer Sind og Hu,
 seer jeg, den vender sig til bittrest Had. —
 Tag Din Forbandelse fra deres Sjæle,
 de gjorde Fred med Hovedet, ei Haanden;
 de, Du forbander, Beddelsværd har prøvet,
 og længst i Gravens Mulm dem Liv og Lys er rovet.

Kong Richard.

Er Bushy, Green, og er Grev Wiltshire døde?

Scroop.

Ja, alle tre halshuggedes i Bristol.

Numerle.

Hvor har min Fader, Hertugen sin Magt?

Kong Richard.

Nu ligemeget hver! — Tael ei om Trost!
 Om Grave, Liigsteen, Orme lad os tale;
 Muld bruge som Papir; paa Jordens Darm
 nedskrive Sorg med Regn fra vore Dine.
 Om sidste Villie tael; vælg os Fuldbyrdere; —
 Dog nei, nei; — thi hvad kan vi efterlade,
 undtagen vort affatte Støv til Støvet?
 Vort Land, vort Liv, ja Alt er Bolingbroke's;

Vi Intet Bort kan kalde uden Døden,
 og saa den Smule Muld, der, lig en Gypsform,
 afformer og omslutter vore Been.
 For Guds Skyld! Lad os sidde ned paa Jorden,
 fortælle Sorgesagn om Kongers Død;
 hvorlunde hiin blev affat, hiin i Kamp faldt,
 hiin jaget af dens Gjenfærd, han affatte;
 hiin af sin Viv forgiftet; nogle dræbte
 i Sovne, — alle, alle myrdede; —
 thi inden i den hule Krone, som
 omringer Kongers dødelige Tinding,
 der holder Døden Hof; Hansvurst der sidder,
 spotter hans Magt, og griner ad hans Pomp;
 et Dieblisk tildeler ham en Scene
 at lege Konge, frygtes, dræbe med
 sit Blik; oppuster ham med svar Indbildning, —
 — fast som det Rjød, der gjærder om vort Liv,
 var Staal og Malm; — og saadan stemt han kommer
 tilsidst, og gjennemfører med en Naal
 hans Bergmure, og — farvel da Konge! — Sætter
 kuns Hatten paa, spot ikke Rjød og Blod
 med Høitidsærefrygt; bort med Respekt,
 med Hofflik, Vaslemaner; thi I har
 kun taget feil af mig al denne Stund;
 jeg spiser Brød som I, har Savn, har Sorg;
 har Trang paa Benner. — Saa dybt underkastet,
 hvor kan I sige til mig: — „Jeg er Konge.“
 Carlisle.

Viis Mand ei Diebliffets Sorg begræder;
 men diebliff'lig standser Sorgens Kilde,
 og Frygt for Fienden (thi Frygt knuger Styrken)
 i Eders Svaghed laaner Fienden Styrke.
 Saa fægter Daarskab mod sig selv. Alt frygte
 og vorde slagen; kan vel værre hælde;
 men fægt, og døe, da Død med Død Du fælder;

Dens Træl Du est, mens Frygt for Død Dig over-
vælder!

Numerle.

Min Fader har en Hær; blot ham opspørg,
og lær, hvordan et Lem til Legeme man gjør!

Kong Richard.

Du skjælder ret tilpas. — Ja, Bolingbroke! jeg komm-
at verle Slag med Dig for Skæbnens Dommer,
hiin Frygtens Feberfrost er sunden hen;
let er at vinde eget Land igjen. —
Stig, Eroop! hvor staaer vor Hæbroer med sin Hær?
tael mildt, o Mand! skjendt barskt Dit Mafyn er.

Eroop.

Af Himlens Ansigtssfarve man jo spaaer,
hvorlunde Veir og Veirligt sig vil vende;
saa giver Dig mit mørke Blik tilkjende,
at værre Nyt endnu Dig forestaaer;
Jeg spiller Boddels, ved at spinde ud
saa langt mit værste Nyt; — med Bolingbroke
har Eders Hæbroer Dork forenet sig;
hver nordlig Borg af Eders har sig givet;
hver Riddermand i Syden staaer i Baaben
for hans Sag.

Kong Richard.

Du har sagt mig Nok!

(til Numerle.)

Forbandet

Du være, Frænde! som mig ledte ud
af min Fortvivlelses saa søde Vel!
Hvad sige I vel nu? Hvad Trøst vel nu?
Bed Himlen! jeg skal evig hade ham,
som meer mig hyde vil at være trostlig!
Til Flintborg gaae! der vil jeg græmme mig,
og, Træl af Sorg, den lyde kongelig;

opløs min Næst af Hær; lad Alle gaae
 hver Haab om Gæde er, og Land besaae.
 Haab har ei Jeg. Nu tie hver Mand qvær;
 fast min Raadslutning staaer, og Raad forgjæves er.

Numerle.

Min Konge! blot et Ord! —

Kong Richard.

Den dybest mig mon saare,
 som med sin Smigerroft mig søger end at daare.
 Aftak mit Folk! De gaae! — Kom med at møde
 i Richards Nat Bolingbrokes Morgenrøde!

(De gaae.)

Tredie Scene.

Wales. Udenfor Flintborg.

Bolingbroke træder ind med Faner og klingende
 Spil; York, Northumberland og
 Flere følge ham.

Bolingbroke.

Af dette Budskab see vi da, at adspredt
 Valliserhæren er; Salisbury
 er reist i Møde Kongen, som nys landed'
 med saa af sine Venner her paa Kysten.

Northumberland.

Da det er herligt Budskab, ædle Herre!
 Richard, ei langt herfra, har skjult sit Hoved.

York.

Det sommer sig Northumberland, at sige:
 „Kong Richard!“ — Bee den tunge Dag, da lig
 gudsaltet Konge skjule skal sit Hoved!

Northumberland.

J tager feil; blot for at være fort,
 jeg udelod hans Titel.

Dork.

Der var een Tid,
da, naar J var saa kort mod ham, han vilde
og været kort mod Jer, gjort kort Proces,
og Jer askortet blot et Hoveds Længde,
hvis J med det i Sky saa havde kneiset!

Bolingbroke.

Tag ei hans Ord i uret Mening, Farbroer!

Dork.

Tag J blot, hvad med Net er Eders, Frænde!
huff, Gud i Himlen sidder over Jer!

Bolingbroke.

Det veed jeg, og jeg sætter mig ei heller
mod Himlens Villie. — Hvo kommer der?

(Percy træder ind.)

Nu, Henrik! vil hiin Borg ei give sig?

Percy.

Hiin Borg er kongelig bemanded, Herre!
imod Din Indgang.

Bolingbroke.

Kongeligt? Den har
ei Konge skabt i sig.

Percy.

Det har den, Herre!

Kong Richard ligger indenfor dens Ringmur,
og med ham Lord Mumerle, Lord Salisbury,
Sir Stephen Scroop, og saa en geistlig Herre
med værdigt Ansyn; Hvo? det veed jeg ei.

Northumberland.

Maaskee at det er Biskoppen af Carlisle?

Bolingbroke.

(til Northumberland.)

Min ædle Herre!

gaae til hiin gamle Borgs uhyre Ribbeen;
 Lad Malmtrompeten aande fredsom Tale
 i dens affældige Dre, saasom følger:

Henrik Bolingbroke

kysser, paa sine Kna, Kong Richards Haand,
 og sender til Hans Kongehed Lehnsplicht,
 samt ærlig Tro og Hyldest. Meld, jeg kommer,
 at lægge Magt og Vaaben før hans Fodder,
 naar blot min Landsforviisningsdom gjenkaldes,
 og frit mit Guds og Land gjengives mig,
 hvis ei, jeg nytter Dvermagtens Fordeel,
 og dæmper Sommerstøvet med en Pladsregn,
 som strømme skal af slagne Britters Vunder; —
 hvor langt det nu er fra min Hu, at slikt
 et blodigt Skybrud overskylle skal
 Kong Richards Riges friske, grønne Skjod,
 skal omt min Underdanighed ham vise. —
 Gaae, mæld ham dette; medens her vi drage
 hen over Slettens rige Blomsterteppe.

(Northumberland gaaer til Borgen med en Trompeter.)

Gaaer frem, foruden Trudselalarm af Trommer,
 paa det at de fra Borgens raadne Tinder
 bort redelige Forslag høre kunne. —

Mig tykkes, jeg og Kongen skulde mødes
 saa rædselsfuldt som Elementerne

af Ild og Vand, naar sammenstødende
 med deres Slag de spalte Himlens Kinder.

Han være Ild, jeg blod og glat som Vandet;

Han rase kun, mens jeg paa Jorden regner

min Vandstrøm, ei paa ham, men kun paa Jorden. —

Drag frem og mærker paa Kong Richards Mafsyn.

(Der blæses til Parlemertering; det besvares inden fra
 Borgen. Trompetklang. Kong Richard træder frem
 paa Ringmuren, med Biskoppen af Carlisle, Au-
 merle, Scroop og Salisbury.)

York.

Seer! Seer! Kong Richard lader selv sig see,
 fast som den rødmande, harmtændte Sol
 i Østens Ildport, naar den mærker, at
 misundelige Skyer vil formørke
 dens Straaleglands, og sætte Pletter paa
 dens lyse Bane hen mod Vestens Hav.
 Dog seer han ud som Konge; see hans Die,
 saa klart som Ørnens, end nedskyder Lynblit
 af Kongemajestat. O Jammer! Vee!
 lig Kongesol af Sorg saa mørknet see!

Kong Richard.

(til Northumberland.)

Ha! vi forbauses! — Alt en Stund vi stod
 og ventede' paa Dit Knæleds bange Boining,
 fordi vi troe os Din lovmæssige Konge;
 og er vi det, hvor tør Dit Ledemod
 da glemme Underdanigheden mod os?
 Er vi det ei, da viis os Guds Haand for det,
 som har affat os fra Forvaltningsposten;
 thi vel vi veed, ei Haand af Kjød og Been
 kan gribe Kongespirets hellige Haandskæft
 uden ved Han og ved vanhellig Bøld;
 og troe I skjøndt, at Alle, ret som I,
 har sig forvendt, ved sig fra Os at vende,
 saa viid: min Herre, Gud Almægtige
 i sine Skyer mynstrer Os til Bistand
 en Hær af Landsaersøet; og den skal slaae
 de end ei fødte, ei indfangne Born
 af Jer, som løste Haand imod mit Hoved,
 og føre Trudsel mod min dyre Krone.
 Siig Bolingbroke (thi hist mig synes staaer han)
 hvert Skridt han gjør her paa mit Land er farligt
 Forræderie. Han kommer for at aabne

den blodige Drøgs Purpurtestamente.
 Men før den Krone, han attraaer, skal slutte
 i Fred omkring hans Jæse, skal titusind
 blodstænkte Krigerisjer hæsligt skjæmme
 Englands det blomstrende og sunde Ansigt,
 dets Freds snehvide Jomfruaasyn vende
 til blodrød Harm; dets Markers Græs bedugge
 med uforfalsket, trofast, engelst Blod.

Northumberland.

Forbyde Himlens Konge, at vor Konge
 med borger- og uborgerlige Vaaben
 bestormes skulde saa! Din ædle Frænde,
 Henrik Bolingbroke kysser underdanig
 Din Haand, og sværger ved den Grav, som staaer paa
 Din Oldesaders kongelige Been,
 ved begge Eders høie Fyrsteblood,
 Strømme, som sprang af een høist herlig Kilde,
 og ved den holde Gaunts begravne Haand,
 og ved sin egen Værdighed og Ære,
 som hver en Ed og Løfte i sig fatter.
 Hans Komme har til Maal blot at erholde
 sin Arverettighed; og knælende
 Jer strax nu om Befrielse anraabe.
 Bevilger det Din Kongerøst, da flux
 det blanke Staal til Rust han overgiver,
 den stolte Hingst til Stalden, og sit Hjerte
 til Eders troe Tjeneste. — Han sværger,
 saa sandt han Fyrste er, er dette billigt;
 saa sandt jeg Adel er, som han jeg sværger.

Kong Richard.

Northumberland! siig, saadan svarer Kongen:
 Hans ædle Frænde er ham høist velkommen,
 og hver retfærdig Fordring, han vil gjøre,
 skal uden al Modsigelse opfyldes. —

Siig det med al Din skønne Talerkunst,
og bring hans Vennecore venligst Hilsen!

(til Aumerle.)

Ei sandt, min Frænde! vi fornedre os?
Saadant et Jammerblik, og sagre Død! —
Jeg kalder paa Northumberland, og sender
Forræderen et Heidebrev, og doer saa.

Aumerle.

Nei, Eders Naade! fægt med sagre Død,
til Vennehær kan werde stærk og stor.

Kong Richard.

O Gud! O Gud! at nogentid den Tunge,
som lagde Landsforviisnings strenge Dom
paa ham den Stolte, skulde den borttage
med sledste Død! — O var jeg blot saa stor som
min Sorg! O var jeg mindre end mit Navn!
O kunde jeg blot glemme hvad jeg var!
ei ihukomme hvad jeg nu maa være! —
Du svulmer, stolte Hjerte! svulm og slaa kun;
thi Hjenderne vil slaae nu Dig med mig!

Aumerle.

Northumberland fra Bolingbroke hseinvender.

Kong Richard.

Hvad skal nu Kongen? — underkaste sig?
Ja, Kongen vil det. — Skal han sættes af?
Vel, Kongen døier det. Skal han forlise
sit Kongenavn? O Guds Navn! Lad det gaae.
Mit Smykke for en Rosenkrands jeg bytter;
mit Pallads for en Eneboers Hytte,
min Pragtdragt for en Tiggerdragt, mit Væger,
det stolt udskaarne, for en Skaal af Træ,
mit store Rige for en lille Grav,
en lille, lille Grav, ufsendt, useet! —

Dog nei! — Paa Kongeveien vil jeg jordes;
 paa Bei, hvor Færdsel er, hvor Folkets Fod
 kan træde steds' paa deres Konges Hoved. —
 De træde jo mit Hjerte, nu jeg lever;
 og, naar jeg jordes, hvi da ei mit Hoved? —
 — Nummer! Du græder, min blodhjertede Frænde!

Vi vil med haante Taarer reise Uveir;
 de og vort Suk skal nedslaae Sommerkornet,
 og volde Dyrtd i oprorte Land.
 Hvad heller skal vi lege med vor Jammer,
 og slaae til Bæds, hvo sælde kan flest Taarer,
 med Forord: de skal falde paa een Plet,
 til de har hulet et Par Grave til os
 i Jordens Skjød, med Paaskrift: „Tvende Frænder
 grov deres Grave her med Taarer, ei med
 Hænder?“

— Slig Jammer var ei den ret Lyst! — Jeg seer,
 jeg taler sjantet, og man ad mig leer! —
 Stormægtige Tyrste, Lord Northumberland?
 Hvad siger Konning Bolingbroke? Vil vel
 Hans Majestæt tillade, Richard lever,
 til Richard doer, og svinger sig herfra?
 Skrab ud? — og Bolingbroke flux siger — Ja!
 Northumberland.

Han venter Jer i nedre Gaarden, Herre!
 Maa det behage Jer at stige ned?
 Kong Richard.

Ned, ned jeg kommer, liig hiin blanke Phaeton,
 som ei forstod ret løbske Dyr at styre.

(Northumberland gaaer tilbage til Bolingbroke.)
 I nedre Gaarden? ja! hvor Konger sig fornædre,
 lystre Forræders Bud, og komme ham at hædre.
 I nedre Gaarden? Kom! ned Hof! ned Konge!
 thi Ugler tude nu, hvor Lærker burde svinge.
 (De gaae ned af Muren.)

Bolingbroke.

Hvad siger Kongen?

Northumberland.

Sorg og Græmmelse
gjer, at han taler vildt, som en Torrykt.
Dog kommer han!

(Kong Richard træder ind neden til med sit Følge.)

Bolingbroke.

Saa træder hver tilside,
og yder Majestæten Vrefrygt!

(Knæler.)

Min naadige Herre! —

Kong Richard.

Min Frænde! I ydmyger Tyrstefnæet,
og Jorden, som det kysser, gjer I stolt.
Mit Hjerte følte heller Eders Venkskab,
end Diet, utilfreds, seer Eders Knasald.
— Op! — Eders Hjerte oppe er, jeg veed,
som mindst, saa høit, —

(han peger paa sit Hoved.)

Skjondt Knæ I bøier ned.

Bolingbroke.

Min Konge! blot min Eiendom jeg fordrer.

Kong Richard.

Den Eders er, som jeg, som Alt er Eders.

Bolingbroke.

Kun for saavidt, min høie Herre Konge!
min Trofasthed skal Eders Gnist fortjene.

Kong Richard.

Jo! I fortjener, — det er vel fortjent,
hvad man veed, sikker, stærk Bei til at tage. —
Kom, Farbroer! giv mig Haand! — Nei! Græd ei nu!
Du elsker mig; Trost, Hjælp dog mangler Du. —

Jeg er for mig til Fader for Jer; Brænde,
 Kjendt I er gammel nok til Arving for mig.
 Alt hvad I vil jeg villig giver hen;
 thi Overmagt man lystrer villigen.
 — Til Londen! — Brænde! saa det sig vel bør?

Bolingbroke.

Ja Herre!

Kong Richard.
 Meer ei Nei jeg sigе tør.
 (Trompetklang. De gaar.)

Fjerde Scene.

Langley. Hertugen af Yorks Hæve.

Dronningen træder ind med tvende Hofdamer.

Dronningen.

Hvad Leeg skal vi udfinde her i Haven,
 for Sorgens tunge Tanker at fordrive?

Første Dame.

Min Dronning! skal vi trille Kugler her?

Dronningen.

Saa huffed' jeg, at denne Jord er knudret,
 og at min Lykkelode soer af Banen.

Første Dame.

Vel, Eders Majestæt! skal vi da dansе?

Dronningen.

Min Fod kan ikke holde Takt i Fryd,
 naar ei mit Hjerte holder Takt i Sorg;
 derfor ei Dans, min Pige! anden Spøg!

Første Dame.

Saa Eventyr?

Dronningen.

Om Sarrig eller Glæde!

Første Dame.

Om begge.

Dronningen.

Nei, om ingen af dem begge.

Et Sagn om Fryd, som jeg aldeles mangler,
mig minder om Sorgs Overflod jeg har;
et Sagn om Sorg, som jeg har fuldt op af,
kun fejrer Smerte til min Glædes Mangel.
Om hvad jeg har behøves ei Fortælling;
om hvad mig mangler nytter Klage ei!

Første Dame.

En Sang da?

Dronningen.

Held Dig, er Du stemt til Sang;
mig var det kjærere, Du vilde græde.

Første Dame.

Jeg vilde græde, hvis det baaded' Eder.

Dronningen.

Jeg kunde græde, hvis min Graad mig baaded',
og trængte ei til Graad hos Dig at laane.
Men Tys! der komme Gartnerne;
Lad os gaae ind i disse Træers Skygge. —

(En Gartner træder ind med to Svende.)

Min Sorg jeg vædder mod en Knappenaal,
de vil om Staten tale, saa gjør hver
mod en Omvæltning. Sorg Sorgs Forbud er.

(Dronningen og Hofdamerne vige tilside.)

Gartneren.

Gaae Du, bind hine Aprikoser op,
der, lig uvoerne Sommer dybt nedtrykke,
med Bægt af Dødselighed, den gamle Fader. —
Sæt Støtte til de Grene, som sig sænke.
Gaae Du, og som Skarpretter, halshug hist

de strængede, for stærkt oplobne Dviste,
som skyde sig for høit her i vor Fristat;
Alt være jævnt og lige i vort Rige. —
Det gjøre I, jeg gaaer at rydde ud
det Ukrudt, som til ingen Nytte suger
fra sunde Blomster Bundens Frugtbarhed.

Første Svend.

Hvi skulle vi, i Omfang af et Hegn,
vel holde Lov og Sæd og rigtigt Forhold,
og vise, som i Speil, den store Stat,
imens vort Land, hiin Have midt i Havet
er fuldt af Ukrudt, qvalt dets bedste Blomster;
dets Frugttræer ei beskaarne, edelagte
dets Gjerder, Bedene omrodede,
og hver sund Urt omværmet med en Flok
af Oldenborrer?

Gartneren.

Hold Du mig Din Mund. —
Han, som har taalt sligt unaturligt Lovspring,
staaer selv nu i sit Lovfald. Alt det Ukrudt,
hans vidt udbredte Blade skjærmede,
som, mens det aad ham, syntes ham at nære,
har Volingbroke med Rod og Alt oprykket,
Grev Wiltshire mener jeg, samt Green og Bushy. —

Første Svend.

Hvad! er' de døde?

Gartneren.

Ja; og Volingbroke
har Fingre i Kong Edeland! — O Skade!
at han sit Vand ei pudset har og pleiet,
som vi vor Have. Til sin Tid af Næret
vi saare Barken, vore Frugttræers Hud,
at overmodig' ei af Blod og Safter
de ved for megen Rigdom sig fortære. —

Hvis saa med flere Mand, i frodig Vært,
han havde gjort, de havde baaret; han
smagt Frugt af deres Pligt. — Hver opskudt Vandgreen
vi snitte bort, at frugtbar Green maa leve.
O, havde han gjort saa, bar han den Krone end,
som han ved daarlig Tant nu reent har kastet hen!

Første Svend.

Hvad! Troer I da, at Kongen vorder affat?

Gartneren.

Asmagtet er han, affat tør han vorde.
Nu sidste Nat kom her jo Breve til
en god Ven af den brave Hertug York,
med denne Sorgepost.

Dronningen

(kommer frem fra sit Skjul.)

O! jeg til Døde knuges
af Maaløshed! — Du, gamle Adams Billed!
sat til at dyrke Haven! tør Din raa,
Din haarde Nost sligt Sorgenyt forklynde?
Hvad Eva, eller Slange har Dig hvidslet,
at Mand, af Gud forbandet, faldt paa nye?
Hvi siger Du, Kong Richard affat er?
Tør Du, knap bedre end det Stov, Du træder,
hans Fald blot ahne? Siig, hvor, naar, hvordan,
fik Du de ende Tidender? — Tael, Ulsing!

Gartneren.

Tilgiv mig, Dronning! lidt det mig kun glæder
at aande dette Ny; men Sandhed er det.
Kong Richard han er nu i Bolingbrokes
mandstærke Haand, og begges Lykke veiet,
i Eders Herres Skaal er kun han selv,
og Daarligheder, som ham gjøre let,
i Bolingbrokes, den Svares, Vægtkaal sidder

foruden ham, al Englands høie Adels;
 med disse Lodder han Kong Richard vipper.
 Drag blot til London; Alt I saa vil finde,
 hvad jeg har sagt veed alt hver Mand og Qvinde.

Dronningen.

O snare Vanheld! ellers raak tilføds!
 angaaer Dit Budskab da ei mig, og er jeg
 den sidste som det horer? O Du vil
 opvarte mig tilsidst, at langst jeg gjemmer
 Dit Sorgbud i mit Bryst! — Kom, Fruer, gaae!
 See, Londons Drot i London sorgtrykt staae!
 Alf! fødtes jeg dertil, at i mit Taareblik
 nu Bolingbrokes Triumph ny Tunklen fik!
 — Her, Gartner! for det Sorgbud, Du har bragt,
 gid visne hvad Du lægger og har lagt.

(Dronningen og Damerne gaae.)

Gartneren.

Alt, Dronning! maa det Dig ei værre gaae,
 lad Din Forbandelse min Kunst da slaae!
 en Taare her fra hendes Die trilled', —
 her planter jeg Cypresen, Sorgens Billed.
 Snart skal Du skyde op, da siges her:
 det Træ med Dronningtaarer vandet er.

(De gaae.)

Fjerde Akt.

Første Scene.

London. Westminsterhall.

De geistlige Herrer paa høire Side af Thronen;
de verdslige paa venstre. Menigmand nedensfor.
Bolingbroke træder ind tilligemed Numerle,
Surrey, Northumberland, Percy, Fitz-
water, nok een Lord, Biskoppen af Carlisle,
Abbeden af Westminster med Folge. Retsbe-
tjente i Baggrunden med Bagot.

Bolingbroke.

Rald Bagot frem! —

Nu Bagot. Siig nu frit og frank Din Mening,
hvad veed Du om den ædle Glosters Død?
Hvo fristed' Kongen til den? hvo udførte
Blodbærket ved hans altfor tidlige Død?

Bagot.

Saa stiller for mit Ansigt Lord Numerle!

Bolingbroke.

Staae frem, min Frænde! see paa denne Mand.

Bagot.

Jeg veed, Lord Numerle, Eders djarve Tunge
forsmaaer, hvad een gang I har sagt, at nægte.
I hiin dødsfvangre Tid, da Glosters Død
i Gjære var, jeg hørte Eder sige:

„Er min Arm ikke lang, som naaer fra Eng-
lands

„det stille Hof og lige til Calais
„hen til min Dnfæls Hoved?“ Dgsaa hørte
blandt meget andet jeg Jer den Gang sige:
„I ei for hundred tusind Kroner vilde,

„at Bolingbroke kom hjem igjen til England,
 „som og, hvor denne Eders Frændes Død
 „var dette Land til Gavn.“

Numerle.

Hyrster og Herrer!

Hvad skal jeg svare denne flette Mand?
 Skal jeg fornedre saa min høie Stjerne,
 at jeg ham, som min Eigemand skal tugte?
 Det maa jeg, eller see min Vre plettet
 af hans Bagvadsfertunges Gift. — Der ligger
 mit Pant, det Dødens Haandsegl, som nu præger
 for Helved Dig. Jeg siger høit: Du lyver!
 og vil paastaae, hvad Du har sagt er falskt,
 dybt i Dit Blod, endstjendt det er for slet
 til at befjule mig mit Ridderstaal.

Bolingbroke.

Lad ligge, Bagot! tag det ikke op!

Numerle.

Paa Een nær vilde jeg, han var den bedste
 i Kredsen her, som saa mig har opirret.

Fitzwater.

Isald Din Djarvhed Eigemand just fordrer,
 er der mit Pant, Numerle! sem Pant mod Dit;
 ved Solens Lys! som hvor Du staaer, mig viser,
 jeg horte Dig, endog med Brouten, siige,
 Du virked' ud den ædle Glosters Død.
 Nægt det, da siger Du en tifold Løgn,
 og jeg vil vende Løggen i Dit Hjerte,
 der smedded' den, med denne Kaardespids.

Numerle.

Du Feige! den Dag tør Du ei opleve!

Fitzwater.

Nu ved mit Liv; gid det var denne Stund!

Numerle.

Fitzwater! dette dømmes Dig til Helved!

Perey.

Numerle! Du loift; hans Vre er saa reen
for dette Klagemaal, som Du est skyldig.
Alt saa Du est, det ligger her mit Pant for;
jeg vil bevise det paa Dig, indtil
mit sidste Aandepust. — Ter Du, saa tag det.

Numerle.

Hvis ei jeg gjør det, raadne denne Haand,
og svinge ingensinde Høvnens Staal
imod min Fjendes blanke Hjelme.

En Lord.

Forsvorne

Numerle! Jeg sværger samme Sed, og Dig
fremsporers med saa mange Lognernavne,
som striges kan i Dit Forræderere
fra Sol til Sol, der er mit Vrespant;
tag det til Dvekampsdagen, om Du tør.

Numerle.

Er fleer mig ædsker? Ha til hver jeg kaster;
jeg har i eet Øryft tusinde Modsaander,
til thyve tusinde som Jer at svare.

Surrey.

Lord Fitzwater! jeg husker meget grant
den Dag og Stund I talte med Numerle.

Numerle.

Lord Surrey! det er sandt, I var tilstede;
og I kan vidne med mig, det er Sandhed.

Surrey.

Saa falskt, ved Gud! som Gud er Sandhed selv!

Fitzwater.

Du lyver, Surrey!

Surrey.

Ureløse Dreng!

Den Vogn skal ligge saa tungt paa mit Sværd,
 at det skal give Straf og Hevn, til Du,
 Du Vognbestyrer, samt Din Vogn, I ligge
 i Muld tyst som Din Faders Pandeskal.
 Det til Bekræftelse her Vrens Pant!
 tag det til Tvekæmsdagen, om Du tør.

Fitzwater.

Hvor daarlig sporer Du en valig Sanger!
 hvis jeg tør spise, drikke, aande, leve,
 saa tør jeg møde Surrey i en Orken,
 bespytte ham, og sige høit, han lyver,
 og lyver evigt. Her see Trostabslænken,
 som til min strenge Retselse Dig binder. —
 Det gaar mig slet i denne nye Verden,
 hvis ei Numerle er skyldig i min Klage!
 Jeg mindes og, landlyst Norfolk sagde,
 Du sendte to af Dine Folk, Numerle,
 at dræbe Hertug Gloster i Calais.

Numerle.

En ærlig Christen laane mig et Pant paa
 at Norfolk lyver; her jeg kaster dette;
 hjemkaldes han, skal jeg hans Vre prøve.

Bolingbroke.

Hver Tvist af disse blive under Pant,
 til Norfolk kaldes hjem. Det skal han vende,
 og, skøndt min Fjende, atter indsat i
 sit Gods og Herligheder. Naar han kommer,
 skal han bestaa sin Tvekamp med Numerle.

Carliøle.

Den Vrens Dag skal Die aldrig see!
 Mangen en Dyst har landlyst Norfolk søgt
 for Jesu Christo; i glørværdig Slagmark

hoit svunget Fanen med det hristne Kors
mod sorten Hedning, Tyrk og Saracen.
Af Krigssliid trættet drog han sig tilbage
til Velskland til Venedig; der han gav
sit Stov til dette skønne Riges Jord,
sin rene Aand til Christ, hans Bannerherre,
hvis Tane han saa lange kæmped under.

Bolingbroke.

Hvad, Bisp! er Norfolk død?

Carlisle.

Saa sandt jeg lever!

Bolingbroke.

Saa følge Fred hans Sjæl til Skjodet af
den gamle Abraham! — I, som har klaget,
hver Eders Tvist forbliver under Pant,
til Eders Dvekampsdag vi mon' bestemme.

(York træder ind med Folge.)

York.

Jeg kommer, store Lancaster! til Dig
fra Richard, som er vingestækket; villig
han kaarer Dig til Arving, og sit Scepter
Din Kongehaand til Arv og Gie giver.
Opstig paa Thronen, som fra ham nedstiger;
og leve Henrik, af hiint Navn den Fjerdel!

Bolingbroke.

I Guds Navn, jeg bestiger Kongethronen.

Carlisle.

O, det forbyde Gud! —

Er jeg i dette Raad end flettest Taler,
mig sommer det dog bedst at tale Sandhed.
Gud give at i denne ædle Samling
var een blot, ædel nok til ædlen Richard
retviis at domme! Ægte Adel vilde

ham lære for sig sin Synd sig at vogte. —
 Kan Undersaatter domme deres Konge?
 Og hvo er her ei Richards Undersaat?
 Ei dommes Tyven, uden han staaer hos,
 er end hans Brode klar og aabenbar;
 og skal et Billed' af Guds Majestæt,
 hans Hovedsmand, Toldmagt, udlaarne Sending,
 salvet og kronet, plantet mange Aar,
 af Undersaat og ringe Løbe dommes,
 og selv ei være hos? — O Gud forbyde,
 at i et christent Land oplyste Sjæle
 udoed' sig en sort og hæslig Udaad!
 Til Undersaatter, Undersaat, jeg taler,
 vakt af min Gud saa magtigt for min Konge.
 Mylord og Hereford, hvem I kalde Konge,
 Forræder er mod stolten Herefords Konge,
 og krone I ham — her! jeg propheterer:
 Da skal vort Land med brittisk Blodstrøm gjedes,
 og sjerneft Slægt bejamre denne Udaad.
 Til Tyrk og Vantro Fred for evigt flye,
 og her, i Fredens Land, skal vilde Krige
 forblænde Art med Art og Slægt med Slægt;
 Frygt, Gru, Forstyrrelse og Mytteri
 skal fæste her sin Bo, og Landet kaldes
 et Golgatha, et Hovedpandested! —
 O reises dette Huus mod dette Huus,
 det søde vil den sorgeligste Tvedragt,
 som nogentid faldt paa den syndige Jord.
 Stands! forebyg! O lad det aldrig skee,
 at over Jer ei Barn, og Barns Barn raaber Bee!
 Northumberland.

Smukt har I præket; og for Eders Umag
 vi fængsle Jer for Høiforræderi. —
 Lord af Westminster, Eder det paalægges
 til Rettens Dag ham sikkert at bevare. —

J ædle Herrer! maa det Jer behage
at tilstaae Menigmanden sin Begjæring?

Bolingbroke.

Hent Richard, at han kan i Alles Paasyn
affige Thronen; — saadan handle vi
fri fra Mistanke.

York.

Jeg vil lede ham.

(gaaer.)

Bolingbroke.

J Lorder, som forblive her i Fængsel,
skaf Bergen, indtil J for Retten stilles.

(til Carlisle.)

Kun lidt vi Eders Venstreb er forbunden;
kun liden var vor Viid til Eders Vistand.

(York kommer tilbage med Kong Richard og Embets-
mand, som bære Kronen og Rigsklenodierne.)

Kong Richard.

Al! hvorfor kalder man mig for en Konge,
for jeg afstyret har de Kongetanker,
jeg hersked' med? Endnu har jeg knap lært
at sledske, smigre, bukke, boie Anæ. —

Giv Sorgen Lov en Stund til at oplære
mig lidt i Ydmyghed. Dog grant jeg husker
hvert Træk hos disse Mænd. — Var' de ei mine?
og raabte de ei stunddom til mig: „Hil Dig!“
Saa Judas og til Christ; men han blandt Tolv
sandt Tro hos Elleve; jeg hos Tolvtusind ingen.
Gud signe Kongen! — Kongen jeg ei er,
dog Amen, hvis som saa min Gud end paa mig seer! —
hvad Tjeneste er jeg kaldt hid at gjøre?

York.

Den Sag at ende her fri og frivillig,
Din Majestæt af Byrden træt tilhød —

Aftrædelsen af Krone og af Rige
til Henrik Bolingbroke.

Kong Richard.

Saa giv mig Kronen! —

Her, Brænde! tag paa Kronen; min Haand her
paa denne Side; paa hiin Side Din.
Nu er Guldkrone her lig svælgdyb Brønd
med tvende Spande, som hinanden fylde;
den tomme stedse dandsende i Luften;
den anden useet, nede, fuld af Vand.
Den nedre Spand, useet, af Taarer fuld, er jeg,
jeg svælger Graad. — Du gaaer ad Høiheds Bei!

Bolingbroke.

J var jo villig Kronen at afhænde?

Kong Richard.

Min Krone vel; min Sorg blier min, o Brænde!
affæt min Herlighed, affæt min Pragt,
men ei min Sorg; den bliver tro min Magt!

Bolingbroke.

En Deel af Sorg J mig med Kronen giver.

Kong Richard.

Din Hær af Sorger mig ei een frariver.
Min Sorg er Tab af Sorg jeg forhen fandt;
Din Sorg den Sorgs Gevinst i Dag Du vandt.
Sorg har jeg, skændt min Sorg jeg skænker Dig;
den Kronen følger; men ei svigter mig.

Bolingbroke.

Er J da villig at affige Kronen?

Kong Richard.

Ja, nei; — nei, ja; — til Intet skal jeg blive;
thi nei; nei! for til Dig jeg maa den overgive.
Giv Agt, hvor jeg mig nu tilintetgjør. —
Den tunge Bægt jeg giver fra mit Hoved,

og dette plumpe Scepter af min Haand,
 samt Kongevældens Stoltthed af mit Hjerte.
 Med egen Graad min Balsom jeg afvadsker;
 med egen Haand min Krone jeg bortgiver;
 med egen Mund min hellige Magt fornægter;
 med egen Næse løser Pligt og Sed.
 Al Pomp, al Majestæt affværges jeg;
 hvert Landgods, Skat, Skuld, Indtægt jeg affiger;
 Hver Lov, Beslutning, Bud gjenkalder jeg.
 Gud! tilgiv hver Sed, som er brudt mod mig;
 Gud styrke hver Sed, som nu gøres Dig!
 Mig ved mit Intet ingen Kummer naae;
 med Dig, Dit Alt, al Glæde altid gaae!
 Sid længe heit paa Richards Kongestol;
 Snart Richard ligge skjult for Regn og Sol!
 Gud sign' Kong Henrik! affat Richard siger,
 og send mangt Solskinsaar paa ham og paa hans
 Riger! —

Hvad staaer tilbage?

Northumberland

(rækker ham et Papir.)

Blot at I vil læse

de Ankeposter og Forbrydelser,
 som deels I selv, deels Eders Følgesvende
 begaaet har mod Staten og dens Larv;
 at, naar I skrifter dem, hver Mand kan domme,
 at I med Skjel og Rette affat er.

Kong Richard.

Skal jeg og gjøre det? Skal jeg opløse
 min Daarffabss Knude? — Gode Northumberland,
 naar Dine Feil stod' registrerte, vilde
 det ei bestjæmme Dig, for slikt smukt Selskab
 at forelæse dem? Naar Du det vilde,
 Du fandt deri en græsselig Artikel, —

Afsættelse af lovlig Konge, nemlig,
 og Brud af Edens stærke Borgen — mærket
 med sort Streg og i Himlens Bog fordemt.
 — Ja alle I, som staae og see paa mig,
 mens mig min Jammer jager, endstjendt nogle
 af Jer, Pilatus liig, vel Hænder vadske,
 og vise ydre Onk, har I Pilati
 dog til mit bittre Kors mig her antvordet,
 og Vand kan ei afvætte Ederes Synd!

Northumberland.

Skynd Eder, Herre! læs Artiklerne!

Kong Richard.

Mit Die, fuldt af Taarer, kan ei see;
 dog blinder saltet Vand dem ei saa meget,
 de jo kan see en Slagt Forrædere her;
 ja, naar jeg paa mig selv mit Die vender,
 jeg finder mig Forræder med som Resten,
 min Sjæl samtykked' her i at afklæde
 en Konges stolte Legem, i at stjænde
 selv Herligheden, gjøre Magt til Slave,
 hoi Majestæt til Træl; Stat til Daglønner!

Northumberland.

Herre —

Kong Richard.

Din Herre ei, oppustede Forhaaner!
 og Jogens Herre; jeg har intet Navn,
 ei Titel, — nei, ei selv det Navn jeg fik ved
 min Døbefont, — man har voldgjæstet det.
 Vee! vee den tunge Dag, da jeg har henlidt
 saa mange Mar, og veed ei Navn nu for mig.
 D! at jeg var en Konge reist af Sneec,
 som stod nu, Bolingbroke! her i Din Sol,
 for selv mig i Vanddraaber at hensmelte! —
 D mægtige, gode Konge! (mægtig-god ei!)

Saa fremt mit Død end gjælder lidt i England,
lad det da kalde flux et Speil herhid,
at jeg kan see, hvordan mit Alsyn er,
nu det gjer Bankerot paa Majestæt.

Bolingbroke.

Gaaer Nogle af Jer, henter hid et Speil!

(En af Følget gaaer.)

Northumberland.

Læs dette nu, mens Speilet bringes!

Kong Richard.

Satan!

Du piner mig, før jeg i Helved kommer.

Bolingbroke.

Kræv det ei mere, Lord Northumberland!

Northumberland.

Saa vorder menig Mand ei tilfredsstillet.

Kong Richard.

Det skal de vorder, jeg skal lase Nof,
naar jeg saaer see den rette Bog, hvori
min Synd optegnet staaer; det er — mig selv.

(Betjenten kommer tilbage med et Speil.)

Giv mig det Speil, saa vil jeg deri lase. —

Ei større Rynker end? Har Sorgen slaget
saa mangt Slag paa mit Ansigt, og end ei
der ploiet dybere Saar? — O Smigerglar!
lig mine Følger i Medgangs Tid

Du daarer mig! — Var det og dette Alsyn,
som i sin Hvilest hver Dag underholdt
titusind Mand? Var dette og det Alsyn,
som, Solen lig, Beskueriet blænded?
det, som saa mangen Daarskab oversaae,
og nu blev overseet af Bolingbroke? —

En glæstjer Gloria skinner i det Nafsyn;
Nafsynet selv er skjort som Glorien;

(slaaer Speilet i Gulvet.)

thi der det ligger knust i hundred Stykker; —
mærk, taufe Konge! Læren af mit Spog, —
hvor snart min Sorg har ødelagt mit Ansigt.

Bolingbroke.

Skyggen af Eders Sorg har ødelagt
Skyggen af Eders Nafsyn.

Kong Richard.

Sig det atter;

Skyggen af Sorg? — Ha! Lad os see! — Ja, rigtigt;
min hele Sorg her i mit Andre ligger,
og Lidelsens de ydre Fagter ere
kun blotte Skygger af usete Sorg,
som smulmer taust i marterfulde Sjæl,
som ligger Bæfnet! — Tal nu, Konge for
Din Naade, som ei blot mig giver Grund til
at jamre; men mig lærer og hvorledes
jeg skal bejamre Grunden. — En Ven end
saa gaaer jeg, og skal Jer ei meer besvære!
Vil I?

Bolingbroke.

Tael, vakkre Frænde!

Kong Richard.

Vakkre Frænde?

Hu! jeg er meer end Konge nu; thi medens
jeg Konge var, var' mine Smigrere
kun Undersaatter; selv nu Undersaat
har jeg en Konge her til mig at smigre.
Er jeg saa stor, har jeg ei Ven behov.

Bolingbroke.

Forlang da!

Kong Richard.
Gaaer jeg det?

Bolingbroke.

J skal det faae!

Kong Richard.

Saa giv mig Lov at gaae!

Bolingbroke.

Og hvorhen da?

Kong Richard.

Hvorhen J vil; kun bort fra Eders Nafsyn.

Bolingbroke.

Gaaer Nogle med, og følger ham til Taarnet.

Kong Richard.

Følger? Slet udtrykt! følge gjør J alle
kun nybagt Magt, hvor ægte Konger falde.

(Kong Richard gaaer; nogle Lorder og Bagt følge ham.)

Bolingbroke.

Til Onsdag vi høitideligt bestemme
vor Kroning; ædle Herrer! gjør Jer rede!

(Alle gaae, undtagen Abbeden, Biskoppen af Carlisle,
og Numerle.)

Abbeden.

Ei Jammerseptein her vi skuet har.

Carlisle.

Den Jammer komme skal, usøgte Born
skal se den Dag, som Sting af hvassest Tjorn.

Numerle.

Erverdige Herre! veed da Ingen Raad
til Land at frie fra sliq en Slangebraad?

Abbeden.

For frit herom jeg taler ud min Mening,
J Sacramentet tager, ei blot paa-

min Tid at dølge; men og paa at virke
 hvad jeg vel muligen udfinde turde.
 Jeg seer hver Pande fuld af Mishag her;
 hvert Die fuldt af Graad, hvert Hjerte sorgfuldt.
 Kom hjem ved Nadværtid hos mig, jeg grunder
 alt paa en Plan, som os en bedre Tid forunder!
 (De gaae.)

Femte Akt.

Forste Scene.

London; Gade, som fører til Towersængsel.

Dronningen træder ind med sine Damer.

Dronningen.

Nd den Bei kommer Kongen; det er Beien
 til Julius Cæsars Taarn, opreist for Vanheld;
 dybt i dets Steenbryst min Gemal er dømt
 til Fængsel af den stolte Bolingbroke.
 Her hvile vi, hvis dette Oprørsland
 har Hvile for sin ægte Konges Dronning!
 (Kong Richard træder ind med Bagt.)

Men stille! seer! — Dog hellere seer ei —
 min Rose visne. Dog seer op, og skuer,
 at I til Dug hensmelte maac af Medynk,
 og frist igjen med Omheds Graad ham bade. —
 — O Du, et Minde om det gamle Troja;
 Du Grens Billed! Du, Kong Richards Grav,
 og ei Kong Richard; o Du skjenne Borg!
 hvi skal den grimme Sorg i Dig slaae Bolig,
 imens Triumph som Gæst i Dhuus søger?

Kong Richard.

Formæl Dig ei med Sorg, o sagre Viv
 og fremskynd ei mit Endeligt! Vær, Elfte!
 at tro vor fordums Stand en venlig Drom;
 vi vakttes. Sandheden af hvad vi ere
 os blot nu viser, at jeg er Fostbroder,
 Du Gulde! til den grimme Nød, — til Døden
 vil den og jeg i Forbund staae. — Jil Du
 til Frankrig, der gik i et helligt Kloster.
 Mod Himlens Krands med Fromhed opstræb nu!
 Guldtrønen her brod jordist Lant itu. —

Dronningen.

Hvad! Er min Richard da paa Sjæl som Legem
 omskabt og svækket? Stig, har Bolingbroke
 affat Din Hjerne, gravet i Dit Hjerte?
 I Døden selv slaaer Løven Kjempefloen
 og saarer Jorden, om ei andet, harmfuld,
 at den er overvunden; og vil Du,
 paa Bogeviis frømt doie Straf. Niis lysse,
 for ham, den glubende dybt ydmygt krybe,
 Du, Love! Konge over Dyrene.

Kong Richard.

Ret! Konge over Dyr! Ja var' de bedre
 var jeg end over Folk en feirsæl Konge.
 Min elste Fordums-Dronning! drag til Frankrig,
 tænk, jeg er død, og at nu her Du tager,
 som paa min Dødsfæng! evig Afsted fra mig!
 I kjedsom Vinteraften sid ved Arnen
 hos gode, gamle Folk; lad dem fortælle
 Dig Sagn' om bitter, længst forsvundne Tider;
 og for god Nat Du siger, saa til Gjengjæld
 for deres Sorg fortæl mit Sorgesæld;
 send dem saa grædende til deres Senge;
 thi selv de døde Brande ville stemme

i Din sorgsteinte Tunges Sorgetone,
de vilde græde Jlden ud af Meddynk,
og sørge, her i Afke, hist i Kulsort,
fordi en salvet Konge saa blev affat.

(Northumberland træder ind med Folge.)

Northumberland.

Viid, Herre! Bolingbroke har skiftet Sind;
I skal til Bomfret, ikke her i Taarnet. —
For Eders Naade er Befaling udstædt,
med skyndsomst Hast maae I affæd til Frankrig.

Kong Richard.

Northumberland! Du Stige, ad hvis Trin
min Throne Bolingbroke nu stolt bestiger, —
saa Timer skal kun Tiden werde ældre
end nu, før sule Synd, tilfulde mødnet,
skal bryde ud i Raadenhed. — Tro skal Du,
om end han deler Riget halvt med Dig,
er det for lidt, da Du hjalp ham til Alt;
og han skal tro, at Du, som flink veed Beien,
hvorpaa en uretmæssig Konge plantes,
skal ved den mindste Kurre atter vide
en anden Bei, til hovedkulds at styrte
ham fra den Throne, hvor han sad som Voldgjæst.
Til Frygt sig vender Benskab med de flette;
den Frygt til Had. Had føder eet af To,
tidt begge to: Dødsfare eller Død.

Northumberland.

Lad den Synd komme paa mit Hoved! — Nok!
Tag Affæd, skilles ad, og det paa Stedet!

Kong Richard.

Jeg skilles dobbelt da! Onde! I bryde
en tofold Pagt, imellem mig og Kronen,
og mellem mig nu og min Egtehesten.
Lad mig bortrykke Eden mellem os! —

Dog nei; thi den blev svoret ved et Kys.
 — Stil os, Northumberland! mig op mod Norden,
 hvor Frost og Galhoet knuge Himmelegnen;
 min Vio til Frankrig, hvorfra hid hun drog
 i Herlighed, som Vaardag lyser frem,
 og nu som nognest Vinterdag gaaer hjem.

Dronningen.

Skal vi da skilles ad! O Dval, o Smerte!

Kong Richard.

Ja, Elskte! Haand fra Haand og Hjerte med fra Hjerte.

Dronningen.

Forviis os begge! med mig Kongen gaae.

Northumberland.

Saa taler Venstreb; Statskunst ikke saa.

Dronningen.

Hvor Richard skal — bring mig til samme Borg.

Kong Richard.

To Grædende udgjorde da een Sorg. —
 I Frankrig græd for mig; for Dig jeg her,
 o bedre, skildt ad fjernt, end skildt ad, og dog nær!
 Reis! maal Din Vei med Suk! Jeg min med Klager!

Dronningen.

Saa langste Vei de fleste Suk medtager.

Kong Richard.

Saa ved hvert Skridt jeg vandrer, klager jeg,
 og Dval forlange skal min korte Vei. —
 Kom! Hvo til Sorgen beiler, være snar;
 thi hvo den ægter, længe Sorrig har,
 forstum da i et Kys hver Lyd af Smerte,
 saa giver jeg Dig mit, saa tager jeg Dit Hjerte.

(De kyses.)

Dronningen.

O! Giv mig mit igjen! Var det vel Ret,
jeg tog Dit Hjerte, og jeg dræbte det.

(De kyskes atter.)

Nu har jeg mit igjen, og gaar nu gaar!
at jeg med mine Suk det dræbe maa.

Kong Richard.

Til Overgivenhed ved Dvalen Sorg kan stige;
Farvel! Alt Øvrigt — det lad Dig Din Smerte sige!

(De gaar.)

Anden Scene.

Sammenfæds. Et Bærelse i Hertugen af Yorks Pallads.

York og Hertuginde træde ind.

Hertuginde.

J loved', Herre! at fortælle Nøsten,
da Eders Graad afbrød Beretningen
om vores Brandes Ankomst her i London.

York.

Hvor standsed' jeg?

Hertuginde.

Just ved det fæle Sted,
hvor raa og vilde Hænder ned fra Binduer
flog Støv og Aske paa Kong Richards Hoved.

York.

Nu da, som sagt, den store Bolingbroke,
heit paa en prustende og vælsig Hingst,
som syntes stolten Rytter godt at kjende,
reed frem i langsomt, dog i Høitidsstred,
mens hver Mand freeg: Gud signe Bolingbroke!
Man maatte tro, selv Binduerne talte,
saa mange gridske Blik af Ung og Gammel
Nød fra hvert Tag de Glade ned paa ham,

man maatte troe, at fast hver Huisvæg, samtlig
behængt med Malerier, havde sagt:

„Velkommen Bolingbroke! Gud Dig bevare!“
mens han barhovedet trindt om sig saae,
og dybere end Hestens stolte Nakke
saadan tistalte dem: „Tak, mine Landsmænd.“
Og saa fremfoer han paa sin hele Fart!

Hertugin den.

Al! Staffels Richard! Hvor reed han imedens?

Dork.

Just, som paa Skuepladsen hvert et Die,
naar yndet Kunstner træder bort fra Scenen,
sig vender skjævt til ham, som næst indtræder,
og finder al hans Tale kjedsomt Sladder;
saadan, ja med end mere Haan man skued'
paa Richard. — Ingen raabte: „sign' Dig Gud!“
Gi Glædesrost bød ham velkommen hjem;
men paa hans hellige Jøse Stov blev kastet,
det han afstyged' med saa blid en Sorg,
i det hans Blik med Smil og Taarer kæmped',
(de Vidner om hans Lidelse og Taalmod)
at havde Gud ei, til et vigtigt Meed,
hvert Hjerte hardet, vist det havde smeltet,
og vildest Grusomhed selv ynket ham.
Dog Himlen har i disse Ting en Haand,
og dybt for den sig boier jordisk Aand.
Til Bolingbroke Vi nu svor Trostabsæed,
og steds' erkjender jeg hans Kongeværdighed.

(Aumerle træder ind.)

Hertugin den.

Her er min Son Aumerle.

Dork.

Forhen Aumerle;
men det er tabt; thi han var Ben af Richard,

og nu, min Gemalinde! Kald ham Rutland;
jeg er i Parlamentet Borgen for
hans Tro og Lehnsplicht mod den nye Konge.

Hertuginde.

Min Sen, velkommen! hvem er nu de Blomster,
som stree det nye Foraars grønne Skjød.

Numerle.

Jeg veed ei, skjøtter lidet det at vide,
Gud veed det, — mig er det fast lige kjært,
om jeg er een iblandt dem eller ikke.

Dorck.

Nu stik Jer vel blot i vor ny Tids Foraars,
at man ei kapper Jer for Blomstringstiden.
Hvad nyt fra Driford? vare endnu ved
de Væster og de Ridderispil?

Numerle.

Jeg troer det.

Dorck.

Jeg veed I vil derhen.

Numerle.

Ja, om Gud vil,

saar gaaer jeg did.

Dorck.

Hvad er det for et Segl,
som hænger ud der af Din Barm? —
Du blegner! —

Ha! lad mig see Papiret!

Numerle.

Al! det er Intet.

Dorck.

Saa' siger det jo intet, hvem der seer det.
Nu vil jeg vide det; kom viis mig Skriftet.

Numerle.

Jeg beder Eders Naade, undskyld mig!
Det er en Sag af lidt Betydenhed,
som jeg dog Grunde har at ville delge.

Dorf.

Som jeg har Grunde til at ville vide.
Jeg frygter — ja! —

Hertuginde.

Hvad skulde I vel frygte?
Det er blot en Forpligt, han har indgaaet,
om en ret spraglet Dragt til Høitidsfesten.

Dorf.

Forpligt? og til sig selv. — Hvad gjør han med en
Forpligt, som han forpligter? — Er Du tøffet?
— Dreng! jeg vil see Papiret!

Numerle.

Tilgiv mig;
jeg beder ydmygt, jeg tør det ei vise.

Dorf.

Nu vil jeg see det, siger jeg, hid med det!
(river det fra ham og læser.)

Førræderi! Ha! suul Førræderi!
Skurk! Nidding! Træl!

Hertuginde.

Hvad er det, min Gemal?

Dorf.

Hei! Hvem er udenfor?

(En Tjener træder ind.)

Strax sadde min Hest!
Gud sig forbarme! Sligt Førræderi!

Hertuginde.

Men hvad kan det da være, min Gemal?

York.

Kom! hid med mine Støvler! — Sædd! min Hest!
Nu, ved min Vre, ved mit Liv, min Trostak,
jeg vil angive Skurken!

(Tjeneren gaaer.)

Hertuginde.

Gud! hvad er der?

York.

De stille, daarlige Dvinde!

Hertuginde.

Nei jeg vil ei!

Son! sig mig, hvad er skeet?

Numerle.

Min gode Moder!

det er blot Noget, som mit arme Liv
maa bøde for!

Hertuginde.

Dit Liv maa bøde for!

(Tjeneren kommer tilbage med Støvlerne.)

York.

Her, Støvlerne! — Jeg vil til Kongen strax!

Hertuginde.

Numerle! Slaa til ham! — Varn! Du staaer som
Steen!

(Til Tjeneren.)

Hort, Skurk! og kom mig aldrig meer for Dine! —

York.

Kom hid med mine Støvler, siger jeg!

Hertuginde.

Hvad, York! hvad agter Du at foretage?

vil Du ei skjule Dine Egnes Feiltrin?

har vi fleer Sonner? har vi Haab om flere?

Har Tiden ei tillukket Moderlivet?
 Vil Du frarive mig min sagne Søn,
 og røve mig det skønne Modernavn?
 Er han ei liig Dig? Er han ei Dit Blod?

York.

Du daarlige, ja fast vanvittige Qvinde!
 vil Du sort Sammensværgelse fordølge?
 Tolv af dem her har taget Sacramentet,
 har ved gjensidig Haandskrift sig forbundet,
 til at ihjelslaae Kongen nu i Dyfder.

Hertuginde.

Han skal ei komme med! Vi her ham holde;
 hvad siger det ham da?

York.

Bort, svage Qvinde!

Om han end tyve Gange var min Søn,
 jeg gav ham an.

Hertuginde.

O, havde Du Dig vaandet
 paa Fødselsleiet med ham, meer barmhjertig
 Du var; men jeg forstaaer Dig, ja, Du mener
 at jeg har været utro mod Din Søn,
 at han vægte er, og ei Din Søn.
 O York! min elskte Huusbond! tro ei sligt!
 Han er saa liig Dig, som en Mand kan være;
 han ligner ikke mig, min Slægt ei heller,
 og dog jeg elsker ham.

York.

Tilside Qvinde!

(Han gaar.)

Hertuginde.

Numerle! følg efter, kast Dig paa hans Hest;
 brug Sporen; hast, og naae før han til Kongen;
 og beed om Naade, før han Dig anklager;

jeg følger Dig paa Stand; skøndt jeg er gammel,
 kan jeg omkaps vel fare her med Dork,
 og aldrig vil jeg reise mig fra Jorden,
 for Bolingbroke tilgiver Dig! — Nu bort!
 — Afsted! —

(De gaae.)

Tredie Scene.

Windsor. Bærelse i Borgen.

Bolingbroke træder ind som Konge; Percy og
 flere Lordere.

Bolingbroke.

Har Ingen hørt til min uvrerne Son?
 Tre hele Maanedes har jeg ei seet ham. —
 Hvis nogen Plage venter os; — ham er det.
 Gud give, adle Herrer! han maa findes!
 Spørg om i London, i Bertshusene,
 thi der, man siger, skal han daglig søge
 med vilde, toilleløse Svirebrødre;
 endog af dem, som, skulde i en Huulvei,
 snart slaae vor Vagt, snart plyndre Reisende;
 mens han, den laade og qvindagtige Knos
 sin Tre sætter i at understøtte
 saa liderlige Følk.

Percy.

Jeg saae ham, Herre!
 for tvende Dage siden, og fortalte
 ham da om Heitidsfesterne Oxford.

Bolingbroke.

Nu da, hvad svarte Wildlappen?

Percy.

Han svarte:

han vilde om i Ripperne, og snappe
 en Handske fra den offentligste Tøs,

som Pant den bære, og med dette vippe
den holdeste Uldædster ned af Saddelen.

Bolingbroke.

See! Bovehals som Sviregast! dog siner
i begge jeg et Glimt af bedre Haab,
som ældre Dage lykkeligst tør modne. —
Hvem der?

(Numerle træder hastig ind.)

Numerle.

Siig, hvor er Kongen?

Bolingbroke.

Hvad betyder,
vor Frænde! dette vilde Blik og Afsyn?

Numerle.

Gud signe Kongen! — Jeg udbeder ydmygt
et Dieblifs Samtale ene med Jer.

Bolingbroke.

Gaaer-I da bort, og lad os her alene.

(Percy og Lorderne gaae.)

Nu Frænde! Hvad er der paa færde med Jer?

Numerle (tæler.)

Før evig groe mit Knae til Jorden fast;
min Tunge klæbe til min Gane, om jeg
staaer op, og taler, før I mig tilgiver!

Bolingbroke.

Var Broden Forsæt kun? blev den ei øvet?
i hiint Fald, før fra nu Dig fast at vinde,
hvor fæl end saa den var, Du Naade dog skal finde!

Numerle.

Saa giv mig Lov at dreie Nøglen om,
at ingen kommer, før end jeg har udtalt.

Bolingbroke.

Gjør som Du vil.

(Numerse lukker Døren i Laas.)

York (udenfor.)

Min Konge! vogt Dig, see Dig for!
En Høiforræder stander for Dit Ansigt.

Bolingbroke (drager Sværd.)

Ha, Skurk! Du er mig sikker nok.

Numerse.

Stands kun
hevnlystne Arm, Du har ei Grund at frygte.

York (udenfor.)

Luk op, Du blindt forvevne trygge Konge! —
Skal Trofskab saa paa Oprørsviis Dig skjælde?
Luk op! hvis ei, jeg brækker Døren op!

(Bolingbroke aabner Døren.)

York (træder ind.)

Bolingbroke.

Hvad gjælder Sagen? Farbroer, tael!
Kom dog til Nande! sig, hvor nær er Faren,
at vi kan væbne os og møde den!

York.

Læs dette Skrift, det vil Dig grant fortælle
den sorte Tid, jeg ei har Nande til at mælde.

Numerse.

Hust, mens Du læser det, Dit givne Løfte;
jeg angrer; læs ei mit Navn blandt de Andres;
mit Hjerte med min Haand ei er i Forbund.

York.

Det var, Skurk! for Din Haand det undertegned. —
Jeg rev det af Forræderbarmen, Konge!
Hans Anger er kun Angst, ei Kjærlighed;

forglem at ynke ham; Din Medynk vorder
en Slange, som vil stinge Dig i Hjertet.

Bolingbroke.

O fule, svare, djarve Mytteri! —

— O trofast Fader til forraderst Son!

Du pure, rene, selverklare Væld,
hvorfra hiin Strom ned gennem muddret Gang
har vendt sit Løb, og saadan sig besudlet, —
Dit Dverfled af Godt til Ondt her vorder,
Og denne Godheds Dverstrom skal vadske
hiin Dødsplet af Forbryderen Din Son! —

York.

Saa er min Dyd da Kobbler for hans Last;
saa ødsler han min Vre ved sin Skjandsel,
som ødsle Sonner karrig Faders Guld.
Min Vre lever, naar hans Skjandsel doer;
den doer, saastremt hans Skjandsel leve tør.
Hans Liv er mit Livs Død; Du Liv ham giver;
da lever Skurk, og tro Mand fældet bliver.

Hertugin den.

(udenfor.)

Min Konge! O for Guds Skyld, lad mig ind!

Bolingbroke.

Hvo mælder sig med sig hoitroftet Tunge?

Hertugin den.

(udenfor.)

En Kvinde, og Din Fæster, store Konge!
Lael med mig; ynk mig, aabne mig Din Dør;
En Tigger tigger nu, som aldrig tigged' før.

Bolingbroke.

Bort Stykke verler fra en Alvorsfag
til „Tiggerstken og Kongen“ nu i Dag.

Luf Eders Moder ind, I stemme Frænde!
 Hun vil for Eders Synd med Ben sig til mig vende.

Dorff.

Hvis Du tilgiver — bede saa hvo vil —
 Forræderi Du giver friest Spil;
 Skjær væk det raadne Lem, de andre worde funde;
 det sidde lad, og see, om Alt ei gaaer til Grunde!

(Hertuginde træder ind.)

Hertuginde.

O Konge! tro ei ham, den haarde Mand!
 hvo ei sig elsker selv, han Ingen elske kan!

Dorff.

Afsindige! Siig, hvi Du her mon være?
 Paa ny Dit gamle Bryst vil ung Forræder nære?

Hertuginde.

O Dorff! vær rolig! — (hun knæler.)
 Milde Konge, hør!

Bolingbroke.

Op! gode Fæster!

Hertuginde.

Nei, jeg knæle vil og her!
 for evig, Herre! vil jeg knæle her,
 og aldrig see den Dag en Salig seer,
 før Du mig skænker Fryd og Liv og Lyst,
 ved at tilgive ham, som laae ved dette Bryst.

umerle (knæler.)

Jeg bøier med mit Knæ for Moderben.

Dorff (knæler.)

Jeg bøier trofast Knæ mod Moder og mod Son.
 Hvis Sligt faaer Naade, ilde det Dig gaaer.

Hertuginde.

See paa hans Blik; mon Alvor i det staaer?

hans Ben er Skjemt, hans Taarer ikke trille;
hans Død gaar fra hans Mund, vort dybt fra Hjertes Kilde.

Han beder koldt; og onsker sig Dit „Nei!“
Vor Ben fra Hjerte, Sjæl ja Alt anraaber Dig!
Jeg veed, hans trætte Knæ sig reiste fro;
Vort knæle skal, indtil i Jord de gro!
Hans Ben er fuld af Dienstkællheds Bind,
vor Ben af Ridsfærthed og trofast Sind.
Hvad er hans Ben mod vor? thi kron vor Ben
med Naade, som fra Gud er tilfagt Ben som Len!

Bolingsbroke.

Op, gode Fæster!

Hertuginde.

Nei! staa ei staa op!
men tilgiv først, og derpaa staa: staa op!
Var jeg Din Amme, Død Dig skulde lære,
Din første Lælle Naade skulde være.
Si dyrebart var mig et Død, for nu;
Stig: Naade! blot; — hvordan? af Naaden lære Du!
kort Ordet er; dets Lyd ei kort, som sød;
og aldrig skjennere fra Magtens Læber lod.

York.

Lael fransk da, Konge! stig: „pardonnez moi!“

Hertuginde.

Fra Naade Naaden vil Du vende da!
Al! Du haardhjertede, Du strenge Mand,
som Ordet selv mod Ordet sætte kan! —
Stig: Naade, som det siges i vort Land;
paa Frankens Læben har vi ei Forstand.
Dit Død taler alt; lad mig Din Tunge høre;
hvis ei, i Hjertet plant Dit naadefulde Død.
Det, gjennemboet af min Ben og Klageskrig,
til at udraabe: Naade! tvinge Dig!

Bolingbroke.

Staae op!

Hertuginde.

Jeg søger ikke om at staae!
men Naade, Naade kun jeg raaber paa!

Bolingbroke.

Jeg ham benaader, saa mig Gud benaade!

Hertuginde.

O heldigt Knæfald, som har endt min Naade! —
Dog syg af Angst jeg er; lad Ordet: Naade here;
to Gange Ordet sagt kan den ei dobbelt gjøre;
men blot bekræfte hiin. —

Bolingbroke.

Ham Naade skjænktes her
af ganske Sjæl og Sind!

Hertuginde.

En Jordens Gud Du er!

Bolingbroke.

Men hiin vor vakkre Svoger, samt Abbeden,
med Resten af den sammensvorne Bande,
Fordærv skal, Hunde liig, i Hæle følge.
— Hjælp, gode Farbroer! til at sende Tropper
til Oxford, eller hvor de Skurke ere.
De skal ei leve, har jeg helligt svoret;
hver fældet er, saasnart han er opsporet;
Farvel, min Farbroer! Frænde med Farvel!
Vel Eders Moder bad! — Nu vær mig tro med
Skjæl! —

Hertuginde.

Kom, gamle Søn! Gud skabe ny Din Sjæl!
(De gaae.)

Fjerde Scene.

Erton og en Tjener træde ind.

Erton.

Mærked' Du Ordene, som Kongen talte?
 „Har jeg da ingen Ven, som mig vil fri
 fra denne levende Frygt?“ — Var det ei saa?

Tjeneren.

Saa led hans Ord.

Erton.

„Har jeg da ingen Ven?“
 Saa talte han to Gange, og hver Gang
 med Iver. — Gjorde han ei?

Tjeneren.

Jo han gjorde.

Erton.

Og som han talte, saae han vift paa mig,
 som om han vilde sige: „Var Du Manden,
 som vilde fra hiin Angst mit Hjerte stille!“
 — Ved Angsten meente han Kongen i Pomfret. —
 Vel! Lad os gaae. Jeg er min Konge tro,
 og for hans Tjende skal min Haand ham skaffe No! —
 (De gaae.)

Femte Scene.

Pomfret. Tjængsel i Borgen. Kong Richard
 træder ind.

Kong Richard.

Jeg grubler paa, hvorledes jeg med Verden
 kan Tjængslet her jeg boer i sammenligne;
 og saasom Verden er saa rig paa Folk,
 og her er ingen Skabning uden jeg,
 gaaer det ei an, — dog vil jeg det udpøuse.
 Min Hjerne er min Sjæls Biv, sætter jeg;

min Sjæl er Faderen, og de To avle
 en Slægt af stedse yngelrige Tanker,
 som just besolke denne lille Verden,
 saa lumsfulde fast, som Verdens Fjoll;
 thi ingen Tanke er tilfreds. — De bedre,
 som Tanker om Guds Rige, blandes jo
 med Skrupler, og de sætte selv Guds Ord
 imod Guds Ord:

Som: „Fader smaa Børn komme til mig!“
 derpaa:

„Det er saa svært at komme did, som for
 „Kamelen at gaae gennem Synaaløje!“ —
 Ergjærrighedens Tanker lægge Plan til
 Mirakler; som „hvor mine svage Negle
 Bei bryde kunde gennem min Steenverdens
 Flinktribbeen, gennem disse Fængselsmure;“
 de kan det ei; — de Tanker doe af Stoltighed. —
 De, som gaae ud paa Sindssø, smigre sig
 med, at de er' ei Lyffens første Slaver,
 og vorde sidste ei; som tøffet Ligger
 i Blokken spændt, sin Skam undflyer derved,
 at mangen der alt sad, fleer' skulde sidde,
 og i sliig Tanke finder en Slags Trost,
 i det han bærer sine egne Vanheld
 paa Skuldrene af dem som leed det Samme. —
 Saadan i een Person jeg mange spiller,
 dog aldrig en Tilfreds. — Snart er jeg Konge;
 Strax bringer Høiferraad mig til at ønske,
 jeg Ligger var; — det er jeg slur; og Mangel
 haardt siger mig, en Konge har dog bedre. —
 Nu er jeg Konge; men saa smaat jeg mindes,
 at Kongen affat blev af Volingbroke;
 og saa jeg Intet er. — Men hvad jeg er end, —
 ei jeg, ei noget Menneſte paa Jorden

med Noget noies vil; til han skal noies
med til et Jntet at hengaae! —

(Musik høres.)

Musik?!

Aha! Hold Takt! — Hvor suur er sød Musik,
naar Tidsmaal brydes, og ei Forhold holdes! —
Saa er det og i Stovets Livsmusik,
og her mit frække Dre dadler nu
et slet holdt Tidsmaal paa en slet stemt Streng?
Men da det gjaldt min Stats og Tidens Samklang,
var Dret luft for Tidens store Taktslag.
Jeg ødte Tiden, Tiden øder mig;
thi til sit Vækkeruhr har Tiden gjort mig.
Minut er hver min Tanke; hvert Suk ræsler
et Slag for mine Dine; de er' Skiven,
hvortil min Finger som Secundens Viser
steds' peger, mens den renser dem fra Taarer. —
Den Lyd, som siger saa hvad Klokken er,
er høie Suk, der banker paa mit Hjerte,
som Klokke er. — Saa Suk, Graad, Jammerstrig
Minut, Tid, Time viser; — men min Tid
for iilsomt med Volingbrokes Seirværk render,
mens jeg staaer her som Nar, Peer Dover liig! —
— Hiint Strengleg gjør mig gal; thi lad det tie;
vel har slikt hjulpet gale Folk til Bid;
høs mig det synes gal Mand klog at gjøre.
Dog signe Gud den Sjæl sliig Lyst mig under;
thi det er Tegn paa Benskab; Benskab fremmed
for Richard er i denne Hadets Verden.

(En Staldkarl træder ind.)

Staldkarlen.

Hil Dig, min Konge!

Kong Richard.

Hil Dig, ædle Pair!

en Hvid vi begge to vel knap er' værd?
 Hvad er Du? og hvi kommer Du til mig,
 hvor ingen kommer uden han, den Rjeter,
 som Brød til Nødsforlangelse mig bringer?

Staldkarlen.

Jeg var en ringe Staldkarl hos Dig, Konge!
 mens Konge end Du var; nu paa min Bei
 til Dyrk har jeg med Nød tilsidst faaet Lov til
 at see igjen min fordums Herres Ansigt. —
 O hvor det mig i Hjertet skar, at see,
 paa Kroningsdagen der i Londons Gader
 reed Bolingbroke paa Rødblis, stolten Hingst;
 den Hest, som Du saa ofte redet har;
 den Hest jeg saa omhyggelig har passet!

Kong Richard.

Næd han paa den? — Her, sliig mig nu, min Ven!
 Hvorledes gif den under ham?

Staldkarlen.

Stolt, som foragted' den den Jord, den traad paa.

Kong Richard.

Saa stolt; thi Bolingbroke sad paa dens Ryg! —
 Det Dyr aad Brød her af min Kongehaand,
 min Haand det gjorde stolt, ved det at klappe; —
 Dog snubled det ei nu! — det faldt ei trofast?
 (thi Hovmod gaaer for Fald)

og brød hans Hals,

den Hovmodskarls, som nu dets Ryg voldgjæstet. —
 — Tilgiv mig, Hest! — Hvi skjælder jeg vel Dig?
 Skabt til af Mennesker at lues, fødtes
 Du til at bære. — Gi til Hest jeg skabtes,
 og dog jeg bærer Byrde som et Uen,
 blodsporet, tærsket af hiin Bolingbroke.

(Kængevogteren træder ind med en Ræt; Mad.)

Fangevogteren

(til Staldkarlen.)

Nu påf Dig, Karl! her er ei Sted for Dig!

Kong Richard.

Har Du mig kjær, saa fra mig nu bortviig!

Staldkarlen.

Vel! tie da Mund; men Hjerte! aabne Dig!

(han gaaer.)

Fangevogteren.

Saa Herre! Vil I fare i det nu?

Kong Richard.

Nei! smag Du først; saa før jo pleied Du!

Fangevogteren.

Jeg tør ei, Herre; Ridder Pierce af Erton
kom nys fra Kongen med en Modbefaling.

Kong Richard.

Satan slaae Henrik Lancaster og Dig!
Min Taalmodskraft er dunstet bort; den vamlær.

(han slaaer Fangevogteren.)

Fangevogteren.

Hjælp! Hjælp! Hjælp!

(Erton og Tjenere komme væbnede ind.)

Kong Richard.

Ha! hvad nu!

Hvad vil Du, Død! med sligt vildt Dverfsald?

— Din egen Haand, Skurk! Dit Dødsværktøi yder.

(han frariver Een sit Bærg, og dræber en Anden.)

Saa Du, og fyld end et Luk af i Helved! —

(han dræber endnu Een; derpaa sælger Erton ham.)

J evig Helvedsglød skal den Haand brænde,
som saa mig slaaer. — Erton! med Kongens Blod
Din Haand her Kongens Land besudles lod.

Op! Op, min Aand! tag Flugt mod Lysets Skjød!
ned, ned, mit Kjød! synk ned til Fred og Død!

(Han døer.)

Erton.

Saa fuld af Djerthed, som af Kongeblood;
Jeg spildte begge! — Var min Daad blot god!
Men Djævelen, som mig hertil har drevet,
nu siger mig: den staaer i Helveds Bog anskrevet. —
— Den døde Konge til den levende nu bær! —
De Andre stæder jeg til Jorde her.

(De gaae.)

Sjette Scene.

Windsor. Bærelse i Borgen.

Trompetklang. Bolingbroke og York træde ind
med Adels herrer og Følge.

Bolingbroke.

Det sidste Nyt, min ædle Farbroer York!
er, at Oprørerne har skændt og brandt
vor By Cicester udi Glostershire.
Uvist, om de er' slagne eller tagne.

(Northumberland træder ind.)

Velkommen! og hvad Nyt?

Northumberland.

Først ønsker jeg

Din hellige Throne Held! Det næste er,
jeg har til London Hovederne sendt
af Spencer, Blunt, Salisbury og Kent.
Hvordan de fangedes; hvor det gik til;
Dig dette Skrift udførligt vise vil.

(Han overrækker ham et Papir.)

Bolingbroke.

Tak, brave Percy! for Din havde Møie.
Din viste Værd vi værdigt vil ophoie.

(Fitzwater træder ind.)

Fitzwater.

Herre! jeg har fra Drford sendt til London
Sir Bennet Seely's med samt Broca's Hoved,
to af den giftige, samsvorne Bande,
hvis Snigmordsdolke Dig i Drford vented'.

Bolingbroke.

Din Daad, Fitzwater! ei forglemst skal vorde;
Din Roes er stor; jeg kan den Død for Døde.

(Percy træder ind med Biskoppen af Carlisle.)

Percy.

Stor sammenrotteren, Westminster's Abbed
er bugnet under svar Bevidstheds Byrde,
og har sit Legem Graven overgivet;
her staaer Du, Carlisle! levende, og vent
den Straf Din Stoltthed har saa vel fortjent.

Bolingbroke.

Carlisle! Det er Din Dom:

Vælg Dig et Fristed; vælg et helligt Rum! —
Meer end Du har Du faae; nyd det med Lyst;
lev rolig blot, og doe saa hen med Trost!
Thi skjendt min Alvindsmand Du stedse var;
høi Glands af Gæse seet i Dig jeg har.

(Erton træder ind med Følge, som bærer en Liigtiste.)

Erton.

Min Konge! her i denne Kiste bringes
Dig Din begravne Frygt; her er nedlagt
den værste Fjende af Din Kongemagt.
Richard af Bourdeaux; hid jeg bringer ham.

Bolingbroke.

Erton! ei Tak! — En Daad af Synd og Skam
Du paa mit Hoved og mit Land har lagt.

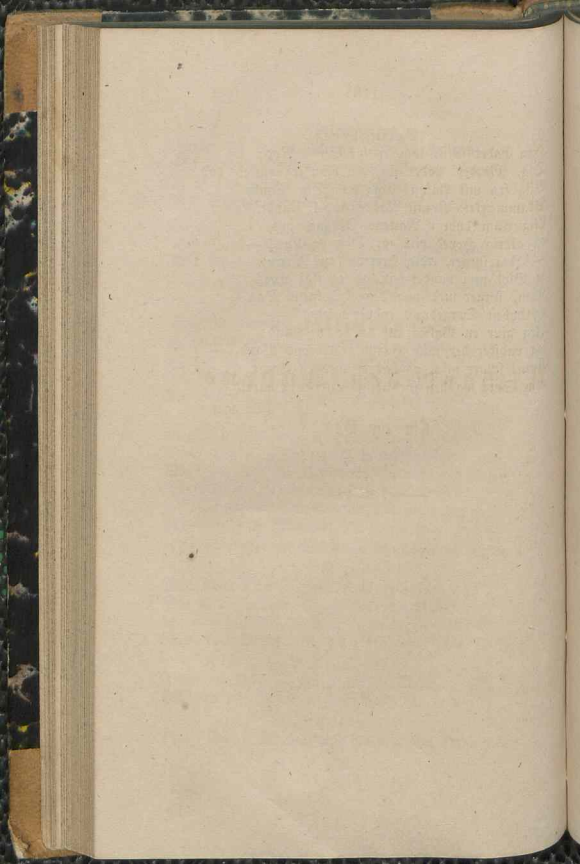
Erton.

Men, Konge! Gæters Mund har mig min Daad tilsagt.

Bolingbroke.

Han hader Gift, som er for Gift i Nød;
 Dig, Morder! hader jeg, om ham jeg ønsked' død.
 Viig fra mit Nafsyn! Ewig paa Din Pande
 Skammærket, ei mit Naadestempel, stande.
 Liig Cain dybt i Nattens Skygger gys,
 og aldrig Hoved viis for Dag og Lys! —
 — Jeg sørger, ædle Herrer! kan I troe,
 at Blod mig vandet har, at jeg skal groe!
 Kom, sørger med paa denne Sorgens Dag,
 og dybest Sorgedragt enhver paatag!
 Jeg gjør en Valfart til det hellige Land;
 jeg vadsker der min Haand i Kedrons Band. —
 Kom! følger mig, og hædrer med en Taare
 min Sorg og den for tidlig Faldnes Baare! —
 (De gaae.)

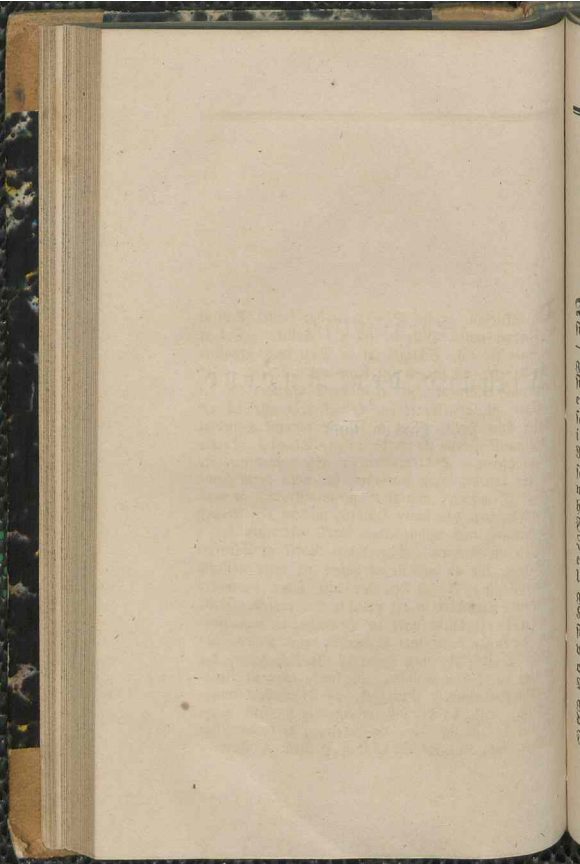

Om

Sørgespillet

Richard Den Andens

Liv og Død.

De Skuespil, hvortil Shakspeare har hentet Stof af sit Fædrelands Historie, ere ti i Tallet. „Det er — siger N. W. Schlegel „et af Digterens gehaltigste Værker, og tildeels fra hans modneste Tid. Jeg siger med velberaad Hu: et af hans Værker; thi det er klart, at Shakspeare har ordnet dem alle til eet samlet stort Heelt. Det er som et historisk Helteedigt i dramatisk Form, hvori de enkelte Skuespil udgjøre Rhapsodierne. Hovedtrækkene i Begivenhederne ere saa tro fattede, deres Aarsager, ja endog deres hemmelige Drivfjædre, saa klart gjennefskuede, at man heraf kan lære den sande Historie, medens den levende Fremstilling med uudslættelige Træk indpræger den i Indbildningskraften. Men denne Række af Skuespil er skrevet, for at meddele en høiere og meer udstrakt Underviisning, i det den for alle Tider frembyder Glædende Exempler af det politiske Verdensløb. Dette Kongespeil burde være en Haandbog for unge Tyrker, de kunde deraf lære at kjende deres Ralds indvortes Værdighed; men ogsaa de Vanskeligheder, der omgive deres høie Stilling; de kunde lære at kjende Voldherstædets Farlighed, og Tyranniets udmægtelige Fald, da det just undergraver sig selv, i det det vil befæste sig selv, og endeligen de fordærvelige Følger, som Kongers Svagheder, Feiltrin og Forbry-

delser have for hele Folket, og som svie til flere
 Menneskealder. — Dette af disse Skuespil, fra Ri-
 chard den anden og til Richard den tredje, slutte sig
 i uafbrudt Tidsfølge til hinanden, og omfatte en
 daadfuld, næsten hundrede Aars, Periode af den en-
 gelske Historie. — De heri skildrede Begivenheder følge
 ei blot paa hinanden, men ere paa det noieste sam-
 menknyttede og sammenfjædede, og først med Henrik
 den Syvendes Thronbestigelse ender sig dette Kred-
 løb af Oprør, Partier, udenlandske og borgerlige Krige,
 som begyndte ved Richard den Andens Afsættelse.
 — Denne Konges skjædesløse Regjering, og hans
 flette Opførsel mod sin egen Slægt, voldte ham Bo-
 lingbroke's Opstand; men dog var hans Afsættelse al-
 deles uretmæssig i Maaden, hvorpaa den skete, og
 i intet Tilfælde var Bolingbroke den retmæssige Thron-
 arving. — Denne snilde Stifter af Huset Lancaster
 nød, som Henrik den Fjerde ikke i No og Mag
 Frugten af sin Daad; hans oprørske Baroner, netop
 de, som havde hjulpet ham op paa Thronen, gav
 ham fuldt op at bestille; paa den anden Side var
 han skinsyg paa sin Søn's glimrende Egenskaber, og
 denne Konges Mistro bevægede Prindsen, meer end
 virkelig Tilboielighed, til at styrte sig i udfærdigende
 Selvfab, for at undvige alt Skin af Uergierighed.
 Dette tilfammen udgjør Indholdet af de to Afdelin-
 ger af Henrik den Fjerde, de Misforholdenes For-
 retagender de alvorlige, og Kronprindsens Ungdoms-
 streger de comiske Scener. — Da denne krigeriske
 Fyrste besteg Thronen, som Henrik den Femte,
 vilde han have sin tvetydige Arveret, han anfaaet
 Grobringer udenlands for det bedste Middel, til at
 forebygge Uroligheder hjemme, og dette forarsagede
 det uretfærdige, men i Følgen mere skadelige end gavns-
 lige, Felttog mod Frankrig, som Shakspeare har for-

herliget i Skuespillet: Henrik den Femte. Denne Konges tidlige Død, Henrik den Sjettes lange Mindreaarighed, og hans stedsevarende Umyndighed i Regjeringskunsten bragte stor Ulykke over England. Tvedragt iblandt Regenterne, og slet Forvaltning, en Følge af hines Splid, var Grund til at de franske Erobringer gik i Lyset. — Der fremstod en djærv Fordrer til Thronen, hvis Arveret var uomtvistelig, naar man ei vil antage, at tre Regjeringers Bolds herskerdomme kunde give gyldig Hævd paa den. Saaledes opstod Feiden mellem Husene York og Lancaster, der i mangfoldige Aar hærjede Kongeriget, og endtes med Huset Yorks Seir. — Alt dette har Shakespeare fremstillet i de 3 Dele af Henrik den Sjette. Edvard den Fjerde forfordede sit Liv ved overvæltets Nydelse, og glædede sig ei lange paa den ved saa mange Grusomheder tilkjøbte Throne. Hans Broder, Richard, som havde havt stor Andeel i Huset York's Ophevelse, var ikke tilfreds med Regentskabet; hans Herskesyge banede ham, ved hemmelige og voldsomme Forbrydelser, Veie til Thronen; men hans mørke Tyranni gjorde ham til en Uffty for Folket, og voldte ham en fortjent Undergang. — Han maatte ligge under for en Descendent af det Kongelige Huis, som var forbleven ubesmittet af Borgerkrigene, og hvad der i hans Arveret kunde synes at mangle, erstattedes ved den Fortjeneste at være sit Fædrelands Befrier, ved at rense det fra et Uhyre. Med Henrik den Syvendes Thronbestigelse begynder en ny Epoke i den engelske Historie; Forbandedsen syntes endelig engang at være affonet, og først saa sildigt endtes en Række af Bolds herskerdommer, Dyrer og borgerlige Krige; alle oprindelige aarsagede ved den Letsind, hvormed Richard den Anden havde forstjælet Kronen."

„Dette er det umistkjendelige Forhold, hvori disse otte Skuespil staae til hinanden; dog bleve de ei forfattede i den chronologiske Orden. Efter al Rimelighed digtede Shakspeare de fire sidste først. Hvad de tre Dele af Henrik den Sjette angaaer, da er det afgjort; og Richard den Tredie er, ikke blot formedelsst Indhold, Fortsættelse af dem, men ogsaa udarbejdet ganske i samme Stil. Derpaa gik Shakspeare tilbage til Richard den Anden, og foiede nu med omhyggelig Kunst den anden Række til den første. — De Gamles Trilogier have alt lært os, at det ei er umuligt, fuldstændigt at slutte, et dramatisk Digt, og dog i samme lægge Henviisninger paa noget Foregaaende og noget Forestaaende. — Ogsaa ende de fleste af disse Skuespil med et ganske bestemt Indsnit i Historien. Richard den Anden med denne Konges Drab; anden Deel af Henrik den Fjerde med hans Sønns Thronbestigelse. Henrik den Femte med Fredsslutningen med Frankrig; første Deel af Henrik den Sjette ligeledes med en Fredsslutning; den tredie Deel ender med Henriks Drab og Edwards Thronbestigelse. Richard den Tredie med dennes Nederlag og Død. — Mindre tilfredsstillende har Shakspeare afrundet første Deel af Henrik den Tredie og anden Deel af Henrik den Sjette. Ved Percys Nederlag var de Stores og Mægtiges Oprør kun halvt dampet, og fortsattes ogsaa i de følgende Dele af Stykket. — Ligesaa lidt var Yorks Seir ved St. Albans et afgjørende Slag i Krigen mellem disse tvende Slægter. — Over denne dramatiske Ufuldkommenhed — hvis man saa vil kalde det — har Shakspeare sat sig ud, for at opnaae langt betydeligere Fordele. Borgerkrigens Maleri var for stort og frygteligt rigt Gjenne for et eneste Skuespil; og dog frem-

bød den uafbrudte Række af Begivenheder ikke noget bekvemmere Hvildepunkt. Henrik den Fjerdes Regjering kunde vistnok have været indbefattet i eet Stykke; men den havde for liden tragisk Interesse, og for liden historisk Glæde til at være tiltrækkende, naar den heelt igjennem blev behandlet fra den alvorlige Side. Shakspeare har derfor givet de komiske Characterer, som omgive Prinds Henrik, den frieste Udvikling; og dette idelige Mellemspil i de politiske Tildragelser optage Halvdelen af Værket.

De to øvrige Skuespil af den engelske Historie ere chronologisk skildte fra denne Række. Kong Johan regjerede næsten to Aarhundreder før Richard den Anden; og mellem Richard den Tredie og Henrik den Ottende indfalder Henrik den Syvendes lange Regjering, som Shakspeare med Rette gik forbi, som et Stof, der ei kunde modtage dramatisk Behandling. Imidlertid kan man paa en Maade ansee disse Skuespil som Prolog og Epilog til de otte sammenhørende. I Kong Johan ere allerede de politiske og nationale Motiver angivne, som i de følgende Stykker spille saa stor en Rolle. Krige og Fredsslutninger med Frankrig; et Voldherkerdomme og de tyranniske Udgjæringer det føder af sig; Geistlighedens Indflydelse; Partiaand hos Adelen og de Store. Derimod viser os Henrik den Ottende Overgangen til en anden Tidsalder, det nyere Europa's Statskunst; et forfinet Hofliv under en vellystig Konge; Hofyndlingenes farlige Standpunkt, idet de selv styrtes, efterat de have hjulpet til at styrte andre; med et Ord: Despotismen under lempeligere og glattere Former; men derfor ei mindre uretfærdig og grusom. — Formedelskabet Spaadommene ved Elisabeths Fødsel har Shakspeare paa en Maade draget sit store

Digt om Englands Middelalders Historie ned til sin egen Old; i det mindste saavidt, som saa nye Begivenheder endnu lode sig behandle med Sikkerhed; og i denne Hensigt har han formodentlig sildigere digtet disse tvende Skuespil Kong Johan *) og Henrik den Ottende til de øvrige."

Da jeg med dette Bind begynder Doversættelsen af Shakspears Skuespil af den engelske Historie, troer jeg, at denne Anskuelse og dette Dversyn af dem ikke vil være Læserne unyttigt eller uvelkomment. —

En af Shakspears Commentatorer, Farmer, siger: at et Sted i Camden's Annaler tydeligt viser, at der eksisterede et ældre Sørgeespil om Richard den Anden; men i hvilket Sprog, veed Farmer ikke. Camden fortæller nemlig: „at Sir Gillie Merick, som var indviklet i Greven af Essex's rasende og vilde Sag, og som desaaarsag blev hængt med den aandrige Guffe Mar 1601, blev blandt flere Ting beskylt for: „quod exoletam tragoediam de tragica abdicatione regis Ricardi secundi in publico theatro coram conjuratis data pecunia agi curasset.“ — Af hiint ældre Stykke mener Pope endog, at Shakspeare har taget en heel Deel, især de rimede Vers til dette Sørgeespil.

Stoffet til dette Stykke har Shakspeare hentet af sine sædvanlige historiske Kilder Holinshed, Hall, o. s. v. — Uenige ere imidlertid Skribenterne hvad Kong Richards Dødsmaade angaaer. En siger: „han blev myrdet af otte bevæbnede Mænd, af hvilke han dræbte

*) Man har en anden ældre Kong Johan i to Dele, hvoraf Shakspear's er en Udarbeidelse. — Den ældre turde være et Ungdomsværk af Shakspeare, endskiøndt engelske Kunsthommere hidindtil ikke have villet erkjende det derfor.

de fire." Denne Beretning synes imidlertid ikke troelig, da han vel ved denne Leilighed maa have faaet mange Saar, og neppe vilde man i sliq Tilstand have fremstillet hans Lig til offentlig Skue; hvilket bestemt skal være skeet, da det blev bragt til London, og sat til offentlig Skue i Cheapside i hele to Timer, hvor det blev taget i Diefyn af flere end tyve tusinde Mennesker, som saae „ham liggende paa en sort Hovedpude, med ubedækket Ansigt." — En anden Beretning fra en Mand, som havde været om den ulykkelige Kyrste i Wales, synes troligere. Han siger: „Kongen blev fængslet i Pomfretborg, hvor man i femten Nætter og Dage plagede ham med idelig Hunger, Tørst og Kulde, og endelig berøvede ham Livet ved saadan en Dedsmaade, som endnu aldrig er hørt i England." De fleste ere enige om, at denne Ulykkelige døde Hungersdød." — Dette vinder Styrke end videre ved et Manifest, som Familien Percy, Dagen før det store Slag ved Shrewsbury udstødte mod Kong Henrik den Fjerde, og hvori de ligesom lægge ham til Last: „at han forraderisk har ført sin Herre og Konge til Pomfretborg, og holdt ham der, uden Dom eller Samtykke af Rigets Lorder, i femten Dage og Nætter, og i al den Stund (hvilket blandt Christne Folk er uhørt!) ladet ham vansmægte og omkomme af Hunger, Tørst og Kulde." — Endnu maa jeg dog tilføie, at en af Shakespeares Commentatorer, Riston, søger at redde Kong Henrik den Fjerdes Mennekelighed, ved efter historiske Vidnesbyrd at ville godtgjøre: „at Richard døde en frivillig Hungersdød, i det han i flere Dage afholdt sig fra al Føde og Næring, og ved denne Afholdenhed, som og ved Sorg og Grammelse gjorde Ende paa sit Liv." —

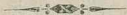
Hvad Tiden angaaer, paa hvilken dette Stykke er digtet, mener Malone det er blevet til Aar 1597; altsaa i Shakespeares 33te Aar. — Er Malones Tidsregning rigtig, maa man forbauses over denne fast uindtommelige Guldgrube af Geni, hvorfra Aaret forhen flød 1) *Comedy of errors*, 2) *Hamlet*, 3) *King John*, og i dette Aar, foruden nu 4) *Richard den anden*; 5) *Richard den Tredie*, og 6) første Deel af Kong Henrik den Fjerde.

Og nu til Slutning beder jeg om Tilladelse til at fremlægge for Læserne et Par Karakteristikker af det Sorgespil, som her fordansket lægges dem for Dine. Den lærde Samuel Johnson, — hvis Udgave af og Commentair over Shakespeare ligesaa vist er et af hans mindst betydende Arbejder, som hans Fortale til hans Udgave af denne Digter vil blive et evigt Mesterværk, især hvad Stil angaaer, — han affeier dette Sorgespil med en ligesaa kold som koldt Dom. — „Dette Skuespil — siger han nemlig — er et af dem, Shakespeare har gennemseet og rettet; men som Held med Landsarbejder ikke altid staaer i Forhold til Møie og Flid, saa ender det ikke med den heldige Kraft, som flere af hans andre Tragedier; ei heller har han her kunnet sige meget, der kunde angribe Følelsen eller udvide Forstanden.“ — Saavidt Johnson. — Hver upartist og agtpaagivende Læser domme mellem ham, og A. W. Schlegel, der omtaler Stykket, som følger:

I Richard den Anden viser Shakespeare os en ædel, kongelig Natur, som fordunkles først ved Læstindighed og en utømmet Ungdoms Forvildelse; siden luttres ved Ulykke, og forklares i heiere Glands. Da han selv har skildt sig ved sine Undersaatters Kjærlighed og Hengivenhed, og staaer i Begreb med

ogfaa at miste Thronen, føler han med smertelig Begeistring Kongeværdighedens høie Kald, og dens overpersonlig Fortjeneste og vællende Indretninger høit stigende Forret. Efter at den jordiske Krone er falden af hans Hoved, viser han sig først som en ægte Konge, hvis medfødte Adel ingen Fornedrelsesstand kan tilintetgjøre. Dette føler en stakkels Staldkarl; det oprører ham, at hans Herres Indlingshest har baaret den stolte Volingbroke ved hans Kroningsfest, han op søger den fangne Konge i Fængselet, og beskjæmmer saaledes de frafaldne Stormænd. Den politiske Fremgang i Kongeaffættelsen er fremstillet med overordentlig Verdenskundskab, som, for Ex. hvorlunde Dykkens Ekke paa den ene Side, og dens Høiflod paa den anden river Alting fort med sig; hvorlunde Volingbroke handler allerede som Konge, og hans Tilhængere tee sig imod ham, som var han det virkelig, medens han endnu bestandig foregiver: „han kommer blot, for med væbnet Haand at fordre sin Arveret, og tilintetgjøre de herskende Misbrug.“ — Voldhersterdommet er fuldbragt, længe før Ordet er udtalt eller Sagen offentlig erkjendt. Den gamle Johan af Gaunt er et Mynster paa ægte Ridderadel; han staaer her som en Piller fra en Fortid, han har overlevet. Hans Son, Henrik den Fjerde var ham i eet og alt ulig. Denne Karakter er fortræffeligt vedligeholdt i de tre Stykker, hvori den fremtræder. Man seer deri en Blanding af Gaardhed, Maadehold og Klogskab, som virkelig forslog til at holde ham fast paa den med Vold erhvervede Throne; men uden Aabenhed, uden sand Hjertelighed, og iiskold for hver ædel Opblussen, formaaede han saa lidet at gjøre sin Regjering elsket, at man endog ønskede den affatte og forskudte Richard tilbage igjen.“ —

Oversættelsen af dette Skuespil har ikke nogen-
 finde været indleveret til Skuepladsen, hvorfra den store
 Mængde af Roller — fast allesammen betyvende —
 vel, i det mindste for Dieblittet maa udelukke det, hel-
 ler ikke har det paa Dansk hidtil været oversat.

Kong Henrik den Fjerde.

Første Deel.

Personer:

Kong Henrik den Fjerde.

Henrik Prinds af Wales
Prinds Johan af Lancaster } Kongens Sonner.

Grevnen af Westmoreland
Sir Walter Blunt } Benner af Kongen.

Thomas Percy, Greve af Worcester.

Henrik Percy, Greve af Northumberland.

Henrik Percy hans Son, med Tilnavn Heedsføre.

Edmund Mortimer, Greve af March.

Scroop, Erkebiskop af York.

Archibald, Greve af Douglas.

Owen Glendower.

Sir Richard Vernon.

Sir John Falstaff.

Poins.

Gadshill.

Peto.

Bardolph.

Lady Percy; den yngre Percys Gemalinde, Søster til Mortimer.

Lady Mortimer, Datter af Glendower, gift med Mortimer.

Madam Rastensart, Bertinde i et Bertshuus i Eastcheap.
Herrer af Adel, Embedsmænd, Sheriff. Kældermeister.
Kammerfjend. Dyvartere. To Joermænd. Rejsende. Folge.

Scenen: England.

Kong Henrik den Fjerde.

Første Akt.

Første Scene.

London. Et Bærelse i Palladset.

Kong Henrik træder ind med Westmoreland,
Sir Walter Blunt og flere.

Kong Henrik.

Gaa rystet vi end er og bleg af Sorg,
udsee vi dog for skrækket Landefred
en Stund til at udaande brudte Lyd
om Herrefjeld paa ny ved fjerne Strande.
Ei meer vor Jordbunds tørstige Grinns
med egne Borns Blod skal sin Læbe plette;
Krigsfjernet meer ei sure skal dens Marker,
dens Blomstermyls nedslaae med fjendelig Trampen
af jernskoet Hove, de harntændte Dine,
der — liig oprørte Himmels røde Blus,
alle af een Natur, eet Væsen avlet —
nys mødtes dybt i Borgerkrigenes
vildeste Haandgemæng og blodigt Slagting,
skal nu jernsides, og i skjønne Rader

een Bei kun gaac, og ei staae meer som Hjender
 mod Blodsforvandt, mod Ven og Samforbunden.
 Ei Krigen's Dd skal, slet omskædet Kniv liig,
 sin Gier saare. — Derfor, mine Venner!
 saa sjernt nu som til Jesu Christi Grav,
 (Hvis Mand vi er, under hvis hellige Kors
 vi staae betegnede, til Kamp forbundne,) —
 saa sjernt vi reise vil en Hær af Britter,
 hvis Arm i Moderskjød alt dannet blev til
 at jage Hedning i hiin hellige Mark,
 hvor hine naaderige Fodder vandred',
 som nagledes for fjorten hundred Aar
 til Verdens Frelse paa det bittere Kors. —
 Men hiint vort Forsæt er aargammelt alt,
 og nødigt ei at sige: „vi bortdrage,“ —
 for den Sag vi ei samles; men lad høre,
 nu I, min brave Frænde Westmoreland,
 hvad Raadet i Gaar Aftes har besluttet,
 for dette dyrebare Togt at fremme?

Westmoreland.

Min Konge! denne Hast blev varmt omtalt,
 og Dverslag paa hvad slikt koste vilde
 blev alt gjort i Gaar Aftes; men da kom,
 som Mand i Bei med Slæde, just en Post
 fra Wales, stærkt fragtet med høist sorgfuldt Nyd.
 Det Børste var, den adle Mortimer,
 som førte Mandene fra Herefordshire
 mod Glendower, hiin vilde, trodsige,
 blev fangen af de raa Walliserhender,
 og Tusind af hans Folk blev slagted' der.
 Paa deres Liig blev øvet sliq Mishandling,
 saa fæist, skamløs en Lemlæstelse
 af de Walliserqvinder, at man kan
 for Blussel ej den melde og omtale.

Kong Henrik.

Ufbrød da Tidenden om denne Kamp
hjem Sag om Toget til det hellige Land?

Westmoreland.

Ja, den med fleer' forenet, Eders Naade?
thi grummere, meer uvelkomment Nyd
fra Norden kom, og indeholdt, som følger:
Korsmessedag Heedsføre Henrik Percy
traf sammen med den kolde Archibald,
hjem høiberømte, altid tappre Skotter
i Holmedon.

Der spændtes de en svar og blodig Stund —
saa, efter deres Stykkers Jordenskræld
og al Sandsynlighed, blev mig berettet; —
thi han, som bragte Budet, flet til Hest
just midt i deres Harns og Hovmod's Blussen,
uvis hvorhen sig Seiren vilde helde.

Kong Henrik.

Her staaer en fjær og heilig virksom Ben,
Sir Walter Blunt, nys stegen af sin Ganger,
og stevet med enhver forskjellig Jordart,
som findes mellem Holmedon og vort Sæde;
han har os bragt et glad, velkomment Budskab.

Greven af Douglas slagen er; ti tusind'
af djerpe Skotter, to og tyve Middere
i eget Blod lagt' lagviis saae Sir Walter
paa Holmedons Mark; Heedsføre tog til Fange
Greven af Rife Mordale, og ældste Søn af
den slagne Douglas; derhos Greverne
af Athol, Murray, Angus og Menteith.

Er dette Bytte ei al Værdt?
Her Frænde! er det ei en herlig Pris?

Westmoreland.

I Sandhed
en Seir, hvoraf en Prinds sig bryste kan!

Kong Henrik.

Jaa! — der Du drover mig; gjør mig til Synder;
thi jeg misunder Lord Northumberland,
han Fader er til sliq velsignet Son. —
En Son, som Omqvad er paa Grens Tunge,
blandt Skovens ranke Træer det rankeste,
Fortunas Skjodebarn, Fortunas Stoltthed;
mens jeg, som Lov og Priis paa ham kun skuer,
seer min ung Henriks Bænde suult beplettet
med Smis og Duns. D kunde det bevises,
at natlig Nisse havde byttet om
i Buggen, hvor de slumred', vore Dreng,
og kaldt min Percy, hans Plantagenet!
saa tog jeg strax hans Henrik, han fik min. —
— Dog Nok om ham! — Siig nu, hvad troer I.
Frænde!

om denne Percys Hovmod? Fangerne,
som han i dette Slag har gjort, beholder
han til sin Raadighed, og Bud mig sender:
Kom een, Mordate Greven af Wisc jeg saar.

Westmoreland.

Det er hans Dufels Vardom, det er Worcester,
en fjendtlig Stjerne steds' i Eders Bane,
som ægger ham, og Ungdomshanekammen
oppurrer imod Eders Værdighed.

Kong Henrik.

Men jeg har stævnet ham herfor til Regnskab,
og derfor maae vi for en Stund opsætte
vort hellige Forsæt om Jerusalem.
Paa næste Onsdag vi et Raad vil holde
i Windsor, Frænde! Siig det Vorderne;
men kom I selv med Hast til os igjen;
thi Meer at siqe er og Meer at gjøre,
end jeg for Harm kan yttre. —

Westmoreland.

Vel, min Konge.

(De gaae.)

Anden Scene.

Et andet Bærelse i Palladset.

Henrik, Prinds af Wales og Falstaff træde ind

Falstaff.

Nu Henrik, hvad Tid paa Dagen er det, min Gut?

Prinds Henrik.

Du er bleven saa tykheaded af at drikke gammel Kanarisk, af at løsne Dine Knapper efter Af-
tensmaden, og sove paa Bænke efter Middagsmaal-
tiden, at Du har forglemt egentlig at spørge om det,
som Du egentlig vilde vide. Hvad Djævelen har Du
at slaffe med Tiden af Dagen? med mindre Timerne
vare Dagere, fulde af Søl, og Minutterne Kapuner,
og Seierværkerne Ruffersters Tunger, og Skiverne
Skildter paa Jomfruhuse, og den velsignede Sol selv
en vakker, blussende Løs i ildfarvet Taft. Jeg seer
ingen Grund, hvi Du skulde spille Dine Ord, med
at spørge om Tiden paa Dagen.

Falstaff.

J Sandhed! J er noget nær med Meningen,
Henrik! thi vi, som nappe Guldborser, gaae ved Maa-
nen og Syvstjernen, og ikke ved Phæbus,

„den vandrende Ridder saa bold.“

Og hør nu, Du velsignede Gavstrif! naar Du een-
gang bliver Konge — saa Gud velsigne Din Naade,
(Majestæt, skulde jeg sige; thi Naade vil Du ikke
have noget af). —

Prinds Henrik.

Hvad! ikke Noget?

Falstaff.

Nei, min Sjæl! ikke saa meget som til at give
Salt til et Æg.

Prinds Henrik.

Nu hvad saa? herud med Sproget.

Falstaff.

Nu da, Du lille Djævelunge, naar Du bliver
Konge, saa lad ikke os, som ere Baabendragere for
den natlige Orden, kaldes Tyvekægte ved lys Dag.
Lad os være Dianas Jægere, Mørkets Riddere,
Maanens Kjaledægger; og lad Folk sige, vi ere Folk
det er en Lyst at regjere over, da vi, ligesom Havet,
regjeres af vor ædle og kydste Herskerinde Maanen,
under hvis Beskyttelse vi — stjaale.

Prinds Henrik.

Du taler herligt; og det holder ogsaa Stik; thi
vores Lykke, vi som ere Maanens Tjenere, lider af
Ebbe og Flod ligesom Havet, da den, ligesom Havet,
regjeres af Maanen. Som for Exempel: en Guld-
børs rapses paa det allerdrabeligste Mandag Nat, og
odes paa det allervenskabeligste Tirsdag Morgen, den
saaes ved at raabe: „Pengene herud!“ og den odes
ved at skrige: „Mere Blim herind!“ Snart saa lav
Ebbe, som det nederste Trin paa Stigen; og snart
saa høi Flod, som den øverste Rand af Galgen.

Falstaff.

Du har, for Gud! Ret, min Gut. — Dg er
ikke min Bertinde i Kroen ret en prægtig, sød Tøs?

Prinds Henrik.

Som Hemming fra Hybla, gamle Kommandant!
og er ikke en Vams af Vossellæder ret et prægtigt
sødt Klædestykke til at slide paa?

Falstaff.

Hvad skal det sige, Galfrands! Kommer Du nu

igjen med Dine Skoer og Gloer? Hvad Djævelen har jeg at gjøre med Din Vams af Beffellader?

Prinds Henrik.

Nu, hvad Potter har jeg at gjøre med Din Bertinde i Kroen?

Falstaff.

O jo, Du har kaldt hende ind, for at gjøre Afregning tidt og mange Gange.

Prinds Henrik.

Kaldte jeg nogensinde Dig ind, at Du skulde betale Din Part?

Falstaff.

Nei, jeg vil lade Dig vederfares Ret; Du har altid betalt det Hele der.

Prinds Henrik.

Ja baade der og overalt, saavidt som mine rede Penge vilde strække til; og hver de ikke vilde, har jeg brugt min Kredit.

Falstaff.

Ja, og brugt den saaledes, at naar ikke hver Mand var vis paa, at Du er en vis Mand paa Kreenen, saa — Men her nu, min lille søde Djævelunge, skal vel nogen Galge have Lov til at blive staaende i England, naar Du bliver Konge? Skal Tapperhed, ligesom nu, lægges en rusten Kapsun paa af den gamle Knurrepotte, Loven? Naar Du bliver Konge, saa hæng aldrig nogen Tyv!

Prinds Henrik.

Nei, Du skal gjøre det!

Falstaff.

Skal jeg? O herligt, ved Himlen! jeg vil blive en prægtig Demmer.

Prinds Henrik.

Du dommer galt allerede; jeg mener Du skal flynge Tyvene op, og saaledes blive en herlig Bøddel. —

Falstaff.

Godt, Henrik, godt! jeg kan sige Dig, i visse Maader stemmer det ligesaa godt med mit Sind, som at gøre Opvartning til Høve.

Prinds Henrik.

For at iføres Hofgallaklæder?

Falstaff.

Ja for at iføres Eders Hofgallaklæder, af hvilke der hænge ikke saa i Bøddelens Garderobe. — Guds Død! jeg er saa tungsindig som en Hankat eller en drillet Bjørn.

Prinds Henrik.

Eller som en gammel Love, eller en Elfers Cithar?

Falstaff.

Ja, eller som en brægende Sættepibe fra Lincolnshire.

Prinds Henrik.

Eller som en Hare, eller saa melankolsk som Stadsgraven? Hvad siger Du derom?

Falstaff.

Du kommer med de mest affmagende Lignelser, og er den mest lignelsesfulde, kjeltringagtigste — rareste Prindsedreng! — Men hør nu, Henrik! dril mig nu ikke mere med Lapperier; Gud give jeg vidste, hvor man kunde faae en Slump gode Navne tilkjøbs! En gammel Raadsherre heglede mig igjennem forleden Dag paa Gaden for Eders Skyld, gode Herre! men jeg agtede ikke paa ham, og dog talte han meget viselig, men jeg agtede ikke paa ham; og dog talte han meget viselig, og det ovenikjøbet midt paa Gaden.

Prinds Henrik.

Deri gjorde Du vel; thi Blisdom raaber paa Gader og Stræder, og intet Menneske agter paa den.

Falstaff.

O Du har en fordømt Gave til at kunne udframme Ordsprog; og Du er sandelig istand til at fordærve en Helgen. Du har gjort mig megen Skade, Henrik! — Gud forlade Dig det! — Før end jeg kjendte Dig, Henrik, var jeg saa uskyldig som et Barn; og nu er jeg, naar jeg skal sige Sandhed, ikke stort bedre end et Verdensbarn. Jeg maa holde op med dette Lernet, og jeg vil holde op med det; ved Himlen! dersom jeg ikke gjør det, er jeg en Skurk; jeg vil ikke fare til Helvede for nogen Kongesøn i hele Christenheden!

Prinds Henrik.

Hvor skal vi nappe en Guldbørs i Morgen, Hans?

Falstaff.

Hvor Du vil, min Gut! Jeg er med; er jeg ikke, maa Du kalde mig en Skurk, og spytte mig i Dinene.

Prinds Henrik.

Jeg seer en herlig Forbedring i Dit Lernet, fra Bonnen farer Du lige til Rommethveriet.

(Poins træder ind, og holder sig i nogen Afstand.)

Falstaff.

Oh nu! Henrik! det er mit Kald, Henrik! det er ingen Synd at et Menneske arbejder i sit Kald. — — Poins! — Nu faae vi at vide om Gadsbill har passet sit Snit. O dersom Menneskene bleve saalige efter Fortjeneste, hvilket Gul i Helvede var da bedt nok for ham? Det er den almægtigste Gavyb, som nogensinde har raabt: Stop! til en ærlig Mand.

Prinds Henrik.

God Morgen, Edvard!

Poins.

God Morgen, min flinke Henrik! — Hvad siger Hr. Samvittighed for godt? Hvad siger Hr. Ridder Kanarisk? — Hansemand! hvad Accord har Fanden gjort med Dig om Din Sjæl, som Du solgte ham sidste Langfredag for et Glas Madera og et toldt Skapumlaar?

Prinds Henrik.

Ridder John holder sit Ord, Fanden faaer Contracten opfyldt; thi han gjorde endnu aldrig noget Ordspog til Egn. Han vil give Satan hvad Satsens er.

Poins.

Allsaa bliver Du fordomt, fordi Du holder Fanden Dit Ord?

Prinds Henrik.

Ellers var han bleven det, fordi han snød Fanden.

Poins.

Men mine Gutter! mine Gutter! I Morgen tidlig henimod Kloffen fire ved Gadsbill! Der ere Pilegrimme undervejs til Canterbury med rige Gaver, og Kjøbmand, som vil til Londen med spækkede Punge. Jeg har Masker til Jer Alle; Heste har I selv. Gadsbill ligger Natten over i Rochester. Jeg har bestilt Aftensmad i Morgenstunden i East-cheap; vi kunne gjøre det saa trygt, som at lægge os til Sovns. Vil I gaae med, vil jeg stube Eders Punge med Kroner; vil I ikke, saa bliv hjemme, og lader Jer hænge!

Falstaff.

Her Edvard, dersom jeg bliver hjemme, og ikke gaaer med, vil jeg saae Jer hængte, fordi I gaaer.

Poins.

Vil I det, I Vasimengel?

Falstaff.

Henrik! Vil Du være med?

Prinds Henrik.

Hvad? Jeg plyndre? jeg stjæle? — Nei, paa min Ære! ikke.

Falstaff.

Der er hverken Ærlighed, Mandsmod, eller godt Kammeratskab i Dig, og aldrig kom Du af kongeligt Blod, naar Du ikke tør gaae i Marken, hvor det gjælder om at vinde Kroner.

Prinds Henrik.

Nu vel da! een gang i mit Liv vil jeg være en Bildlap.

Falstaff.

Ja! nu taler Du fornuftigt.

Prinds Henrik.

Nei! Skee hvad skee vil! jeg vil blive hjemme.

Falstaff.

Ved Himlen! saa begaaer jeg Statsforræderi, naar Du bliver Konge.

Prinds Henrik.

Det er mig ligemeget.

Poins.

Hør Sir John! — Lad Prindsen og mig være ene; jeg vil forelægge ham saadanne Bevæggrunde til dette Eventyr, at han skal gaae med.

Falstaff.

Nu vel da. Gid Du maa have Overtalelses-aand, og han Dren til at hofte Frugt deraf, at hvad Du taler maa bevæge, og hvad han hører, maa han sætte Tro til, saa at den ægte Prinds maa (for sin

Moerskabs Skyld) blive en falsk Dyd; thi disse Tinders usle Misbrug trænge til Renselse. Farvel! I ville træffe mig i East-cheap.

Prinds Henrik.

Farvel, Du sildige Toraar! farvel, Du November-sommer!

(Jalstaff gaaer.)

Poins.

Au, min gode, bedste, søde Prinds! riid med os i Morgen. Jeg har en Spøg for, som jeg ikke kan udføre alene. Jalstaff, Bardolph, Peto og Gads-hill skulle plyndre de Folk, vi allerede har i Riffer-ten; I og jeg vil ikke være der; men naar de har Byttet, saa vil jeg sætte mit Hoved til Pant paa, at I og jeg plyndre dem.

Prinds Henrik.

Men hvordan skal vi slippe fra dem, naar vi drage ud?

Poins.

Gi! vi ville drage ud enten for eller efter dem, og bestemme dem en Samlingsplads, hvor vi kan blive borte fra, alt som os lyster; og derpaa ville de selv friste Eventyret, hvilket de aldrig saasnart skulle være færdige med, før vi anfalde dem.

Prinds Henrik.

Ja, men det er rimeligt de ville see at det er os, paa vore Heste, vore Klæder og saa videre.

Poins.

Jo pyt! Vore Heste skulde de ikke faae at see. Jeg vil binde dem i Stoven; vore Masker bytte vi, naar vi har forladt dem; og her kun: jeg har med Glid taget Dverksjoler med af Dvælg, at de ikke skal fjende os paa vore Klæder.

Prinds Henrik.

Men jeg er bange de blive os for mandstærke.

Poins.

Nu — hvad to af dem angaaer, saa veed jeg, at de fra Moders Liv ere saa ægte Kujoner, som nogenfinde vendte Nyg; og hvad den Tredie angaaer, dersom han fægter længere end han seer Grund dertil, saa vil jeg forsværge at føre Vaaben. Det bedste af Spasen vil være de ubegribelige Løgne, denne Tylsæk vil fortælle os, naar vi mødes ved Aftensmaalstidet; hvordan han i det allermindste har fægtet med Tredive; hvilke Parader, hvilke Stod han har givet; hvilke Dødsfarer han har fristet; og i Gjendrivelsen af disse Løgne ligger Spøgen.

Prinds Henrik.

Nu jeg vil gaae med Dig; skal os Alt hvad vi behøver, og mød mig i Aften i Gast-cheap; der vil jeg spise Aftensmad. Farvel!

Poins.

Farvel, min Prinds!

(Poins gaaer.)

Prinds Henrik.

Jeg kjender jer hver een, og understøtter en Stund end Vediggangens vilde Rasen. Dog heri vil jeg efterligne Solen, den taaler selv at fæl, pestsvanger Sky for Verdens Dine skjuler al dens Skjønhed; da, naar den atter være vil sig selv, (beundret dobbelt, just da den blev haanet.) frembryder blank af fule, ækle Taager og Dampe, der den syntes fast at qvale. Hvis Maret heelt bestod af Helligdage, da vilde Leeg, som Arbeid kjedsomt være; men sjældent kommende forønsket de komme,

og Intet fryder, uden det er Sjældent.
 Saa, naar hiin vilde Udsærd jeg afkaster,
 og afbetaler Gjæld, jeg aldrig loved';
 saa meget bedre end mit Død jeg er da,
 saa meget skal jeg skuffe Folkets Haab;
 og som et blankt Metal paa mørken Grund,
 min Bedring, smukt forgyldende min Feil,
 skal herlig sees og sængsle flere Dine,
 end den, som ingen Jolie forheied'.
 Jeg synde vil, min Synd skal werde Snille;
 og kjøbe Tid igjen, naar mindst man troer jeg vilde!
 (gaaer.)

Tredie Scene.

Et andet Bærelse i Palladset.

Kong Henrik træder ind med Northumberland,
 Worcester, Percy, Sir Walter
 Blunt og Flere.

Kong Henrik.

Før koldt, før maadeholdent har mit Blod
 sig ei oprørt ved disse Skændigheder;
 og I har kjendt mig, derfor har I trædet
 paa min Taalmodighed; men, troer I mig!
 fra nu af vil jeg være meer mig selv,
 mægtig og frygtet, end mit Sind adlyde,
 der steds' var glat som Olie, blødt som Duun,
 og har mig saa den Urefrygt forskjertset,
 som stolte Sjæle kun til Stolte yde.

Worcester.

Bort Huus, min strange Tyrste, ei forskylder,
 at Magtens Svøbe derpaa skulde bruges;
 den samme Magt, som vi med egne Hænder
 har hjulpet til sin Størhed.

Northumberland.

Eders Naade —

Kong Henrik.

Worcester. Vilg fra mig! jeg seer Fare og
Ulydighed i Dine Blikke. Ja
for næsedjærv, for fræk er Eders Udfærd,
og aldrig Majestæten taale bør
det mørke Trodsblik paa en Tjenerpande. —
Nu har I Lov at gaae; naar Eders Naad
og Tjeneste er nødvendig, skal I kaldes. —

(Worcester gaaer.)

I vilde have talt?

Northumberland.

Ja, Eders Naade.

De Fanger, som i Eders Navn blev fordred',
dem Henrik Percy hift i Holmedon tog,
blev, siger han, ei nær saa strengt aflagne,
som man har Eders Majestæt det meldt.
Nid altsaa eller Misforstaaelse
er Skyld i denne Feil, og ei min Søn.

Percy.

Min Konge! Fangerne jeg ei afløg.
Men just, som Slaget endtes, husker jeg,
da jeg stod heed af Kampens Ild og Råsen,
mat, aandeløs og støttet paa mit Slagsværd,
kom en Slags Herre, pyntet stivt og stramt,
frisk som en Brudgom; hans nysragede Hage
saae ud som Stubbenmark, naar Høst er endt.
Han stank af Balsom som en Modestrømmer;
imellem Tømmelfingeren og denne holdt han
et Lugtevandsæg, som han hvert Dieblit
stak op til og tog bort igjen fra Råsen,
som vred derover, naar det kom igjen,
ret snos og nos. Han smilket' og han fladdret';

og da Soldaterne bar' Liig forbi,
 saa kaldte han dem grove, plumpe Dømler,
 som bragte ælle, væmmelige Nadsler
 imellem Binden og hans Nælsnæse.
 Med mange Helligdags- og Jomfrusloffer
 han spurgt mig, og fordred' saa blandt andet
 Krigsfangerne for Eders Majestæt.
 Jeg pinefuld, thi mine Saar blev' kolde,
 og plaget af en saadan Grønspæt, svarte
 ham skjedesløst — jeg veed ei hvad — „han skulde
 nok faae dem; eller ei.“ — Det gal mig gjorde,
 at see ham skinne blank og lugte lifligt,
 og snakke som en Trues Kammerterne
 om Trommer, Saar, Kartover, (saa Gud naade!)
 og sige mig: „den bedste Ting paa Jorden
 mod indre Skade det var Spermaceti;
 og at det var stor Dnk, ja Hjerteynk,
 at det sturktagtige Salpeter skulde
 af Jordens fromme Skjød saadan opgraves;
 saa mangan stolt Ungkarl det havde fældet
 paa Niddingviis; og var ei disse lumpne
 Kartover, var han vorden selv Soldat.“
 Slig skaldet Passiaren, Herre Konge!
 besvarte jeg som sagt ei ganske lige,
 og beder nu, lad ikke hans Beretning
 staae op som gyldigt Klagemaal imellem
 min Tro og Eders høie Majestæt.

Blunt.

Naar Sagen ret betragtes, Eders Naade!
 saa, hvad ung Henrik Percy nu har sagt
 til slig Person, og paa et saadant Sted
 og i slig Stund, med Alt hvad meer er sagt,
 ber billigt dee, og aldrig meer opstaae,
 for at anklage eller skade ham,
 naar han gjenkalder nu hvad da han sagde.

Kong Henrik.

Gvad! han afflaaer mig end jo Fangerne;
 han kommer med Betingelser og Vilkaar, —
 at vi af egen Pung skal strax udlose
 hans Svoger, Narren, denne Mortimer,
 der, paa min Sjæl! med Billie har forraadt
 de Troppers Liv, han førte an i Slaget
 mod den fordomte Trolldmand, denne Glendower,
 hvis Datter, høre vi, Greven af March
 nys ægtet har. Skal vore Kister tomme,
 blot for at kjøbe hjem en Landsforræder?
 Skal vi betale Høiforraad? indlade
 os med hiin Feighed, som sig selv har styrtet?
 Nei! lad ham døe af Sult paa nøgne Fokel;
 thi aldrig for min Ven jeg den skal holde,
 hvis Tunge vil affordre mig en Gvid, til
 at kjøbe løs frafaldne Mortimer.

Percy.

Frufaldne Mortimer!

Min strenge Herre! Aldrig faldt han fra Jer,
 undtagen ved Krigslykken; det bevise
 een Tunge kan for al hiin Mængde Saar
 med aabne Munde, dem han mandig tog,
 da paa den sivbekrandste Severns Strand
 i særskildt Kamp, Arm imod Arm, han stod
 det meste af en heel stiv Klokke-time,
 og verled' Trods med Glendower den Store.
 Tre Gange pustet' de; tre Gange drak de,
 ved Overeenskomst, af den snare Severn,
 som, skrækket da ved deres blodige Blik,
 løb i de skjælvende Ror, og skjulte angstfuld
 sit krusede Hoved i den hule Bred,
 blodstænk't af disse drabelige Kjemper.
 Aldrig har skaldet, raadden Statskunst farvet
 sit Matværk med saa dødelige Bunder;

og aldrig kunde Mortimer, den Edle,
saa mange taget, og dem alle freidigt.
Derfor bagvadst ei ham, som falden fra!

Kong Henrik.

Du lyver om ham, Percy; ja Du lyver.
Han aldrig gif i Kamp med Glendower,
jeg siger Dig:

Han treen i Kreds med Satan heller end
med Diven Glendower til Vederpart. —

Maa Du ei skamme Dig? Men, viid fra nu af
jeg taaler ei I knyter om Mortimer.

Send Eders Fanger mig i største Hast;
hvis ei, I hører fra mig paa en Maade,
som slet Jer smage vil. Mylord Northumberland!

I Delov dele kan med Eders Son. —

De Fanger send! hvis ei, I hører fra os!

(Kong Henrik og Blunt gaaer med Følget.)

Percy.

Og om saa Satan kom, og broled' om dem,
jeg sender ingen; — jeg vil efter ham;
vil sige ham det; jeg mit Bryst vil lette,
om end mit Hoved jeg paa Spil skal sætte.

Northumberland.

Hvordan? af Brede druffen! Lov, og sat Jer; —
her Eders Karbro'er er.

(Worcester kommer tilbage.)

Percy.

Ei kny om Mortimer?

Ha! jeg vil tale om ham; jeg vil være
fordemt til Helved', gjør jeg Sag ei med ham.

Ja! jeg vil tomme alle disse Arer;
mit Blod som Stovregn regne ned paa Stovet;
men den nedtraadte Mortimer jeg løfter

saa heit som ham, den Utafnemlige,
den glemsomme, forgiftige Bolingbroke.

Worcester (til Northumberland.)

Har Kongen gjort vor Grande reent forrykt?
Hvo pustet' Ilden op, da jeg var gaaet?

Percy.

Han fordrer alle mine Fanger. — Pyt!
da hart jeg kræved' Løsepenge for
min Kones Broder, blev hans Kind kridhvid,
et Dødsblik vendte han hen paa mit Ansigt,
og skjalv ved selve Navnet: Mortimer.

Worcester.

Jeg ei ham dadler; han blev jo erklæret
for nærmest Arving af høisalig Richard.

Northumberland.

Jaa! og jeg selv har hørt Erklæringen;
det skete, da den ulyksalige Konge,
(Gud tilgiv vore Synder mod ham!) uddrog
til Irland paa det Tog, hvorfra han hjemkom,
for at affattes og strax derpaa myrdes.

Worcester.

Og for hans Død i Verdens vide Mund
vi leve skjændede, og sælt omtalte.

Percy.

Ihø! hør mig blot! Erklænte da Kong Richard
dengang min Svoger, Edmund Mortimer
for Kronens Arving?

Northumberland.

Jaa! jeg selv har hørt det.

Percy.

Naa, saa jeg dadler ei hans Fætterkonger,
som Sultdød ønsker ham paa nogne Jekler.
Men bør det sig, at I — som satte Kronen

paa Jøsen af hiin glemsfulde Mand,
 for hvis Skyld I et Helvedspræg maa bære
 ret som bestukne Mordere bør det sig,
 at hele Verden skal forbande Jer,
 som de Bestaltede, som Hjælperes Hjælper,
 som Stige, Reeb, ja meer, som Rakkerknægte. —
 — Tilgiv jeg dybt nedstiger, for at finde
 den Linie og den Titulatur
 hvori I sættes til hiin Rævekonge. —
 Tvi! skal det siges da i vore Dage,
 skal det staae tidt i fjerne Tiders Kronnik',
 at Mand af Eders Adelskab og Magt
 Gaand begge gav til uretfærdig Sag,
 (som begge I har gjort, det Gud forlade!)
 til Richard at nedslaae, hiin skjenne Rose,
 og plante ham, hiint Ukrudt, hiin stolt Henrik?
 Skal det til Skam end videre Jer siges,
 I Narre var, fik Pif og Pal paa Ryg,
 ved ham, for hvem I gjennemgik sig Skændsel?
 Nei, end er Tid og Stund til at gjenkjøbe
 forviste Vre, og jer hoit gjenfætte
 i hele Verdens gode Mening end;
 Op! hevner denne stolte Konges Spotten;
 hans haanende Foragt, som Dag og Nat
 kun grunder paa Jer al sin Skyld at yde,
 om end den ydes skal med Eders Blod.
 Thi siger jeg, —

Worcester.

Tys! Brænde! slig ei meer!

Dg nu jeg aabne vil en Londonsbog,
 hvor Eders hurtig fattende Misnoie
 skal læse Ting heel farlige og dybe,
 et Bærf saa vovsomt og hoidristigt fast
 som over striden, vilde Strom at gaae
 paa en let brækkelig og glat Spydstige.

Percy.

Dumper man i, god Nat! Svøm eller synk! —
 send Fare ud fra Østen dybt til Vest;
 kryds den med Vre saa fra Nord til Syd,
 og lad dem lege Grams! — Ha! Blodet koger
 paa Lovejagt, ei ved at reise Harer.

Northumberland.

Blot Tanken om en Heltedaad ham driver
 høit uden for Taalmodighedens Grændser.

Percy.

Bed Gud, det var et let Spring, synes mig,
 til Maanen, for dens lyse Gressmykke
 at rive fra dens blege Ansigt ned;
 at dykke sig i Dybets Afgrundsvalg,
 hvor Loddet aldrig naaede Bund, og trække
 halvdruknet Vre op ved Lokkerne,
 naar Redningsmanden udeelt maatte bære
 dens Værdigheder uden Vigemand;
 men tvi det gustne Laug og Kammeratskab!

Worcester.

Han seer en Verden her af Billeder,
 men ei dets Form, hvorpaa han skulde agte,
 Min Frænde! laan mig Dre blot en Stund!

Percy.

Tilgiv mig! —

Worcester.

Disse samme ædle Skotter,

I fanged' —

Percy.

Dem beholder jeg hver een.

Bed Gud! han skal ei faae een Skotter af dem;
 Nei, om en Skotter frelst saa hans Sjæl,
 han fik ham ei, ved denne Krigerhaand,
 jeg vil beholde dem.

Worcester.

J farer op,
og laaner ikke Dre til mit Forslag,
J skal beholde disse Eders Sanger.

Percy.

Det vil jeg; dermed Stop! Han sagde og,
han vilde ei løskjøbe Mortimer;
men jeg skal finde til ham, naar han sover,
og i hans Dre brole: Mortimer!
Ja, jeg vil faae en Stær lært til at sige
blot Navnet Mortimer, og ham den skænke,
for idelig hans Harm at holde rerig.

Worcester.

Hør Brænde! dog eet Ord!

Percy.

Heitideligt

affværger jeg hver Tid, undtagen den
at ærgre og at tærgre Bolingbroke.
Og han, Prinds Fægtmesteren af Wales,
hvis jeg ei troede Faderen ham hader,
og faae det gjerne, om det gif ham ilde,
jeg kunde ham i et Århus Ol forgive.

Worcester.

Farvel, min Brænde! jeg vil tale til Jer,
naar J er bedre opsat til at høre.

Northumberland.

Nu! hvilket ellevildt Brumshoved est Du,
som bryder ud i saadan Qvindeskjælden,
og til Din egen Mund kun Dre laaner?

Percy.

Ha, see! med Riis jeg pidskes; Nelder brænde,
og Myrer bide mig, saasnart jeg horer
om hiin Politikus, hiin lumpne Bolingbroke. —

J Richards Tid — hvad hedder Stedet dog? —
til Satan med det! — Det er i Glocestershire; —
hvor Hertugen — den Nar — hans Farbroer laae; —
hans Farbroer York — hvor først mit Knae jeg boied'
for denne Smilefonge, denne Bølingbroke,
da J og han kom hjem fra Ravenspurg.

Northumberland.

J Berkleysborg.

Percy.

Ja rigtig! hvilken Slump.
af sukkersødest Høflighed bød ei
mig der den sletteste Buddel! Her engang:
„Naar som hans spæde Lykke kom til Nar“ —
og „vakkre Henrik Percy — hulde Frænde!“ —
Ganden i Vold med slig en Lurendreier! —
Nu — Gud forlad mig! — Farbroer, tael; jeg er
færdig. —

Worcester.

Hvis ei, giv Jer især dermed igjen;
Vi har ei Gæst.

Percy.

Jo! jeg er, min Sjæl! færdig.

Worcester.

Altjaa igjen til Eders skotske Fanger.
Send dem hjem strax foruden Løsepenge;
gjer Douglas's Son til ene Hvervingsmand
for Jer i Skotland; det, paa flere Grunde,
som skriftlig J skal faae — tro mine Ord! —
Vil let bevilges.

(til Northumberland.)

J, min ædle Herre!

Mens Eders Son har dette Hverv i Skotland,
skal liste Jer i Len ind i Prælatens
den almeeneste Erkebiskops Barm.

Percy.

Bispen af York? Ei sandt?

Worcester.

Jo; bittert mindes
han end sin Broder, Lord Scroops Død i Bristol.
Jeg taler dette ei som Gising blot,
som noget muligt, men som det jeg veed
er anlagt, overlagt og fast bestemt,
og venter blot paa Leilighedens Ansigt,
som det for Dagens klare Lys skal bringe!

Percy.

Jeg lugter Lunten, paa min Sjæl! det lyffes.

Northumberland.

Før Bildtet reiser sig Du slipper Hunden.

Percy.

Det er og være maa en herlig Plan!
og derpaa Skotlands Magt og York forenet
med Mortimer? Ha!

Worcester.

Det er det de skal!

Percy.

Min Sjæl! det er heist mesterlig udtænkt.

Worcester.

Og vi har Grund til Gast; thi ene ved
en Hær at reise frelse vi vort Liv.
Vi tee os end saa stille som vi ville,
Kongen vil troe sig i vor Gjæld, og troe
vi troe os noksom ei betalte, før han
seer Kands til at betale os tilgavns.
J see jo alt, hvørlunde han begynder,
os fremmed' for sit Naadeblik at gjøre.

Percy.

Ja! Ja, det gjør han; vi vil hevnes paa ham.

Worcester.

Farvel, min Frænde! gaae ei videre
 heri, end Breve fra mig Bei Jer viser.
 Naar Tiden moden er (og det er snart)
 gaaer jeg i Lon til Glendower og Mortimer,
 hvor I og Douglas med vor hele Hærmagt,
 (saa vil jeg mage det) skal heldigt samles;
 i egen stærk Arm bær' vi da den Lykke,
 som nu vi hoist usikkert holde paa.

Northumberland.

Farvel, min Broder! Det os vist skal lykkes!

Percy.

Farbro'er Farvell! gjør blot ei Tiden lang;
 seer flux i Mark, til Slag, Dødsstrig og Seiersklang!
 (De gaae.)

Anden Akt.

Første Scene.

Rochester. Gaardsrum i et Vertshuus.

En Førmænd træder ind med en Lygte i Haanden.

Førmænd.

Holla hei! dersom Kloffen ikke alt er fire, vil jeg
 lade mig hænge. Carlsbogn staaer lige over den nye
 Skorsteen, og endnu er vor Hest ikke pakket. Heida,
 Staldmester!

Staldmester (indenfor.)

Ja; ja nu kommer jeg.

Førmænd.

Na her, Thomas! slaa mig Graabeens Sattel

lidt tilrette; læg et Par Tøtter Ild under Knappen; det arme Skind er brudt i Krydset saa det er en Gru.

(En anden Joermænd træder ind.)

Anden Joermænd.

Jeres Værter og Bonner her ere saa fugtige som den stemme Syge, og det er den rette Vej til at give de stakkels Væster Dm i Livet; dette Huus er der reent vendt op og ned paa, siden Robin Staldmester døde.

Første Joermænd.

Den arme Djævel! han saae aldrig glad ud, efter den Dag, da Havren gik i Veiret. Det var en Pind til hans Liggiste.

Anden Joermænd.

Jeg troer dette er det fjelstringagtigste Huus paa hele Londonveien, hvad Lopper angaaer; de har bidt mig saa prikket som en Suder.

Første Joermænd.

Som en Suder? Ja ingen Konge i hele Christenheden kan være bidt bedre, end jeg er bleven siden første Hanegal.

Anden Joermænd.

Oh! de vil jo aldrig lade os faae en Natpotte, saa maae vi lade det stryge i Kammen, og saadan Kammerlud klækker Lopper ud som en Smerling Ravn.

Første Joermænd.

Hei Staldmester! Kom dog ud, ad Helvede til; Kom dog!

Anden Joermænd.

Jeg har en Gleskeborste og to Bundter Ingefær, som jeg skal lægge af i Charing-crofs.

Første Joermænd.

Hille den Ulykke! Kalkunerne i min Kurv ere

næsten fultede ihjel! Hei Staldmester! Gid Du times en Ulykke! Har Du da ingen Dine i Hovedet? Kan Du ikke høre? Er det ikke ligesaa godt, som at drikke, at lægge Dig een over Pandebrassen, vil jeg være en Kjeltring. Kom ud ad Helvede til; plager da Satan Dig skinnbarlig?

(Gadshill træder ind.)

Gadshill.

God Morgen, Joermænd! hvad er Klokken?

Første Joermænd.

Jeg tænker saa paa Lag to.

Gadshill.

Vær saa god at laane mig Din Lygte lidt, at jeg kan see til min Ballak nede i Stalden. —

Første Joermænd.

Nei saa mange Tak; mig tager Du ikke ved Næsen; jeg er gammel i Hatten kan Du troe.

Gadshill.

Vil Du da ikke laane mig Din?

Anden Joermænd.

Jo vist, fikst Du Pæren Zacharias? „Laan mig Din Lygte.“ Nei for vil jeg see Dig dingle i en Galge.

Gadshill.

Hør nu, Svoger! hvad Tid tænker J at naae til London?

Anden Joermænd.

Tidsnok til at gaae tilsengs ved Lys, kan Du troe. — Kom, Nabo! lad os purre Herrerne op; de vil endelig reise i Felgeskab, for de føre svarbragt med.

(Joermændene gaae.)

Gadshill.

Heida, Kjældersvend!

Kjældersvenden (indenfor.)
 „Ved Haanden,” sagde Långfinger.

Gadshill.

Ja, i Din Mund er det det samme, som: „ved Haanden” sagde Kjældersvend; for mellem Dig og en Långfinger er der ikke meer Forskjel, end mellem ham, som anviser Arbeid, og ham, som gjør det. Du støber Kuglerne.

(Kjældersvenden træder ind.)

Kjældersvend.

God Morgen, Mester Gadshill! det har sin Rigtighed, hvad jeg sagde Jer i Aftes; der er en Smule Herremænd fra Skovegnen i Kent; — Han har bragt med sig tre hundrede Mark i Guld, jeg horte ham i Gaar Aftes ved Madsen sige det til Een af Selskabet, en Slags Rentemester, troer jeg, een som ogsaa har Fragt med i svære Mængde, Gud veed hvad! — De ere alt oppe, og fordre Jeg i Smør, de ville strax afsted.

Gadshill.

Her! hvis de ikke løber lige i Kloerne paa St. Nicolai Drabanter, vil jeg give Dig min Hals.

Kjældersvend.

Nei Tak! den vil jeg ikke have. Spar Du den kun til Boddelen; for jeg veed Du er saa ærlig Dyrker af denne Kjeltring Helgen, som nogen Kjeltring være kan.

Gadshill.

Hvad sladderer Du for mig om Boddelen? Hvis jeg kommer til at hange, vil jeg gjøre et Par Galger fede; thi, hanger jeg, hanger gamle Sir John med, og han er ingen Bispenpind, veed Du. Ha! ha! der er endnu andre Trojaner, dem Du ikke drømmer om, som for Moerskabs Skyld behage at gjøre

Gaandteringen Gre, og som, hvis man engang faae os i Kortene, for egen Anselses Skyld maatte glatte det Hele. Jeg staaer ikke i Forbund med lumpne Huilveiskrybere, der gaae til Guds; ikke med Knip-pelsnagte, som plyndre Stoddere; ikke med gemene fljæggede Finkelpimpere; nei, med Adels fin og Pengeskrin; Raadmand og Rigmænd, som i al Fald kan være os Nytte; med Folk, som hellere staae til end snakke, og snakke hellere end drikke, og drikke hellere end bede. Dog heri lyver jeg; thi de bede evindeligt til deres Helgeninde, det er: Staten. — Eller rettere, de bede ikke til hende, men de bede paa hende, eller endnu rettere, de bide i hende, staae Skindet af hende og bruge det til Stadsstøvler.

Kjældersvend.

Hvad! Statens Skind? holder det Band ude i Sølesøre.

Gadshill.

Ja herligt; for Retten har smurt det ind. — Vi stjæle som i en fast Berg; vi ere uden Frygt og uden Dadel; vi har Bregnestorecepten, med den gaae vi usynlige omkring.

Kjældersvend.

Paa min Sjæl! jeg tænker I maae være Nat-ten meer takskyldige end Bregnestorecepten, naar I kan gaae omkring usynligt.

Gadshill.

Giv mig Din Gaand! Du skal faae en Priis-part med os, saa sandt som jeg er en ærlig Mand.

Kjældersvend.

Nei siig heller jeg skal faae den, saasnart Du er en ærlig Dyvekagt.

Gadshill.

Na, lad gaae! homo er et Fælledsnavn for

alle Mennesker. — Veed Staldmesteren trække mig min Vallak ud af Stalden. Gud være med Jer, I Svinepelts!

(De gaae.)

Anden Scene.

Veien ved Gardshill.

Prinds Henrik og Poins træde ind.

Bardolph og Peto (i nogen Afstand).

Poins.

Kom! i Skjul! i Skjul! jeg har skaffet Falstaffs Hest af Veien, og han rasler og knirker, som opstivet Floiel.

Prinds Henrik.

Tilside!

(Falstaff træder ind.)

Falstaff.

Poins! Poins! Djævelen annamme Dig, Poins!

Prinds Henrik.

Geld Mund, I feednyrede Dre! Hvad er det for et Brel Du sætter op?

Falstaff.

Henrik! Hvor er Poins?

Prinds Henrik.

Han er gaaet op paa Toppen af Heien. Jeg vil gaae og søge ham op.

(Han lader som han søger Poins.)

Falstaff.

Jeg maa være forgjort, siden jeg vil plyndre i den Dyvekægts Selskab; den Kjeltring har skaffet min Hest tilside, og bundet den, Gud veed hvor. Hvis jeg gaaer blot fire Fod videre til Fods, saa gaaer Betret fra mig. — Al ja! jeg tænker dog, alt

dette uagtet at doe en anstændig Død, dersom jeg undgaaer Galgen for et Mord paa denne Slyngel. Jeg har nu hver Time paa Dagen i de sidste to og tyve Aar forsvoret hans Dngang; og dog er jeg fortryllet af den Slyngels Selskab. Jeg vil lade mig hænge, om ikke den Gavyt har givet mig en Trylledrik, for at faae mig til at holde af ham; det er ikke andet mueligt; jeg har faaet en Trylledrik! — Poins! — Henrik! — Fanden tage Jer begge to! Bardolph! Peto! — Nei heller sulte ihjel, end gaae et Skridt videre for at plyndre. Dersom det ikke er ligesaa god Gjerning som at drikke, at forlade disse Gavytve, og blive en skikkelig Mand, saa er jeg den største Spitsbub, som nogensinde har haft Tænder i Munden. Otte Allen ujevn Grund er halvsjældsindstye Mile for mig at gaae til Høds; og det veed de haardhjertede Skjelmer heel vel. Fanden staaer i det, naar ikke Tyve kan være ærlige mod hinanden! (De floite.) Hu! Satan annamme Jer alle tilsammen! Giv mig min Hest, I Gavstrikker! Giv mig min Hest, og gaae ad Helvede til!

Prinds Henrik.

Hold Mund Dyksak! Læg Dit Ore tæt ned til Jorden, og lyt efter, om Du ikke kan høre Trin af Rejsende.

Falstaff.

Har I Væstestænger at hale mig op med igjen! — Guds Død! Jeg vil ikke nok cengang slæbe mit Kjød og Blod saa langt til Høds for alt det Guld der er i Din Faders Skatkammer. Hvad Djævelen tænker I, at lade mig trave saaledes?

Prinds Henrik.

Du lyver, det er netop Din Traver Du mangler.

Falstaff.

Jeg beder Dig, gode Prinds Henrik! skaf mig min Hest, Du gode Kongesøn.

Prinds Henrik.

Hy for en Ulykke, I Gsel! skal jeg være Staldkarl for Jer!

Falstaff.

Gaae hen og hæng Dig i Dit kronprindselige Høsebaand! Gaaer de Hingre paa mig, vil jeg anklage Jer derfor. Dersom jeg ikke lader Gadeviser digte om Jer allesammen, og faaer dem sjungne til de gemeneste Melodier, saa gid jeg maa drikke min Død i et Glas Sæk; naar en Spøg drives saavidt, og det oveniudjebet til Føds — saa er det mig en Pest.

(Gadsbill træder ind.)

Gadsbill.

Staae!

Falstaff.

Det maae jeg imod min Billie!

Poins.

O det er vores Stover, jeg kjender hans Rost.

(Bardolph træder ind.)

Bardolph.

Hvad Nyt?

Gadsbill.

Forklød Jer! forklød Jer! Eders Mæster paa! Penge, Kongen tilhørende, er undervejs ned ad Høien, de gaae til Kongens Rentekammer.

Falstaff.

Der lei I, Slubbert! de gaae til Kongens Kro!

Gadsbill.

Det er nok for at hjælpe os saamange vi ere —

Falstaff.

— Til Galgen.

Prinds Henrik.

Mine Herrer! I fire skal hyde dem Spidsen oppe i Snevreveien. Edvard, Poins og Jeg tage Post dybere nede; slippe de fra Jeres Angreb, stode de paa os.

Peto.

Hvor mange ere de vel omtrent?

Gadshill.

En otte, ti Stykker.

Falstaff.

For Djævelen! bare de ikke plyndre os!

Prinds Henrik.

Hvad? er Du Kujon, Ridder John Oftervom!

Falstaff.

Nu, nu! er jeg just ikke Eders Bedstefader John af Gaunt, Kujon er jeg dog ikke, Henrik!

Prinds Henrik.

Godt! det kommer paa en Prøve an.

Poins.

Nu da Hansemand! Din Hest staaer bag Gjærdet; naar Du behøver den, kan Du finde den der. Farvel, og hold Stand!

Falstaff.

Nu kunde jeg ikke prygle ham, om saa Bodden stod mig over Hovedet.

Prinds Henrik.

Edvard! hvor har Du vore Forklædninger?

Poins.

Her tæt ved. Lad os gaae tilside.

(Prinds Henrik og Poins gaae.)

Falstaff.

Nu, mine Herrer! Lykken hjælper Manden over Bækken, naar han gidder sprunget; det er mit Balgsprog; hver Mand paa sin Post!

(De Reisende komme ind.)

Første Reisende.

Kom Nabo! Drengen skal trække vore Heste ned ad Høien; vi vil gaae et Stykke, og række Venene lidt.

Roverne.

Staaer!

De Reisende.

Jesul vær os naadig!

Falstaff.

Slaae til! ned med dem! drei Halsen om paa de Skurke! Ha I fordomte Spygluer! I forædte Tyldebuget! — De hade os unge Mennesker, ned med dem, træk Skindet af dem!

Første Reisende.

O vi ere ødelagte, vi og vores for bestandig.

Falstaff.

Gid I times Alfkens Ulykke, I tykmavede Kjeltringer! Er I ødelagte? Nei, I gjennemførede Marstrorer! gid vi bare havde her hvad I har tilovers! Afsted, I Mædskesviin! afsted! Hvad I Slynkler! skal unge Tyre ikke ogsaa leve? I er vel af de Svende, som betjene Retfærdigheden? Vi skal betjene Jer, kan I troe.

(Falstaff og de Dørrige drive de Reisende ud.)

(Prinds Henrik og Poins komme tilbage.)

Prinds Henrik.

Tyvelnægtene have bundet de ærlige Folk; naar nu Du og jeg kunde plyndre Tyvelnægtene, og gladelig begiive os paa Farten til London, vilde det give

os Loier for en heel Uge, Latter for en Maaned, og en herlig Spøg for bestandig.

Poins.

Tilside! jeg hører dem komme.

(Røverne komme tilbage.)

Falstaff.

Velan, mine Herrer! lad os dele, og saa til Hest, før det bliver Dag. Dersom Prindsen og Poins ikke er' to Erkefjender, saa er der heller ikke mere Sandhed paa Jorden; der er ei meer Mandsmød i denne Poins, end i en Vildand?

Prinds Henrik (styrter imod dem.)

Eders Penge!

Poins.

O Skurke!

(Mens de ere ifærd med at dele, angriber Prindsen og Poins dem. Falstaff og de øvrige tage Flugten efter et Stød eller to, og lade Byttet i Stikken.)

Prinds Henrik.

Det Bytte! — Nu til Hest med Fryd og Gammen, adspredt er' Tyvene, og saa betagne af Angst, at ei de tør hinanden møde.

Hver troer sin Kammerat en Retsbetjent.

Kom Edvard! Falstaff svæder sig ihjel, og fæder, hvor han gaaer, den magre Jordbund; jeg ynked' ham, hvis jeg for Latter kunde.

Poins.

Hvor den Kjeltring brelede!

(De gaae.)

Tredie Scene.

Barkworth. Et Bærelse i Bergen.

Perey træder ind, læsende et Brev.

„— Men hvad mig selv angaaer, min ædle

Herre! kunde jeg være vel tilfreds med at være der, paa Grund af den Kjærlighed jeg bærer til Eders Huns." Han kunde være vel tilfreds. — Hvi er han det da ikke? "Paa Grund af den Kjærlighed han bærer til vort Huns" — Man seer deraf, at han elsker sin egen Kornlade høiere end vort Huns. Lad mig see videre. "Den Sag, I foretage Eder, er farlig;" — Ja det er vist og sandt; det er farligt at forskjole sig, at sove, at drikke; men jeg kan sige Jer, Lord Harrifas! Haren er en Brandenælde, paa hvilken vi plukke en Blomst, som hedder Sikkerhed. "Den Sag, I foretage Jer, er farlig; de Benner, I har nævnet, upaalidelige; Tiden selv ei godt valgt; og Eders hele Anslag alt for let for Bægten af saa svar Modkraft." — Siger I det? Siger I det? Jeg siger Jer igjen, I er en dum, seighjertet Karl, og I lyver. Hvilket Dummerhoved er dog dette? Ved Himlen! Vort Anslag er saa godt et Anslag, som nogensinde blev gjort; vore Benner tro og standhaftige; et godt Anslag; brave Benner; det bedste Haab; et fortræffeligt Anslag; saare brave Benner. — Hvad er dette dog for en slubbertagtig Jisblot! — Hvordan? Mylord af York roser jo Anslaget, og Anordningen af den hele Sag. — Guds Død! stod jeg nu hos hiin Skurk, kunde jeg slaae ham Hjernekisten itu med hans Trues Biste. Er ikke min Fader, min Farbro'er og jeg selv med? Lord Edmund Mortimer, Mylord af York, og Owen Glendower? Er der desuden endnu ikke Douglas? Har jeg ikke Breve fra dem alle, at de ville møde mig fuldvæbnede henad den niende i næste Maaned? Og ere nogle af dem ikke allerede brudte op? Hvad dette er for en vantro Skurk! En Hedning! — Ah! nu skal man see, at han i sit folde Hjertes Oprigtighed og Angst gaaer til Kongen, og lægger vort hele Forehavende for Dagen! — O, jeg kunde dele mig i

to Parter, og lade dem indbyrdes give hinanden Kindshefte, fordi jeg har vilddet bevæge saadant et Flødestjæg til sliq ærefuld Daad! Gid Satan annamme ham! Lad ham kun fisle for Kongen! Vi ere belavede, jeg vil bryde op endnu i Nat!

(Lady Percy træder ind.)

Hvad siger I nu, Trine? Jnden to Timer maa jeg forlade Eder.

Lady Percy.

O min Gemal, hvi er I saa alene?

Hvad har jeg gjort, at jeg i fjorten Dage har været fra min Henriks Seng forviist?

Siig mig, min Elste! hvad er det, som rober

Dig Madslyst, Munterhed og gyldne Søvn?

Hvi fæster Du Dit Die stivt paa Jorden,

og farer op tidt, naar Du sidder ene?

Hvi har Du tabt det friske Blod i Kinden;

min bedste Skat, min Ret til Dig hengivet

til Stirren, Grublen og til sorten Tungfimd?

Jeg i Din svage Søvn har lyttet paa Dig,

og hert Dig mumle om jernklædte Krige;

Veriderord til fyrig Ganger tale;

udraabe: „Nasf! fald an!“ Og Du har talt

om Udsald, og Tilbagemarsch, om Telte,

om Løbegrave, Ballisader, Skandser,

Brystværn, Feldtslanger, Basilisk, Kartover;

om Gangers Løsning og om slagne Stridsmænd

og alle Dptrin i en hidslig Tægtning.

Din Sjæl har kriget vilddt her i Dit Bryst,

og har Dig i Din Søvn saadan opægget,

at Svedeperler stode paa Din Pande,

som Bobler paa en nylig oprørt Strom.

Dit Nafn viste svare Trækninger,

liig Gens, der flux i stor Jil stemmer Mænde.

O hvad betyde disse Barselstegn?
Et vigtigt Bærf har min Gemal i Hænde,
og jeg maa vide det, hvis han mig elsker.

Percy.

Heida! Er Williams borte alt med Paffen?

(En Tjener træder ind.)

Tjeneren.

Ja Herre! for en Time siden.

Percy.

Har Butler bragt de Heste fra Sheriffen?

Tjeneren.

En bragte han, nu nys.

Percy.

Hvad for en Hest?
en stolt Araberhest, studsoret? Hvad?

Tjeneren.

Ja!

Percy.

Godt! paa denne Stolte vil jeg trone. —
Velan! i denne Stund jeg den bestiger,
O Espérance! — Du mine Fædres Skjoldspog! —
Byd Butler lede Hesten ud i Parken!

(Tjeneren gaaer.)

Lady Percy.

Men hør mig, min Gemal!

Percy.

Hvad vil Du sige?

Lady Percy.

Hvad fører Jer saa ilfsomt bort?

Percy.

Min Hest,
min Hest, min Slut

Lady Percy.

Hy, vilde Abekat!

En Bæsel har ei nær saa mange Nykker,
som dem I tumles af. I Sandhed, Henrik!
jeg vil — ja jeg vil vide Eder's Hverv.
Jeg frygter at min Broder Mortimer
vil opstaae for sin Ret, og Jer har bedet
hans Sag at styrke; men saafremt I gaaer —

Percy.

— Saa langt til Fods, saa bliver jeg træt, min Glut.

Lady Percy.

Kom, kom I Sladdermund! og svar oprigtig
paa hvad jeg nu vil spørge om. I Sandhed,
jeg brækker Dig den lille Finger, Henrik!
hvis Du ei siger mig den rene Sandhed.

Percy.

Vort, lille Skjaln! — Jeg elsker Eder, Trine? —
— Jeg bryder mig ei om Dig. — Nu er Tid ei
til Veeg med Duffer, eller Kamp med Læber;
nei! nu til Dags maae vanke blodige Næser,
og brukne Krøner, som i Handel dog
for hele gjælde skal. — Guds Død! min Hest! —
— Hvad er der, Trine? — Vilde Du mig noget?

Lady Percy.

I ei mig elsker? — Gjør I ei, i Sandhed?
Vel! lad kun være! Hvis I ei mig elsker,
vil jeg ei heller elske meer mig selv!
I ei mig elsker? — Al! er det og Alvor?

Percy.

Kom, min Kathrina! vil Du see mig ride?
og naar til Hest jeg er, jeg sværge vil,
jeg grandselos Dig elsker. — Men, min Trine!
fra nu af maa Du meer ei spørge mig,
hvorthen jeg gaaer, og hvi jeg gaader herfra. —

Jeg skal hvorhen jeg skal; og kært og godt,
i Aften, fagre Trine! gaaer jeg fra Dig.
Jeg kjender Dig som viis, dog visere ei,
end Henrik Percy's Viv. I er standhaftig;
men dog en Kvinde; og hvad Taushed angaaer,
har I ei Mage; thi jeg troer for sand,
Du ei vil snakke om hvad ei Du veed,
og saavidt troer jeg Dig, min vakkre Trine!

Lady Percy.

Hvordan! saavidt?

Percy.

Ei Straabred længer. — Hør nu!
jeg drager bort. I skal og drage med.
I Dag gaaer jeg; i Morgen I assist.
Er Du tilfreds?

Lady Percy.

Jeg maa tilfreds mig give.

(De gaae.)

Fjerde Scene.

East-heap. Et Bærelse i Bertshuset: Vildsvine-
hovedet.

Prinds Henrik og Poins træde ind.

Prinds Henrik.

Jeg beder Dig, Poins! Kom dog ud af den
fittede Stue, og laan mig Haand en Smule til ret
at lee!

Poins.

Hvor har Du været, Henrik?

Prinds Henrik.

Med tre eller fire Svinehoveder mellem tre eller
fire Snefe Dregehoveder. Jeg har spillet paa Fidelite-
tens allergrøveste Streng. — Hør! jeg er bleven

Kammerat og Dunsbroder med et Kobbelt af Vintapperknægte; og kan kalde dem alle ved deres Dobnavne, saasom: Thomas, Richard, Frants! — De sværge allerede deres Salighedsseed paa, at skjøndt jeg er kun Prinds af Wales, er jeg dog den fine Levemaades Konge, og sig mig ligesvem, jeg er ingen storagtig Hans Nar, som Falstaff; men en Pigernes Jens, en flink Gut, en god Dreng, — paa min Sjæl! med de Ord kalde de mig; og naar jeg bliver Konge i England, skal alle valkre Kneise i Eastcheap staae rede paa mit Vink. — At stille Næsen ret dybt i Glasfæ, det hedder i deres Sprog: „at farve purpur,“ og naar man, i det man lader Blandet, trækker Nænde, sig de: „Naa!“ — og bede, man skal lade stryge til. — Kort sagt: jeg er kommet saa vidt i et Dvarteer, at jeg for min hele Levetid kan drikke med enhver Kiedelsflister i hans eget Sprog. Jeg kan sig Dig, Eduard! Du har forstærket megen Vre ved ikke at være med mig i denne Action. — Men, søde Eduard — og for endnu at gjøre dette Navn sødere, vil jeg give Dig dette lille Krammerhuus Sukkergodt, som nylig tryktes mig i Haanden af en Vintapperdreng, en, som i sine Dage aldrig har sagt andet, end: Otte Skilling og sex Pence; og Velkommen! Velkommen! med den klingende Efterklang: „Strax, min Herre! strax: En Flaske Muskatellervin paa Kridt til dem i Halvmaanen,“ eller saadant noget. — Nu, Eduard! for at fordrive Tiden til Falstaff kommer, saa, hør! gaae ind i et Sideværelse; mens jeg spørger min lille Vintapperdreng, hvi han gav mig Sukkeret; og bliv Du ved i eet væk at raabe: Frants! paa det hele Samtalen med mig, fra hans Side, kan ikke blive til andet end: „Strax!“ Gaae tilside, saa skal jeg strax vise Dig en Prove. —

Poins.

Frants!

Prinds Henrik.

Het saa! Het saa!

Poins.

Frants!

(Poins gaaer.)

(Frants træder ind.)

Frants.

Strax, Herre! strax! — Rudolph! spring ned til dem i Granatablet.

Prinds Henrik.

Kom hid, Frants!

Frants.

Naadige Herre?

Prinds Henrik.

Hvor lange maa Du endnu staae i Værelse, Frants?

Frants.

J Sandhed fem Aar, og saa endda saa længe som til —

Poins (indenfor.)

Frants!

Frants.

Strax, min Herre! Strax!

Prinds Henrik.

Fem Aar? — Ved vor True! en lang Fæstetid at klinker med Tinkander i. — Men her, Frants! havde Du vel Med i Bryttet til at spille Kryster med Din Værekontrakt, søgte med Hælene mod den, og løbe Din Vej?

Frants.

Herre Gemini! Herre! jeg tør sværge paa alle

Doger i hele England, at jeg nok skulde faae Mod
dertil —

Poins (indenfor.)

Frants!

Frants.

Strax! Strax, min Herre!

Prinds Henrik.

Hvor gammel er Du, Frants?

Frants.

Lad mig tænke mig om; — næste Mikkelsdag
bliver jeg —

Poins (indenfor.)

Frants!

Frants.

Strax, Herre! Jeg beder, giv Tid et Dieblisk,
naadige Herre!

Prinds Henrik.

Men her, Frants! det Sukker, Du før gav
mig, var det ikke for to Pence? var det ikke?

Frants.

O min Gud! Herre! gid der havde været for fire!

Prinds Henrik.

Jeg vil give Dig tusinde Pund for det, kræ
dem, naar Du vil, og Du skal faae dem.

Poins (indenfor.)

Frants!

Frants.

Strax! Strax!

Prinds Henrik.

Strax, Frants? — Nei Frants! men i Mor
gen, Frants! eller Frants! paa Torsdag! eller, i
Sandhed! Frants! naar Du vil. — Men Frants —

Frants.

Naadige Herre?

Prinds Henrik.

Vilde Du vel plyndre mig ham den Svend med Lædervamfen og Krystalknapperne, ham med det rundstudsede Haar, Ugatringen, sorte Strømper, skrammererede Knæbaand; ham med den fine Tunge og den gravitetiske Mave?

Frants.

Oh min Gud! Herre! Hvem mener I?

Prinds Henrik.

Naa da Du! — Saa er da ogsaa Jeres brune Mustatellerviin den allerypperste I har; thi, seer I, Frants! Jeres hvide Seildugskamisol bliver smudset; i Barbariet, min Ven! gaaer det aldrig saa vidt.

Frants.

Hvad, Herre?

Poins (indenfor.)

Frants!

Prinds Henrik.

Affted, Knægt! horer Du ikke de kalde?

(Her kalde begge paa ham; han staaer forplumret, og veed ei, til hvad Side han skal vende sig.)

(Kjældersvenden træder ind.)

Kjældersvenden. Hvad! staaer Du stille og horer saadan en Kalden? See til Gjaesterne derinde! (Frants gaaer.) Naadige Herre! Gamle Sir John med et halvt Duffin til ere ved Doren. Skal jeg lufte dem ind?

Prinds Henrik.

Lad dem tøve lidt udenfor, og saa luf op! (Kjældersvenden gaaer.) Poins!

(Poins kommer tilbage.)

Poins.

Strax, Herre! strax!

Prinds Henrik.

Hør! Falstaff og de øvrige Tyveknægte staae ved Deren. Skal vi gjøre os lystige?

Poins.

Saa lystige som Gaarekylringer, min Dreng! Men hør dog! hvor snildt drev I ikke Spasen med denne Viintapperdreng? Nu! hvad blev Enden paa den?

Prinds Henrik.

Jeg er nu ret stemt til al mulig Lystighed, der har aabenbaret sig som Lystighed, ligesaa ældgamle Fatter Adams Dage og til den umyndige Alder af nærværende Midnat Tolv slet. (Frants kommer igjen med Viin.) Hvad er Klokken, Frants?

Frants.

Strax, Herre! strax!

Prinds Henrik.

Underligt! denne Krabat har færre Ord end en Papegoie, og dog er han en Qvindes Son. Hans hele Virkefreds er Trappe op og Trappe ned! hans Betsalenhed en Stump Regning. — — Nei! endnu er jeg ikke ganske stemt som Percy, hiin Nordens Heedspore; han, som til Frokost gjør mig Raal paa en ser, syv Dusin Skotter; vadsker derpaa sine Hænder, og siger til sin Kone: — „Uf! dette stille Liv kjæder mig; jeg mangler Arbeid.“ — „D min søde Henrik!“ siger hun; „hvormange har Du slaaet ihjel i Dag?“ — „Giv min Araber en Banding!“ siger han, og svarer saa en Time efter: „Aa en tolv, fjorten Stykker! Lapperi! Lapperi!“ Hør, kald os nu Falstaff ind, jeg vil spille Percy, og det fordomte Madskeviin skal spille Froken Mortimer, hans Frue. „Rivo!“

friger Druffenbolten. Kald ind nu vort Ribbeenstykke!
Kald ind vor Talgklump!

(Falstaff træder ind med Gadshill, Bardolph og Peto.)

Poins.

Velkommen, Hansemand! Hvor har Du været?

Falstaff.

Fanden tage alle Kujoner, og det med Gud og Haar; nu og i al Evighed, Amen! Det er mine Død. — Giv mig et Glas Sæk, Dreng! — Før jeg længer skal vedblive dette Liv, før skal jeg knytte Stromper, og stoppe og saale dem ovenikjobet. — Fanden tage alle Kujoner! — Giv mig et Glas Sæk, Gjel. — Er der da ingen Dyd mere paa Jorden?

(Han drikker.)

Prinds Henrik.

Saae Du aldrig Titan kysse et Fad Smør? den blodhjernede Titan, som smeltede ved Sonnens bløde Fortælling! Gjorde Du det, saa betragt engang denne Maasja!

Falstaff.

J Gjel! Ogsaa i dette Glas Sæk er der Kalk! Der er ikke andet end Kjeltringer at finde blandt de syndige Mennecker. Dog — en Kujon er to Gange værre end Sæk med Kalk i! en skændelig Kujon! — — Saae Din Bei, gamle Hans! doe naar Du vil! dersom Mandsmød, rigtigt Mandsmød ikke er udslettet af Jordens Ansigt, vil jeg påsere for en smuk Sild. — Der leve ikke tre brave Mand uhangte i hele England; og den ene af dem er feed, og bliver til Alders; Gud see i Naade til os; Det er en slem Verden, siger jeg. Gid jeg var Bæver! saa kunde jeg sidde og synge Psalmer eller saadant noget! — Fanden tage alle Kujoner! siger jeg endnu eensang.

Prinds Henrik.

Hvad nu, I Uldsæk! hvad mumler I der?

Falstaff.

Du, en Kongesøn! — Hvis jeg ikke med en Narrebrix prygler Dig ud af Dit Kongerige, og driver alle Dine Undersaatter foran Dig, som en Flok Vildgæs, saa gid der aldrig mere være Skjæg i mit Ansigt! — I Prinds af Wales!

Prinds Henrik.

Hvad! I forbandede Kanonprop! Hvad gaaer der af Jer?

Falstaff.

Er I ikke en Kujon? svar mig paa dette! — Og Poins der?

Poins.

For Djævelen, I Istervom! kalder I mig Kujon, render jeg Dig min Kaarde gennem Livet.

Falstaff.

Jeg kalde Dig Kujon! Jeg vil for see Dig i Helvede, end kalde Dig Kujon; men jeg vilde give tusinde Pund til, at jeg kunde rende saa stærkt, som Du kan. I har en smuk, lige Ryg; I bryder Jer ikke om at Folk seer Eders Bag. — Kalder I det at være i Baghold for Eders Venner? Fanden i Vold med sligt Baghold! Lad mig faae Nogen for mig, som tør see mig under Dine. — Lad mig faae et Bager Sæk; — jeg er en Skjelm, har jeg smagt Baadt endnu i Dag.

Prinds Henrik.

O Gæsttyv! Dine Læber ere knap tørre endnu af det Sidste Du drak.

Falstaff.

Ligemeget er det! Fanden tage alle Kujoner, siger jeg, syvende og sidste Gang!

(Han drifter.)

Prinds Henrik.

Men hvad fattes Dig?

Falstaff.

Hvad der fattes mig? — Vi fire her har i Morges taget tusinde Pund.

Prinds Henrik.

Hvor er de, Hansemand? hvor er de?

Falstaff.

Hvor de er? Tagne fra os er de; der vare Hundrede mod os fire Stakler.

Prinds Henrik.

Hvad siger Du, Hans? Hundrede?

Falstaff.

Jeg er en Skjelm, om jeg ikke i to stive Klokketimer var i Haandgemæng med et Duzin af dem. Det er et Guds Mirakel, jeg er sluppen heelt sundt. Jeg har faaet otte Raardestik gjennem min Barm; fire gjennem mine Buxer; mit Skjold er hugget sønder og sammen; mit Sværd er saa hakket som en Haandsaag: *eeee signum!* Jeg har aldrig søgt drabeligere, siden jeg kom til Skjældsaaer og Allder; men det hjalp Altsammen ikke. — Fanden tage alle Kujoner! — Lad dem tale! Derjom de tale meer eller mindre end Sandhed, ere de Sturke og Morkhedens Børn.

Prinds Henrik.

Tael, I Herrer! Hvordan gif det til?

Gadshill.

Vi fire angreb en ti, tolv Stykker —

Falstaff.

Serten i det mindste, min Prinds!

Gadshill.

— Og bandt dem.

Peto.

Nei, nei; de bleve ikke bundne.

Falstaff.

Jo, Slynge! de bleve bundne, saa mange som de vare; eller jeg vil passere for en Jøde — en ebraïsk Jøde!

Gadshill.

Da vi vare ifærd med at dele Byttet, angreb jer, syv, friske Følk os —

Falstaff.

— Og løste de Andre, og nu kom de øvrige for en Dag.

Prinds Henrik.

Hvad! fægtede I med dem alle tilhobe?

Falstaff.

Alle tilhobe? Jeg veed ikke, hvad I kalder Alle tilhobe! men hvis jeg ikke fægtede med halvtredstindstyve af dem, saa er jeg ikke meer værdt end et Knippe Ræddiker; dersom der ikke var to, tre og tredstindstyve om stakkels gamle Hans, vil jeg aldrig passere for Menneſke meer.

Poins.

Gud bevare mig! I har dog vel ingen dræbt af dem!

Falstaff.

Ja, nu er det for sildigt at bede Gud bevare Dig. Jeg har gjort Raal paa to af dem; to er jeg vis paa, jeg har givet deres Bekomst; to Skurke i Døvelſklader. — Hør Henrik — dersom jeg lyver, maa Du spytte mig i mine Dine, og kalde mig en Giel. Du kjender min gamle Parade; — her laae jeg, og saadan forte jeg min Klinge. Nu faldt fire Skurke i Døvelſklader ind paa mig. —

Prinds Henrik.

Hvad! fire? Nu nylig sagde Du jo kun to.

Falstaff.

Fire, Henrik! Jeg sagde Dig: fire!

Poins.

Jo! Jo han sagde fire.

Falstaff.

Disse fire kom alle som een Mand, og stak efter mig af al Magt. Jeg gjorde mig ikke Stort deraf; men tog alle deres syv Kaardespids'er med mit Skjold, saaledes

Prinds Henrik.

Syv? men i dette Dieblig var der jo kun fire!

Falstaff.

J Dvelf?

Poins.

Ja fire i Dvelfsklader.

Falstaff.

Syv, ved dette mit Kaardesæste, eller jeg vil være en Skurk.

Prinds Henrik.

Lad Du ham sladdre, vi vil strax faae flere endnu.

Falstaff.

Hører Du paa mig, Henrik?

Prinds Henrik.

Ja, og hvad meer er, jeg agter paa Dig, Hans!

Falstaff.

Ja gjør det, for det er nok værdt at laane Dre til. — Disse Ni i Dvelf, som jeg fortalte Dig om —

Prinds Henrik.

Saa! der har vi allerede to til.

Falstaff.

Da jeg hug midt iblandt dem —

Poins.

Saa faldt deres Duxer ned —

Falstaff.

Saa begyndte de at vige; men jeg var dem i Hælene, brugte baade Fod og Haand, og i en Haandevending gav jeg syv af de Elleve saa meget, de havde nødtigt.

Prinds Henrik.

O Uhyre! Elleve Mand i Dvælf, vorte op af de to!

Falstaff.

Men stod saa ikke Handen i det! Tre grimme Skurke i bouteillegronne Klæder faldt mig med eet i Ryggen, og klemte hart paa mig; — thi det var saa balmørkt, Henrik, at man ikke kunde see sin Haand for sine Dine.

Prinds Henrik.

Disse Løgne ere som den Fader, der avler dem, uhyre som Bjerge, aabenbare og haandgribelige. Naa, Du Grodhoved! Du Erkelodrian! Du forbandede, liderlige, fittede Talgklump, —

Falstaff.

Hvad! er Du gal? Er Du gal? Hvad der er sandt, er sandt.

Prinds Henrik.

Slig, hvordan kunde Du kjende disse Mand i de bouteillegronne Klæder, naar det var saa mørkt, at Du ei kunde see Din Haand for Dig? Grist, kom frem med Dine Grunde! Hvad svarer Du hertil?

Poins.

Grist! kom frem med Jeres Grunde, kom frem med Jeres Grunde, Hans!

Falstaff.

Hvad! Vil I tvinge mig? Nei, om jeg stod under Galgen, eller laae paa al Verdens Pinebænke, saa sagde jeg ikke et Ord, naar man vil tvinge mig. — Lade mig afvinge Grunde! Om der end var Grunde i saadan Mængde, som Brombær, gav jeg dog ingen Grunde, naar man tvang mig; gjorde ikke jeg!

Prinds Henrik.

Jeg vil ikke længere være skyldig i denne Synd; denne blodrige Anjon, denne Sengepresser; denne Hesterygs Brakker, dette uhyre Kjæbsbjerg —

Falstaff.

Lie, I Beenrad, I Prinds Skind og Been, I torrede Dretunge, I Tyremie, I Stokfisk. — I havde jeg blot Nande til at sige Alt hvad Du ligner! — I Skrædderalen, I vandrende Kaardestutteral, I Skrinkebeen, I elendige staaende Spanstør; —

Prinds Henrik.

Godt! Træk Din Nande en Smule, og saa isærd med det igjen; og naar Du har udmattet Dig med flaae Lignelser, saa hør blot disse to Ord!

Poins.

Giv Agt, Hansemand!

Prinds Henrik.

Vi to saae Jer fire angribe fire. I bandt dem, og bemægtigede Jer deres Eiendom. Giv nu Agt paa, hvorledes en simpel Fortælling skal stoppe Munden paa Jer alle. Saa angreb vi to Jer fire; og med et eneste Ord skræmmede Jer fra Jeres Bytte, og vi har det, ja vi kan vise Jer det her i Huset. — Da I, Falstaff! I slæbte Eders Kallun saa hurtigt affted, med saa megen Behandlighed, og brolede om Naade, og blev ved at løbe, og brole som den bedste

Tyrefalsb jeg nogentid har hørt. Hvilken Ufsærg Du dog est! at haffe Din Kaarde, som Du har gjort, og saa sige, det var steet i Fægtingen? Hvilket Kneb, hvilket Paasund, hvilket Snuthul kan Du nu udfinde, for at skjule Dig for denne aabenbare Skam?

Po ins.

Trist, Hansemand! Lad os høre hvad Kneb Du nu har udfundet?

Falstaff.

Bed Gud i Himmelen! Jeg kjendte Jer saa godt som han, der gjorde Jer. Men seer I, mine Herrer! Var det for mig at dræbe vor Thronarving? Skulde jeg vende mit Sværd mod den ægte Prinds? Nei! Du veed jeg et saa tapper som Hercules; men tank paa Instinctet. Loven selv vil ei røre den ægte Prinds. Instinct er en magtig Sag. Jeg var Kuzon af Instinct. Saalange jeg lever, skal jeg tanke desto bedre baade om mig og Dig, mig vil jeg ansee for en vældig Love, og Dig for en ægte Prinds. — Men, for Gud! mine Gutter! det glæder mig at I har Pengene. — Vertinde! Dørene i! i Nat ville vi vaage; i Morgen ville vi bede. Raske Dreng! vakre Ungerivende! gyldne Perlevenner! alle god Kammeradskabsstiller skal gives Jer. — Hejsa! skal vi være lystige? skal vi spille en Comedie extempore?

Prinds Henrik.

Ja nok, — og Indholdet skal være at Du smurte Hæle.

Falstaff.

Ah! tael ikke mere om det, Henrik! dersom Du holder noget af mig! —

(Vertinden træder ind.)

Vertinden.

Allernaadigste Herre Prinds. —

Prinds Henrik.

Allerfjæreste Frue-Vertinde! hvad godt? Hvad har Du at sige mig?

Vertinden.

O min Gud, Eders Naade! Her er en stor Rangsperson fra Hoffet uden for, som vil tale med Jer; han siger han kommer fra Eders Fader.

Prinds Henrik.

Saa er han for mig en Tvangsperson; derfor send ham hjem igjen til min Moder.

Falstaff.

Hvad Slags Mand er han?

Vertinden.

En gammel Mand.

Falstaff.

Hvad har Graviteten at bestille oven Senge ved Midnatstide? — Skal jeg sige ham Besked?

Prinds Henrik.

O ja, gjør det Hansemand!

Falstaff.

For Pokker! jeg skal nok føre ham til Dørs.
(Han gaaer.)

Prinds Henrik.

Nu, mine Herrer! ved vor Frue! I fægtede drabelig; baade I Peto, og I Bardolph; I ere ogsaa Lover, I løb Jeres Bei af Instinct; I vilde ikke røre den ægte Prinds; Hy! —

Bardolph.

For Pokker! jeg rendte, da jeg saae de andre rende.

Prinds Henrik.

Sig mig nu oprigtig, hvordan kom Falstaffs Sværd til at see saa haffet ud?

Peto.

Jo han haffede i det med sin Daggert, og sagde, han vilde svare sig ned i det hedeste Helved, naar han blot kunde faae Jer til at troe, at det var skeet i Tægtningen, og han overtalte os til at gjøre ligesaa.

Bardolph.

Ja og til at kilbre os i Næsen med Skavgræs, for at faae den til at bløde, og derpaa til at besmøre vore Klæder med Blodet, og sværge paa, det var ærlige Folks Blod. Jeg gjorde hvad jeg ikke har gjort i de sidste fyv Aar, for jeg blev rød ved at høre hans forfækkelige Ræb.

Prinds Henrik.

Ha Skurk! for atten Aar siden stjal Du et Glas Sæk; Du fandt Smag i dette Slags Tyveri, og siden den Tid er Du bleven rød ex tempore. Du har baade Jld og Sværd hos Dig, og dog løb Du bort. Hvad Instinct havde Du dertil?

Bardolph.

Min Prinds! seer I disse Himmelblus, disse ildrode Dampe?

Prinds Henrik.

Ja.

Bardolph.

Hvad troer I de betyde?

Prinds Henrik.

Fuldskab i Hjernen og Tomhed i Pungen.

Bardolph.

Nei, min Prinds! rigtig seete betyde de Galden.

Prinds Henrik.

Nei, rigtig seete ere de et Forvarsel for Galgen.

(Balsstaff kommer tilbage.)

Her kommer magre Hans; her kommer Ridder

Knoffelmand! Nu hvor gaaer det, min elskelige Uldballe! Hvor længe er det siden Du saae Dine egne Kna, Hansemand?

Falstaff.

Mine egne Kna? Da jeg var i Dine Nar Henrik, var jeg ikke saa tyk om Livet, som en Drneklo; jeg kunde have krobet igjennem Ringen paa en Aldermands Tommelfinger. Ganden tage Suk og Sorg; det blæser et Menneſke op som en Blære. — Der er ellers slyngelagtigt Nyt paa Jærde; Sir John Bracy var her fra Ederſ Jader; J ſkal møde ved Hove i Morgen tidlig. Det velbekjendte Bildhoved fra Norden, Percy; og han fra Wales, som gav Amaincon et Livfuld Prygl, og gjorde Lucifer til Hanrei, og tog Guldſkabs og Mandſkabs Ged af Satan paa Korſet af en Walliſer Stridsøre, — Hvad Djævelen er det han hedder?

Poins.

Ah! Glendower!

Falstaff.

Dwen, Dwen; juſt ham, og hans Svigerſøn Mortimer, og den gamle Northumberland; og den modigſte Skotter blandt alle Skotter, Douglas, ſom til Heſt ſætter op ad det ſteileſte Bjerg.

Prinds Henrik.

Som rider i fuld Galop, og med ſin Piſtol ſkyder en Spurv i Flugten?

Falstaff.

J har truſſet det.

Prinds Henrik.

Det er meer end han nogentid har gjort med Spurven.

Falstaff.

Ja, den Slyngel har Mod i Bryſtet; han løber ikke.

Prinds Henrik.

Nu, hvilken Slynge er Du dog, at Du roser ham saaledes for at leve!

Falstaff.

Til Hest, I Spyttegjøg; men til Fods viger han ei et Godtbred.

Prinds Henrik.

Jo, Hansemand! af Instinct.

Falstaff.

Ala ja — af Instinct — det lader jeg gjælde. Nu da, han er ogsaa med; og en vis Mordake, og endnu et Tusinde Blaahuer. Worcester har stjaalet sig bort i Nat; Din Faders Skjæg er bleven hvidt over disse Tidender. Nu kan man faae Land for saa godt Kjob som stinkende Makreler.

Prinds Henrik.

O ja, dersom vi faae en heed Skjærssommer, og disse hergerlige Stridigheder vare ved, saa seer det ud til at vi kan kjoibe Jomfrudomme, som Nellikeseem, i hundredeviis.

Falstaff.

For Gud! Du har Ret, min Gut! Det seer ud til en god Handel med disse Vare. — Men flig mig nu, Henrik, er Du ikke bandsat bange? Du er Thronarving, kunde hele Verden vel skaffe Dig tre saadanne Bjender til paa Halsen, som den Lucifer Douglass, den Bussemænd Percy, og den Djævel Glendower? Er Du ikke bandsat bange? Løber det Dig ikke koldt over Ryggen ved det?

Prinds Henrik.

Paa min Sjæl! ikke det mindste. Jeg mangler noget af Dit Instinct.

Falstaff.

Men Du vil faae en biderhvas Skjandepre-
den i Morgen, naar Du kommer til Din Fader; saa
sandt Du holder af mig, saa vær i Tide betænkt paa
et Svar.

Prinds Henrik.

Spil Du min Faders Rolle, og tag mig i For-
hør over mit Levnet.

Falstaff.

Maa jeg? — Top! Denne Stol skal være min
Throne; denne Daggert mit Scepter, og denne Pude
min Krone. —

Prinds Henrik.

Din Throne passerer for en Pindestol; Dit
Guldscepter for en Blydolk, og Din kostbare, rige
Krone for en stakkels lurvet Skaldepande!

Falstaff.

Nu da! dersom Naadens Lys ikke er reent ud-
slukt i Dag, saa skal Du nu blive bevæget. — Giv
mig et Bæger Kanarisk, for at faae mine Dine
til at see røde ud; thi jeg maa tale rørende, og jeg
vil gjøre det i Kong Cambyss's Maneer.

Prinds Henrik.

Velan da, her er min' Knæboining!

Falstaff.

Dg her er min Tale: —

„Riddere og Adels herrer, træder tilside!“

Bertinden.

Gillestam! det er en herlig Spas!

Falstaff.

„Grød ei, min Dronning! — Al! Din Graad er
spildt!“ —

Vertinden.

Naa, min Gud og Skaber! hvilken Gøitidelighed han paatager sig!

Falstaff.

„For Guds Skyld! følg min sørgnedslagne Dronning! thi Taarer stoppe hendes Dines Sluser!“ —

Vertinden.

O, hvad det er rart! han gjer det saa naturligt som nogen i alle de reisende Stoddercomediantbander, jeg endnu har seet.

Falstaff.

Hold sin Mund, gode Frue Palemaal, hold sin Mund, gode Frue Finkelbimpel! — — Henrik! Jeg undres ei blot over, hvorlunde Du oder Din Tid; men tillige ogsaa over det Selskab, som omgiver Dig; jo meer man nedtræder Kameelblemsteret, jo stærkere voxer det; men jo meer man oder af Ungdomstiden, jo snarere fortæres den. Alt Du est min Sen, det har jeg deels Din Moders Ord for, og deels min egen Formodning; men især forvisses jeg derom af et slyngelagtigt Træk i Dit Dæ, og en dum Hængen med Din Underlæbe. Dersom Du da er min Sen — nu kommer jeg til Sagen — dersom Du da er min Sen, hvi lader Du da Folk pege Fingre ad Dig? Skal Himlens gyldne Sol være en Dreng, der skulker af Skole, og gaaer og øder Brombær paa Marken? Dog dette er et Spørgsmaal, som aldrig burde gøres. Skal Englands Sen være en Dyd, og rapse Guldbørster? Et Spørgsmaal, som vel bør gøres? — Der er en Ting, Henrik! som Du ofte har hørt tale om, og som er bekjendt for mangfoldige her i Landet under Navn af Veeg, dette Veeg — eftersom gamle Skribenter berette — gjer smudsig! Saaledes gjer og det Selskab Du søger; thi, Hen-

rik! nu taler jeg ei til Dig i Muns, men i Taarer; ei i Fryd, men i Klagelyd; ei i Død blot, men ogsaa i Bedrøvelse. — Og dog er der een dydig Mand, som jeg ofte har bemærket i Dit Selskab; men jeg veed ikke hans Navn.

Prinds Henrik.

Ter jeg spørge Eders Majestæt, hvad Slags Mand er det?

Falstaff.

En vakker, deilig Mand, sandelig! og vel ved Magt; med et livligt Blik, et indtagende Dine, og et høist adelt Væsen; i mine Tanker er hans Alder nogle og halvtredstindstyve Aar; ja det er, ved Gud! ogsaa meget muligt, at det lakker stærk ad de Tredstindstyve for ham, og nu kommer jeg ihu: hans Navn er Falstaff. Dersom denne Mand er hengiven til Udsættelser, saa tager jeg mægtig Feil af ham; thi, Henrik! Dyden lyser ham ud af Dinene. Hvis da Træet kjendes paa Frugten, saaledes som Frugten paa Træet, saa siger jeg bestemt: der er Dyd i denne Falstaff. Hold fast ved ham; jag de øvrige paa Døren! — Og siig mig nu, Du vanartige Slyngel! hvor har Du været henne i hele denne Maaned?

Prinds Henrik.

Taler Du som en Konge? — Tag Du nu min Rolle, saa vil jeg spille min Faders.

Falstaff.

Hvad! stode mig fra Thronen! — Dersom Du gjer det halv saa gravitetist og majestætist baade i Død og Fagter, saa hæng mig op ved Benene som en Kaninunge eller en Hare hos en Bildthandler. —

Prinds Henrik.

Velan, her sidder jeg.

Falstaff.

Og her staaer jeg, — dommer nu, mine Herrer!

Prinds Henrik.

Nu Henrik! Hvorfra kommer J?

Falstaff.

Fra Eastcheap, Eders Majestæt.

Prinds Henrik.

De Klagemaal, jeg horer over Dig, ere forfærdelige.

Falstaff.

Naadige Herre! de er min Sjæl og Salighed falske; — jo, jo, den unge Prinds skal gjøre Jer det broget nok, kan J tro!

Prinds Henrik.

Bander Du, vanartige Dreng! fort, kom aldrig meer for mine Dine. Du river Dig med Vold og Magt bort fra Naaden; der er en end Mand, som forfølger Dig i Skikkelse af en feed gammel Mand; en Mand, der seer ud som en Tonde, er i Dit Selvskab. — Hvorfor omgaaes Du med dette Mædskelar, dette Svinetrug, denne Batterjotballe, dette Viinorehoved, denne Kallumfæk, denne stegte Høitidsore, stoppet med Budding, denne ærværdige Hans Wurst, denne graahærdede Nederdrægtighed, denne Rufferoldermand, denne bedagede Daarlighed? Hvori er han duelig, uden i at smage paa Kanarisk og drikke den? hvori er han net og reenlig, undtagen i at skjære en Kapun for, og spise den? hvori er han forstandig, undtagen i Ligt? Hvori er han listig, undtagen i Slyngegstreger? Hvori er han slyngelagtig, undtagen i Alting? Hvori er han roesværdig, undtagen i Jngenting?

Falstaff.

Vil Eders Naade ikke forklare sig tydeligere? Hvem mener Eders Naade?

Prinds Henrik.

Den slyngelagtige, affhyelige Ungdomsforsører
Falsstaff; den gamle, hvidskjagede Satanas.

Falsstaff.

Naadige Herre! Den Mand kjender jeg.

Prinds Henrik.

Ja, det veed jeg.

Falsstaff.

Men dersom jeg sagde at jeg vidste mere Dindt om ham, end om mig selv, saa sagde jeg mere end jeg vidste. — At han er gammel — Gud bedre det! — det bevidne hans graa Haar. Men at han er — med Tugt at sige — en Pigejager, det benægter jeg aldeles. Hvis Sæk med Sukker i er en Feil, saa Gud naade Syndere! Dersom det er Synd at være gammel og munter, saa er mangen gammel Bert, jeg kjender, allerede fordømt! Dersom Fedme fortjener at hades, saa fortjene Pharaos magre Keer at elstes. — Nei, naadigste Herre! jag Peto væk, jag Bardolph væk, jag Poins væk; men den fede Hans Falsstaff, den rare Hans Falsstaff, den ærlige Hans Falsstaff, den tappre Hans Falsstaff, og saameget mere den tappre, som han er den gamle Hans Falsstaff; forjag ikke ham af Din Henriks Selskab; forjag Du den tykke Hans, saa forjag hele Verden!

Prinds Henrik.

Ja det vil jeg; det gjør jeg.

(Der bankes paa; Bertinden, Grants og Bardolph gaar ud.)

(Bardolph kommer løbende tilbage.)

Bardolph.

O min Prinds, min Prinds! Sheriffen staar for Døren med en forfærdelig Vagt.

Falstaff.

Herud I Giel! Spil Komedien til Ende; jeg havde meget endnu at sige paa denne Falstaffs Begne.

(Vertinden kommer hurtig ind.)

Vertinden.

Herre Jesus! Naadige Herre! Naadige Herre!

Falstaff.

Holla! Holla! Lucifer rider paa en Fiolsbue! Hvad er paa Værde?

Vertinden.

Sheriffen og hele Bagten er udenfor; de komme for at gjenneføge Huset; skal jeg lukke dem ind?

Falstaff.

Her, Henrik! ansee ikke en virkelig Fare for Borneleeg! gør Du det, er Du fra Dine fem, skjendt Du synes at have dem.

Prinds Henrik.

Og Du er en Kujon af Naturen uden Instinct.

Falstaff.

Jeg gjør Eders Major til Lagn; gjør I det Samme ved Sheriffen, saa er det godt; hvis ikke, saa lad ham komme ind; dersom jeg ikke skulde tage mig ligesaa godt ud paa en Rattersluffe, som nogen Anden, saa Vanden i Vold med min Opdragelse! Jeg haaber at en Strikke kan qvæle mig ligesaa gesvindt som enhver anden.

Prinds Henrik.

Gaae og skjul Dig bag Tapetseriet; I andre maae gaae ovenpaa! — Nu, I gode Herrer! hvem der nu havde et ærligt Ansigt og en god Samvittighed!

Falstaff.

Begge Dele har jeg havt; men Marstal og Dattum er slidt af dem, og derfor vil jeg krybe i Skjul.

Prinds Henrik.

Kald Sheriffen ind!

(Alle gaae undtagen Prindsen og Poins.)
(Sheriffen træder ind med en Joermand.)

Prinds Henrik.

Nu Hr. Sherif! Hvad godt?

Sheriffen.

Tilgiv mig, Prinds!

En Pobelsværm drev visse Folk herhid.

Prinds Henrik.

Og hvilke Folk?

Sheriffen.

En af dem godt er kjendt,
en svær, feed Mand, min Prinds!

Joermanden.

Saa feed som Smør.

Prinds Henrik.

Den Mand — det siger jeg Jer — er ei her;
jeg selv har sendt ham bort i Grinder;
Og her, Sherif! jeg giver Dig mit Ord:
i Morgen Middag sender jeg Dig ham,
at han kan gøre Dig og hver Mand Røde
for hver en Ting, som han beskyldes for.
Nu ønsker jeg at I forlade Huset.

Sheriffen.

Det vil jeg, Prinds! To Herrer have mistet
ved dette Reverspak tre hundred Mark.

Prinds Henrik.

Vel muligt! har han plyndret disse Mand,
saa skal han staae til Ansvar. —
Har nu vel!

Sheriffen.

God Nat, min ædle Prinds!

Prinds Henrik.

Jeg troer, det er god Morgen; er det ei?

Sheriffen.

Jo Prinds! jeg troer at Klokken er vel To.

(Sheriffen og Boermanden gaar.)

Prinds Henrik.

Den stittede Slubbert er ligesaa bekjendt som St. Pauls Kirken. — Gaar hen og kald ham frem!

Poins.

Falstaff! — han ligger i dyb Sovn bag Tapetseriet, og snorker som en Hest.

Prinds Henrik.

Hør bare, hvor tungt han trækker Ande! — Mand sag hans Kommer! (Poins søger i dem.) Hvad har Du fundet?

Poins.

Intet uden Papirer, min Prinds.

Prinds Henrik.

Lad os see, hvad de kunne indeholde. Læs dem!

Poins.

Item en Kapun 2 Shillings 2 Pence.

Item Sauce — 4 —

Item Kanarisk 8 Potter . . . 5 — 8 —

Item Anchovis, og Kanarisk
efter Aftensmaaltidet 2 — 6 —

Item Brød, en halv Penny.

Prinds Henrik.

O Uhyre! Kun for en halv Penny Brød til denne forfærdelige Mængde Kanarisk! — Gjem hvad der ellers kan være; vi ville læse det, naar vi faa bedre Leilighed, lad ham ligge der og sove, til det bliver Dag. I Morgen maa jeg til Høve! Vi maa allesammen i Drøg, og Du skal faa en hårdelig

Post. — Jeg vil skaffe denne fede Krabat en Post ved Fodfolket, og jeg veed, at en Marsch paa et Par tusind Men vil blive hans Død. — Pengene skulde blive betalte tilbage med Rentes Rente. Kom til mig i Morgen, i god Tid; og nu god Morgen Poins!

Poins.

God Morgen, min adle Prinds!

(De gaae.)

Credie Akt.

Første Scene.

Bangor. Bærelse i Archidiaconusens Huus.

Percy træder ind med Worcester, Mortimer og Glendower.

Mortimer.

De Løfter gode er; de Benner sikke;
vort første Skridt er fuldt af heldigt Haab.

Percy.

Lord Mortimer — og Glendower, min Frænde, —
Vil I nu sætte Jer? —

Og Farbro'er Worcester. — Staaer ei Satan i det?
Jeg har forglemmt mit Kort!

Glendower.

Nei, det er her.

Sid, Frænde Percy! sid Jer ned, Heedspore!
thi hver Gang Lancaster med dette Navn
omtaler Jer, han blegner, og med Sukken
han onsker Jer, I var i Himlen inde.

Percy.

Dg Jer i Helvede, hvergang han horer
man nævner Lyd om Dwen Glendower.

Glendower.

Jeg kan ei dadle ham; — just som jeg fødtes,
var Himlens Pande fuld af gloende Riis
og Ildgestalter; og, som jeg kom frem,
skjalv Jorden i sin Grundvold, lig en Kryster.

Percy.

Ei! skjalvet havde den til samme Stund,
hvis Eders Moders Kat blot havde kastet.

Glendower.

Jeg siger: Jorden skjalv den Stund jeg fødtes.

Percy.

Jeg siger: Jorden tænkte ei som jeg,
saafremt I troer den skjalv af Frygt for Jer.

Glendower.

Al Himlen stod i Brand, og Jorden skjalv.

Percy.

Saa skjalv den ved at see al Himlen brænde,
og ei af Frygt for Eders Fædselstime. —
Den skrantende Natur tidt søger Lust
i sære Udbrud. Tidt den svangre Jord
med et Slags Bugbrud piint og plaget er,
fordi den holder en halstyrig Vind
i Livet paa sig; den vil ud i fri Luft;
saa ryfter den det gamle Skrog, og styrter
en mosgroet Berg, et Kirkespiir. — I hiin Stund
Matronen led af sligt, og rystede
af Svækkelse.

Glendower.

Min Brænde! ei af Mange
jeg døjed' slige Mødsprog! Lad mig sige

Ser nok engang, — at i min Fødselstime
 var Himlens Pande fuld af røde Ildblus;
 fra Bjergene løb Gederne, og Hjorden
 freg salsomt ned mod angstopfyldte Marker.
 Forværslet er jeg overordentligt;
 den hele Strømning i mit Liv udviser,
 jeg drev ei med blandt Hverdagsmennesker.
 Hver lever Gen — indbegnet af det Hav,
 som Englands, Skotlands Kyst og Wales omtordner —
 der Pibling kalder mig, har før mig læst!
 Og find mig nogen Mand af Kvinde født,
 der sporer mig paa Kunstens høie Baner,
 og holder Skridt med mig i Grublers Dybder! —

Percy.

Wallisersproget taler I som Mester;
 det troer jeg. — Lad mig nu faae Middagsmad! —

Mortimer.

Tys, Frænde Percy! Tie! I gjør ham gal.

Glendower.

Jeg Mander kalde kan fra Afgrunds Dybet.

Percy.

Det kan jeg med; og det kan vel Enhver;
 men komme de da naar I kalder paa dem?

Glendower.

Hør, Frænde! jeg kan lære Jer at byde
 selv over Djævelen.

Percy.

Og jeg, min Frænde!
 kan lære Dig at skræmme ham med Sandhed.
 Tal Sandhed! trods saa Djæv'len og hans Hær;
 kan Du fremmane ham, da bring ham hid;
 jeg sværger, jeg har Magt til ham at skræmme.
 Tal Sandhed steds! o da Du Djæv'len skræmmer!

Mortimer.

Nu! Nu!

Ei meer af Sligt, som til Unytte tales! —

Glendower.

Tre Gange Henrik Bolingbroke har mødt
min Magt; tre Gange fra Wyeflodens Bredder
og sandguul Severn har jeg sendt ham hjem
med uforrettet Sag, Hagls Storm- Lynslagen.

Percy.

Hvordan! Af Jer, Hagls Storm- og Lynildslagen!
For Satan! siig! hvordan kom han da hjem? —

Glendower.

Nok! — Her er Kortet. Skal vi dele nu
vor Ret, alt efter vort trefoldige Forbund?

Mortimer.

Archidiaconussen har alt deelt det
i trende Landemærker ligeligt.

England fra Trent og Severn og hertil
mod Syd og Ost er mig anjat til Lod.

Alt Vestligt, Wales, hiinsides Severns Bred,
og alt det rige Land, som den indgrændser,
er Glendowers. For Eder, kære Frænde!

den Rest, som ligger nordlig ud for Trent. —

Trefold er denne Overeenskomst udstædt;

og naar gjensidig den beseglet er,

(en Sag, som godt i Nat sig lader rygte)

gaaer I, min Frænde Percy! jeg, den adle

Lord Worcester bort i Morgen, for at samles

med Skotlands Hær og Eders adle Fader

i Shrewsbury, alt som os er bestemt;

Min Fader, Glendower er end ei færdig

ei heller i de første fjorten Dage

behøve vi hans Hjælp.

(Til Glendower.)

I den Tid samler
 I hver Basal, hver Ben og Naboadel.

Glendower.

En kortere Tid skal sende mig til Eder,
 og jeg ledsager Eders Gruer did.
 Nu liste I Jer fra dem uden Afsted,
 thi vist der regne vil en Sorgens Vandflod,
 naar I og Eders Dvinder skilles ad. —

Percy.

Mig synes min Part, nord fra Burton her,
 i Størrelse ei kommer nær Jer Andres.
 See kun den Flod; hvor den sig krinkler ind,
 og af mit bedste Land bortskjærer mig
 en svær Halvmaane, en uhyre Flig.
 Hør! her jeg lader Floden dæmme af;
 her skal den nette sølverblanke Trent
 gaae lige, slet og ret i en ny Rende;
 den skal ei snøe sig i saa dybt et Indskaar,
 før mig saa rigt et Jordsmon at berøve!

Glendower.

Ei snøe sig? — Jo, det skal, det maa, det gjør den!

Mortimer.

Ja!

See kun! den skyder her sin Gang og løber
 med lige Fordeel til den anden Side;
 i det den paa hiin Side knapper af
 saa meget Land, som her den tog fra Eder.

Worcester.

Før en Slump Penge gjennemskjær' I den,
 og vinder denne Spidse Land mod Nord;
 saa løber den jo lige, slet og ret!

Percy.

Det vil jeg; en Stump Penge gjør det klart!

Glendower.

Jeg taaler ei det ændres.

Percy.

Gjør I ei?

Glendower.

Nei! I ei ændre det!

Percy.

Hvo siger Nei?

Glendower.

Jeg! det gjør jeg!

Percy.

Lad mig da ei forstaae det;
men flig det frem i Eders Maal fra Wales!

Glendower.

Jeg taler engelsk, saa godt som I, min Herre!
thi jeg optugtet blev ved Englands Hof;
der jeg, som Ungling mangen engelsk Sang
til Harpen digted' yndeligt og skjønt,
og gav mit Sprog en hjælpsom Prydelse;
en Dyd man aldrig end har Jer afmærket!

Percy.

Det glæder mig, min Sjæl! og det i Hjertet!
for vil jeg være Kat og skrige: „Miau!“
en flig en Rimegast; jeg horer heller
man skraber Messingfjerte reen med Kniv,
og usmurt Møllehjul paa Hvelen skrige;
det slover mine Tænder ei saa meget,
som dette Verschaffemad; det er mig
forceret Trav paa skindmagr' Skindmærs Rygrad!

Glendower.

Nu, nu! Trent ledes af!

Percy.

Det lidt mig rager.

Jeg skænker glat væk Land, tre Gange større,
til en godt Hjertens-Perle-Ben! men naar
det gjælder Sag og Handel, maae I vide,
da lives jeg om Spidsen af et Haar.
Nu! er Kontrakten færdig? Skal vi gaae?

Glendower.

Klart skinner Maanen. I maae bort i Nat.
Jeg skynde vil paa Skrивeren; og derhos
belave Dvinderne paa Eders Reise.
Jeg troer min Datter gaaer fra Vid og Sands;
saa høilig elsker hun sin Mortimer.

(Gaaer.)

Mortimer.

Hy, Frænde! hvor I lever mod min Fader!

Percy.

Jeg kan ei for det; tidt han ærgrer mig
med sine Sagn om Muldvarp og om Myre,
om Drommer Merlin og hans Prophetier,
og om en Drage og en finløs Fisk,
en vingelukkert Gris, en Ravn, som fældte;
om Løven i sin Ro, om Kat i Spring,
og andet saadant Virum-Darum Kram,
som i min Tro mig rokker. — Hor nu bare;
han holdt mig i Gaar Nat som mindst ni Timer
med at opregne mig de Djevles Navne,
som tjente ham. Jeg svarte: „Hm! — Godt! —
Snak kun!“

men horte ei et Ord. — O han er pinnlig
som modig Hest, som Lucifer til Hustru,
og værre end et Huus, hvori det ryger.
For Ost og Hvidlog aad jeg i en Mølle,
end Røge (naar hans Sludd'r jeg skulde tære)
i bedste Sommerslot i Christenheden.

Mortimer.

Jeg siger Jer han er en værdig Ridder,
 høist herligen belæst, og stærkt forfaren
 i sjældne Hemmeligheder; kjæk som Løven,
 udmærket vennetæl, og gavmild-rig
 som Indiens Gruber. — Skal jeg Jer vel sige,
 at Eders Sind han heit i Verden holder;
 ja tvinger sig, fast over sin Natur,
 naar I modstrider ham; ja! det er Sandhed!
 Jeg siger Jer: ei nogen Mand i Verden
 ham fristede saa stærkt, som I har gjort,
 og smagte Røvelse og Fare ei! —
 Men brug ei Sligt for tidt; det beder jeg. —

Worcester.

I er for daddelsyg, i Sandhed, Herre!
 og siden I kom hid har I gjort nok,
 for hans Taalmodighed at overspænde.
 I lære maa at rette denne Lyde;
 om tidt den Storhed, Mod og Kraft end viser,
 (det er den største Ynde den Jer laaner)
 saa røber den og tidt balstyrig Harm,
 Mangel paa Sæder og paa Maadehold;
 Dypblæsthed, Stolthed, Haan og Selvindbildning;
 det allermindste Stænk af disse Feil
 vil efterlade sig en hæslig Plet,
 paa alle andre ædle Gavers Skjønhed,
 og deres Priis dem reent bedrage fra!

Percy.

Godt! præf kuns! Priis og Lov de fine Sæder! —
 Her vore Koner er; lad os nu skilles.

(Glendower kommer tilbage med Lady Percy
 og Lady Mortimer.)

Mortimer.

Det er en Ting som ærgrer mig i Sjælen,
 min Kone kan ei Engelsk; jeg ei Wallisisk.

Glendower.

Min Datter græder; vil ei skilles fra Jer;
Hun være vil Soldat og med i Krigen.

Mortimer.

Min Fader! sig, at hun med Fæster Percy,
ledsagede af Jer os snart skal følge.

(Glendower taler til sin Datter paa Wallisisk; hun
svarer i samme Sprog.)

Glendower.

— Hun er som gal; den Uregjerlige!
Si Dvertalelse slaaer an paa hende.

(Lady Mortimer taler Wallisisk til Mortimer.)

Mortimer.

Ha! jeg forstaaer Dit Blik; hiint skønne Walessprog,
som her fra disse svulne Himle regner,
er mig bekendt; og var det ei for Skams Skyld,
jeg svarte Dig just i selvsamme Sprog,

(Lady Mortimer taler.)

Jeg Dine Rys forstaaer; Du mine med.
Saa tale vore Følelser nu sammen;
men, Elfte! jeg af Skole skulker ei,
før jeg har lært Dit Sprog; thi see, Din Tunge
Wallisersprog gjer sodt, som Elskovssang
i fagre Dronnings Mund, naar henrykt den
i Sommerhyttens Mulm til Luthen toner.

Glendower.

Nei! smelter J, gaaer hun fra Biid og Sands!

(Lady Mortimer taler atter.)

Mortimer.

O deri er jeg dum, som Dumbhed selv!

Glendower.

Hun beder Jer
at lægge Jer paa disse lette Siv;

i hendes Skjød hvíl Eders sagre Hoved,
saa synger hun den Sang, som fryder Jer,
og kroner Søvnens Gud paa Eders Dine;
Hun Eders Blod med frydsfuld Tunghed tryller,
og gjør sliq Strid imellem Søvn og Vaagen,
som Striden er imellem Dag og Nat,
en Time, før hiint Spand i Himmelseeltøi
sit gyldne Seirtog hift i Øst begynder.

Mortimer.

Jeg sidder fro, og hører hendes Sang;
imens tør og vort Skrift vel blive færdigt.

Glendower.

Gjør det;
de Tonkunstnere, som spille for Jer,
fast tusind' Milt' herfra i Luften svæbe;
dog flux de her skal være. Sid, og lyt!

Percy.

Kom Thrine! Du forstaaer Dig just paa Leie!
— Kom hurtig, hurtig; at jeg kan lægge mit Ho-
ved i Dit Skjød!

Lady Percy.

Xi, I Bildgaas!

(Glendower taler nogle Ord i Wallisersproget, og
Musiken lader sig høre.)

Percy.

Nu seer jeg Djævelen forstaaer Wallisist;
og Under ei, han er saa fuld af Nykker.
Han er, min Sjæl! en herlig Musikanter.

Lady Percy.

Saa maatte I være musikalsk fra Top til Taa,
for I regjeres aldeles af Nykker. — Saa lig nu
hille I Hjertetyv! og hør Mortimers Donna synge
wallisist.

Percy.

Jeg horte heller Donnal, min Stovertøve tude
irlandst.

Lady Percy.

Har Du lyst til at faae en braaden Pande?

Percy.

Nei!

Lady Percy.

Saa lig stille!

Percy.

Det kan ikke jeg; det er Kvindens Sag. —

Lady Percy.

Nu, Gud hjælpe Dig!

Percy.

Til Walliserfrenens Seng.

Lady Percy.

Hvad Du dog sladderer!

Percy.

Lys! hun synger.

(En Walliserfang synges af Lady Mortimer.)

Percy.

Frisk Thrine! Nu vil jeg ogsaa have en Sang
af Jer.

Lady Percy.

J saaer ingen af mig, paa Tro og Ere!

Percy.

„Ingen af Jer, paa Tro og Ere!“ Hjertens
Glut! I sværger ligesom en Ruffenbagers Kone! „Det
gjør jeg aldrig, paa Ere og Tro! og saa sandt jeg
lever; og saa sandt Gud bedre mig, og saa sandt
der er Sol paa Himmelen!“

Dg for Din Ged sliq Taftes-Borgen giver,
som om Du aldrig varst hiinsides Tinsbury.

Sværg mig som Adelsfrue (det Du est)
 en dygtig Mundfuld Sed; og lad hiin Smaaced,
 som klæder godt ved Pebernødde, bruges
 af Kræmmerhællinger og Søndagskarle.
 Drift, syng!

Lady Percy.

Jeg vil ei synge.

Percy.

Det er den nærmeste Vei til at blive Skræder-
 ske, eller Afretter for Rødkjeller. — Naar Kontrak-
 terne ere udfærdigede, vil jeg affied inden to Timer;
 og nu kan I komme ind til mig, naar I lyfter.

(gaaer.)

Glendower.

Kom, kom Lord Mortimer! I er saa kold
 for dette Togt, som Percy brænder for det.
 Nu er vel Skriftet færdigt; vi besegle;
 og saa til Hest paa Stand.

Mortimer.

Ja, hjertens gjerne!

(De gaae.)

Anden Scene.

London. Bærelse i Palladset.

Kong Henrik træder ind med Prindsen af Wa-
 les og Adels herrer.

Kong Henrik.

Forlader os; Prindsen af Wales og jeg
 maae raadslaae ene. Værer dog ved Haanden,
 thi muligt strax vi trænge tor til Eder.

(Vorderne gaae.)

Jeg veed ei, om min Gud det saa vil have
 for mulig Brost og Brode i mit Liv,

at i sit Lenraad af mit eget Blod
 han skaber Straffens Riis og Svøbe til mig;
 Dog i Dit Lernet's Baner, som de gaae,
 faaer Du mig til at troe, Du est betegnet
 til heden Hevn, til Himlens Tugterriis
 for mine Synder. — Siig mig dog, hvor kunde
 deslige lave, toilelese Lyster,
 saa usel, lumpen, nogen Tid og Daad,
 de tomme Glæder, de raae Ruttebrodre,
 udi hvis Lag Du staaer, og est indpodet —
 hvor kunde de Dit heie Blod sig nærme?
 Hvor hæve sig op til Dit Tyrstehjerte?

Prinds Henrik.

Med Eders Majestæts Forlov! jeg onsked',
 jeg for hver Brøst saa fri mig kunde sige,
 som visselig jeg reen mig gjøre kan
 for mangen Feil man lægger mig til Last.
 Dog den Formildelse jeg mig udbeder,
 at naar jeg har gjendrevet mangt et Døgn'sagn —
 det Høiheds Dre tidt er nodt at høre
 af Dienstkalk og lumpen Nyhedskræmmer;
 jeg maa for noget Sandt (hvor min Ungdom
 i vilde, regellose Baner sveied)
 naar tro jeg underkaster mig, faae Naade!

Kong Henrik.

Gud naade Dig! — Men jeg maa undres, Henrik!
 ved al Din Tid, hvis Binge tager Flugt
 saa himmelvidt fra alle Dine Fædres.
 Din Plads i Raadet har Du skændigt mistet,
 og nu Din yngre Broder den beklæder.
 Som fremmed est Du fast for hvert et Hjerte
 ved Hoffet, og for alle Blodets Prinds'er;
 Tidsalderens Forventninger og Haab
 er ødelagt; og hver Mands Hjerte ahner

prophetisk alt Dit Fald. — D. havde jeg
 med min Narværelse saaledes ødslet,
 saa strippet om paa Stræde, Torv og Gade,
 tilfals, godtjeb for hver en lav Kompan;
 da Folkets Mening, som mig hjalp paa Thronen,
 var bleven tro hiin ædle Thronbesidder,
 og ladt mig i Landhøvnings Merke navnløs,
 som Een, der Intet var og Intet vordet'.
 Men sjældent saaes jeg; derfor, naar jeg uddrog,
 blev som et sjældent Lustsyn jeg beundret.
 „Der er han!“ raabte Folk til deres Børn.
 „Hvor?“ sagde Andre: „Hvem er Volingbroke?“
 Da skjal jeg Himlens hele, heie Blidhed,
 og mig iførte sig en Idmyghed,
 at Trostak jeg af hver Mands Bryst tilrev mig,
 hoi Velkomsts Jubelraab af hver Mands Mund,
 selv naar den fronte Konge var tilstede.
 Saa min Person jeg frist og ny bevared'.
 Ypperstepræstens Kjortel lig, mit Nafn
 kun med Beundring saaes; og mit Optog,
 saa rigt, som sjældent, tog sig ud som Festdag,
 og vandt Høitidelighed i sin Narhed.
 Hiin Springerkongen stripped' vide om
 med Goglerpak, med Hoveder som Dvas,
 flux tændt og flux udbrændt; bortgav sin Høipragt,
 lod Ugelspeler i sin Høisal ind,
 lod deres Spot vanhellige sit Størnavn;
 hengav, reent mod sit Kald, sin Værdighed
 til Priis for Skaffe, Pogespog, til Maal for
 hver spydig, stjæggelos Viidkræmmerdreng;
 blev Kamerad med Gader og med Stræder;
 gav sig i Lehn reent til Gemenhed hen.
 Da hver Dag Folket slugte ham med Dine,
 det ælledes ved Homningen; begyndte
 at vamløs ved hiin Sodsmag, hvoraf Lidet,

meer end et Lidet, meget er for meget.
 Naar han da fik sig Leilighed at sees,
 blev han, som Gjegen i Skjærsommermaaned,
 blot hørt, ei agtet; seet med slikt Blik kun
 som, sygt og støvt ved daglig Skuen, yder
 ei hiin, den overordentlige Stirren,
 som op mod Majestædens Sol sig vender,
 naar rart den skinner for Beundreroiet.
 Folk blunded' fast, og hang med Dienlaaget;
 sov ved at see ham, og frembød sig Mine,
 som opbragt Mand paa sin Modstander fæster;
 saa mættet, trættet var man af hans Afsyn!
 I samme Forhold, Henrik! stander Du;
 thi Du har tabt Din prindselige Forret
 ved lav Dmgsjængelse; ei gives Die,
 som jo er træet af daglig Dig at see,
 undtagen mit, som ønsked' meer at see Dig
 som nu gjør, hvad jeg gjerne det forbød,
 i det af daarlige Kjærlighed det blindes. —

Prinds Henrik.

Fra nu af skal jeg stræbe, Eders Naade!
 at ligne meer mig selv —

Kong Henrik.

For Gud og Verden!
 Som Du i denne Stund, var Richard dengang
 i Ravenspurg fra Frankrig Fod jeg fæstet',
 og just som jeg var da, er Percy nu;
 Nu, ved mit Kongespir, og ved min Sjæl!
 han har langt større Fordringsret paa Staten,
 end Du, Du Skygge blot af Arvesolgen;
 thi uden Ret, ja uden Skin af Ret
 han Rigets Marker med Krigsværktøi fylder,
 sig vender djærv mod Lovens svare Gab,
 og, skjøndt til Nar ei meer i Gjæld end Du,

ærværdige Visper, gamle Lorder fører
 til blodig Størværk og til Baabenknum.
 Hvad evigt Liv af Hæder vandt han ei
 mod Douglas, hiin berømte, hiin hvis Størværk,
 hvis djærve Tog og store Navn i Baaben
 fordunkler samtlige Soldater plat,
 og skinner ene Sol paa Krigens Himmel
 i hvert et Land, som Jesum Christ erkjender.
 Tre Gange slog Heedspore, denne Mars
 i Svøb, dette Heltetarn, hiin store Douglas
 midt i hans Bøvesfærd; eengang ham fanged',
 gav ham saa løs og vandt i ham en Ven,
 for ret at spille Trodsens vilde Gab,
 og ryste vores Thrones Fred og Tryghed. —
 Hvad siger I hertil? — Percy, Northumberland,
 Yorks Erkebiskop, Douglas, Mortimer
 gjør Et mod os, og er paa Færde alt.
 Dog, hvi forkynder jeg Dig sligt et Budskab?
 Hvi, Henrik! nævner jeg vel mine Fjender
 for Dig, min nærmeste og værste Fjende.
 Dig, som det ligned' vel, af slavisk Frygt,
 af Gang til Rædshed og baltvrig Wildskab
 at føre Sværd mod mig i Percys Sold;
 som Hund ham følge, krybe for hans Haanblik,
 for ret at vise, hvor Du est vanlagt.

Prinds Henrik.

Tro aldrig sligt! Sligt skal I aldrig see!
 Forlade Gud dem, som saa stærkt har bortvendt
 min Konges og min Faders Hjerter fra mig.
 Jeg alt indløse vil paa Percys Hoved,
 og skal mod Dødsen af en Grens Dag
 stolt sige Jer: at jeg er Eders Søn;
 da jeg et Klædebon af Blod vil bære;
 da skal Skjærsfarven være blodigrodt;
 det vadskes, og min Skam med det afvættes;

Dg den Dag vorder det — naar end den lyser —
 da han, hiint Barm af Vre og Verom,
 Heedspore, han den bolde, priste Ridder
 og Eders glemte Henrik modes skulle.
 Hvad Vre, som mon throne paa hans Hjelm,
 gid den var tusindfold; og paa mit Hoved
 hver Skjandsel dobbelt; thi den Stund vil komme,
 da Ynglingen fra Nord med mig skal tusse
 sin Heltedaad for mine Bildskabsstreg.
 Percy er blot min Factor, ædle Herre!
 Han kjober Vre op paa mine Begne,
 og jeg vil kalde ham til saa strengt Regnskab,
 at han hver Vre mig skal udbetale,
 ja mindste Forrang i hans Liv; hvis ei
 jeg Regningen skal ham af Hjertet rive.
 I Guds Navn her jeg dette Lofte gjør;
 som, naar det Gud behager jeg har opfyldt,
 jeg beder, Eders Majestat! maa læge
 mit vilde Levnets gamle, dybe Saar.
 Hvis ei; udsletter Døden hvert et Skyldskrift;
 og hundred tusind Gange vil jeg døe
 for mindste Ord af denne Sed jeg bryder.

Kong Henrik.

Den Sed slaaer hundred tusind Dyrersmand;
 Du skal faae Post som tro Befalingsmand.

(Blunt træder ind).

Nu, gode Blunt! Dit Blik er fuldt af Hast.

Blunt.

Saa er' og Sagen, som jeg skal forkynde.
 Lord Mortimer fra Skotland har sendt Bud,
 at Douglas og de engelske Dyrerte
 den ellers i denne Maaned sank des
 i Shrewsbury. — Det er saa rædsom Hær —

saafremt gjensidigt Ord og Lofte holdes —
som end i nogen Stat svang Oprørsfanen.

Kong Henrik.

Greven af Westmoreland drog ud i Dag;
med ham min Son, Johan af Lancaster;
thi dette Nytt er alt fem Dage gammelt.

J bryder op paa næste Onsdag, Henrik!

Paa Torsdag sætte vi os selv i Marsch.

Vor Mødeplads er Bridgnorth. Henrik, J
gaaer gjennem Glostershire; paa denne Maade
beregner jeg, skal om en ti, tolv Dage
vor hele Hærmagt samlet staae i Bridgnorth.
Guldt op at gjøre er; thi flux affted,
før Fjenden trives ved vor Langsomhed.

(De gaae.)

Tredie Scene.

East-cheap. Et Bærelse i Vertshuset: Bildsvinehovedet.

Falstaff og Bardolph træde ind.

Falstaff.

Bardolph! Er jeg ikke falden skammeligt af siden
denne sidste Auction? Svinder jeg ikke ind? tæres jeg
ikke hen? See! mit Skind hænger om mig, som en
gammel Dames Morgenhabit; jeg er saa indskrumpet
som et vintergjemt Væle. — Ja, jeg vil omvende
mig, og det snart, mens jeg endnu har noget Guld
tilbage. Om feie Tid bliver jeg ganske skatmat, og
saa skal jeg ikke have Styrke til at gjøre Poenitense.
Derfor jeg ikke har glemt, hvordan en Kirke seer ud inden
i, saa vil jeg påseere for et Peberkorn, — for en Bryg-
gerhest. Selskab — slet Selskab har været min Ulykke.

Bardolph.

J er saa tungsindig, Ridder John; J kan ikke
leve længe.

Falstaff.

Ja deri stikker det; — kom, syng mig en liderlig Vise, og gjør mig munter. Jeg har havt saa dydigt et Anlæg, som nogen Cavalleer behøver at have; jeg var dydig nok; bandte lidet, spille ikke Terninger over syv Gange om Ugen; gik ikke paa Jomfruhuus over eengang hvert Qvartal — Qvarteer vilde jeg sige; betalte Penge, jeg laante, tre, fire Gange; levede skikkelig og maadelig; men nu lever jeg et uordentligt Liv. Det overskrider al Maade.

Bardolph.

Men Jeres Fedme, Ridder! overskrider jo al Maade — deraf følger jo, at Jeres Liv er umaadeligt; det er aldeles umaadeligt — det er aldeles umaadeligt, Ridder John!

Falstaff.

Ret Du paa Dit Ansigt; saa vil jeg rette paa mit Liv. Du er vores Admiral. Du fører Lanternen paa Bagstavnen. — Dog hos Dig sidder den i Næsen. Du er Ridderen af den brændende Lampe.

Bardolph.

Naa Ridder! mit Ansigt gjør Jer jo ingen Skade.

Falstaff.

Nei, det skal jeg bande paa! jeg gjør ligesaa godt Brug deraf, som mangen Gen af et Dødningshoved eller et memento mori! Jeg seer aldrig Dit Ansigt, uden at tænke paa Helvedes Ild, og den rige Mand, som klædte sig i Purpur, for der brænder han evindeligt i sine festelige Klæder. — Dersom Du i nogen Henseende havde Gnist af Dyd i Dig, vilde jeg altid sværge ved Dit Ansigt. Min Ged skulde lyde som saa: „Bed denne Ild!“ Men der er ikke en god Priis paa Dig, og uden dette Lys i Dit Ansigt,

var Du, i Sandhed! aldeles et Morkhedens Barn. Da Du løb op ad Gadshill om Natten, for at gribe min Hest, hvis jeg da ikke ansaae Dig for en ignis fatuus eller en Ildfugle, saa gid jeg aldrig maa kunne faae Noget for Penge mere. — O Du er en stedsevarende Høitidsfest; et evindeligt Fyrværkeri! Du har sparet mig over tusinde Mark i Blus og Begfakler, naar jeg om Natten gik med Dig fra Vertshuus til Vertshuus; men naar jeg betænker al den Kanarisk, Du har drukken paa min Regning, saa kunde jeg have havt Lys for ligesaa godt Kjøb hos den dyreste Lysestøber i hele Europa. Jeg har nu i to og tyve Aar holdt denne Jeres Salamander levende med Ild; det Himlen lømte mig for!

Bardolph.

Guds Død! jeg vilde ønske mit Ansigt sad i Ederes Bug.

Falstaff.

Gud forbarme sig! saa døde jeg af Brand i Maven.

(Vertinden kommer ind.)

Hvad nu, Frue Kradsfod? Har I endnu ikke faaet Spor paa den, som bestjal mine Lommer?

Vertinden.

Men Ridder John! Hvad tænker I, Ridder? Tænker I jeg holder Tyve i mit Huus? Jeg har søgt efter; jeg har spurgt — det samme har min Mand — Mand for Mand, Dreng for Dreng, Tjenestekarl for Tjenestekarl. Ikke Tiendeparten af et Haar er nogensinde før forkommet i mit Huus.

Falstaff.

Deri lyver I. Bardolph blev barberet og mistede mangt et Haar; og jeg vil gjøre min Sed paa,

at min Lomme er bestjaalen. — Gaae! gaae! I er en Dvinde — gaae!

Vertinden.

Hvem? Jeg? — Jeg skal vise Dig noget Andet! Det har endnu aldrig nogen kaldt mig i mit eget Huis —

Falstaff.

Gaae! Gaae! Jeg kjender Jer til Punkt og Prikke!

Vertinden.

Nei, Sir John! I kjender mig ikke, Sir John! Jeg kjender Jer, Sir John! I skylder mig Penge, Sir John! og nu ypper I Klammeri, for at snyde mig for dem. Jeg købte Jer et Dusin Skjorter til Jeres Krop —

Falstaff.

Gumlesæk! gemeent Gumlesæk! jeg har givet dem bort til Bagerkoner, og de har gjort Sigter af dem.

Vertinden.

Nu, saa sandt jeg er en ærlig Kone! var det ikke hollandsk Værrer til otte Shillings Allen. — I skylder Penge her desuden, Sir John! for Eders Fortæring, Eders Drik; og med laante Penge udgjør det fire og tyve Pund.

Falstaff.

Han har faaet sin Deel deraf. Lad ham punge ud!

Vertinden.

Han! O Vof og Vee! Han er fattig; han har ingen Ting.

Falstaff.

Hvad! han fattig? See paa hans Ansigt! Hvad kalder I rig? Lad ham mynte sin Næse! Lad ham mynte sine Bludskjæver! Jeg betaler ikke en Døit! —

Hvad! Vil I trække mig paa Læst! Skal jeg ikke kunne tage mig min Luur i mit Herberg, uden at faae min Lomme bestjaalet? — Jeg har mistet en Ring med et Segl i, som havde tilhørt min Oldesøder, den var sine fyrgetyve Mark værdt.

Bertinden.

Herre Jesu! Jeg har hørt Prindsen sige ham utallige Gange, at denne Ring var Kobber.

Falstaff.

Hvad! — Na! Prindsen er en Narrisø, en Lurendreier; og havde jeg ham her, skulde jeg prygle ham, som en Hund, dersom han turde sige sligt.

(Prinds Henrik og Poins komme ind i Marsch.

Falstaff gaaer Prindsen imøde, der blæser paa sin Hærførersstav, som paa en Pibe.)

Falstaff.

Hvad nu, min Gut? er Vinden i det Hjørne? Skal vi alle marschere?

Bardolph.

Ja, To og To, som Arrestanterne til Newgate.

Bertinden.

Jeg beder at naadige Herre vil høre mig!

Prinds Henrik.

Hvad godt, Frue Raskensart? Hvordan lever Din Mand? Jeg kan godt lide ham; det er et ærligt Skrog!

Bertinden.

Naadigste Herre! hør mig!

Falstaff.

Jeg beder Dig, bryd Dig ikke om hende; men laan mig Dit Dre!

Prinds Henrik.

Hvad vil Du, Hans?

Falstaff.

Forleden Nat faldt jeg i Sovn her bag Tapetseriet, og fik min Lomme bestjaalet. — Dette Huus er blevet til et lumpent Huus, man gaaer i Lommerne her.

Prinds Henrik.

Hvad mistede Du da, Hans?

Falstaff.

Skulde Du troe det, Henrik? Tre, fire Obligationer hver paa fyrgetyve Pund, samt en Signettring, som havde været min Oldesaders.

Prinds Henrik.

En Smaating, knap en Marks Penge værd.

Bertinden.

Det sagde jeg ham ogsaa, naadige Herre! og jeg sagde, jeg havde hørt Eders Naade sige det; og han taler ret skammeligt om Eders Naade, den lidderlige Bagvadsker han er; og han sagde at han vilde prygle Jer.

Prinds Henrik.

Hvad! — Det er aldrig muligt.

Bertinden.

Hvis det ikke er sandt, saa vil jeg aldrig mere passere for en solid, ærlig Danneqvinde.

Falstaff.

Du er ikke mere solid end en kogt Svendske, og ikke ærligere, end en jaget Ræv; og hvad Dit Danneqvindeskab angaaer, saa kunde Dandsetojen Zomfru Marianne være et Dydespeil mod Dig. — Fort, Du Tingest! fort!

Bertinden.

Tingest! Hvad for en Tingest?

Falstaff.

Hvad for en Tingest? — Ei, en Tingest man kan læse sin Aftenbon over.

Bertinden.

Jeg er ingen Tingest, man kan læse sin Aftenbon over; det veedst Du meget godt; jeg er en ærlig Mands Kone, og Dit Ridderskab tilsidefat, er Du en Skurk, naar Du kalder mig saaledes.

Falstaff.

Og Dit Danneqvindeskab tilsidefat, er Du — et Dyr, naar Du siger anderledes.

Bertinden.

Hvad for et Dyr? Siig frem, Du Skurk!

Falstaff.

Hvad for et Dyr? — Nu vel! en Fiskodder!

Prinds Henrik.

En Odder, Ridder John? hvorfors just en Odder?

Falstaff.

Ei! Hun er hverken ret Fisk, eller ret Kød; man veed ikke, hvordan man skal tage hende?

Bertinden.

Du er et ubilligt Menneske, naar Du siger saa. Du og hver Mand veed, hvordan man skal tage mig, Du Skurk! Du! —

Prinds Henrik.

Du siger Sandhed, min gode Bertinde! og han bagvadsker Dig paa det groveste.

Bertinden.

Det samme gjør han mod Eders Naade; han sagde forleden Dag, I skyldte ham tusind Pund.

Prinds Henrik.

Hvordan! Skylder jeg Jer tusind Pund?

Falstaff.

Tusinde Pund? Henrik! Ti hundrede Tusinde; Dit Venstak gjælder meer end ti hundrede tusinde Pund; og Du skylder mig Dit Venstak!

Bertinden.

Ja, Eders Naade! han kaldte Jer en Narristak, og sagde han vilde prygle Jer.

Falstaff.

Gjorde jeg vel det, Bardolph?

Bardolph.

Jo! Ridder John! Det sagde I rigtig nok.

Falstaff.

Ja! dersom han sagde min Ring var Kobber.

Prinds Henrik.

Jeg siger, den er Kobber; tør Du nu holde Dit Ord?

Falstaff.

Ja nu, Henrik! Du veedst, at for saavidt Du er Mand som jeg, tør jeg det; men for saavidt som Du er Prinds, frygter jeg Dig, som jeg frygter den unge Leves Vreden.

Prinds Henrik.

Og hvorfor ikke som Loven?

Falstaff.

Kongen selv skal man frygte som Loven! Tænkter Du at jeg skulde frygte Dig, som jeg frygter Din Fader? Nei! gjør jeg det, saa vil jeg ønske, at mit Velte maa revne!

Prinds Henrik.

O! skete det, hvor vilde Dine Larme da plumpe ned og hange Dig om Knæene! Men der er ikke Plads i Dig til Trostak og Sanddrubed, og Velig-

hed for bare Kallun og Indmad! Du vil bestynde en ærlig Kone for at have bestaaet Din Lomme? Ah! Du liderlige, usorøskammede, oppustede Slynge! dersom der var Andet i Din Lomme end Vertshuusregninger, Notiser fra Jomfruhuse, og saa for en lumpen Styver brunt Sukker for Din Trangbrystighed; dersom Din Lomme var beriget med Andet, end disse Uslerier, saa er jeg en Skurk. — Og dog bliver I endnu ved Eders Paaastand? I vil ikke stille nogen Bessjæmmelse i Lommen, — skammer Du Dig ikke? —

Falstaff.

Hører Du, Henrik! Du vedst Adam faldt i Ustyldighedsstanden, og hvad kunde den stakkels Hans Falstaff da vel gjøre i Fordærvelsens Tider? Du seer jeg har mere Kød end enhver Anden, og derfor ogsaa mere Skrobelighed. — I bekjender altsaa at I bestjal min Lomme?

Prinds Henrik.

Det synes omtrent saaledes af min Fortælling. —

Falstaff.

Bertinde! Jeg tilgiver Dig! gaae, gjør Grofsten rede; elst Din Husbonde; hav vaaget Die med Dine Tjenestefolk; sorg vel for Dine Gæster. Du skal finde mig rimelig i alle fornuftige Fordringer. — Du seer jeg er ikke langer bred. — Naa hor — gaae nu! — (Bertinden gaaer.) — Nu Henrik, hvad Nytt fra Hove? Hvad Stratenroveriet angaaer, hvordan har Du faaet det i Nøgtighed, min Gut? —

Prinds Henrik.

O min deilige Morbrødssteg! jeg maa jo altid være Din Skytsengel. — Pengene ere betalte til bage. —

Falstaff.

Na! jeg kan ikke lide den Betalen tilbage; det er dobbelt Møie.

Prinds Henrik.

Jeg er gode Venner med min Fader, og kan gjøre hvad det skal være. —

Falstaff.

Saa plyndre Skatkammeret først og fremmest; og er det muligt, saa gjør det endnu, før Du vadsfker Dine Hænder!

Bardolph.

Ja, gjør det, min Prinds!

Prinds Henrik.

Hansemand! Jeg har skaffet Dig en Kommando ved Fodfolket. —

Falstaff.

Jeg havde hellere seet det havde været ved Rytteriet; — Hvor skal jeg faae fat paa Een, som kan stjæle godt? O, hvem der havde sig en Mesterthv paa en to og tyve Alar eller saa! — Jeg er skrækkelig blottet for Alting! — Nu! Gud være lovet for disse Rebeller! De gjør ingen uden skikkelige Folk Fortræd. — Jeg lover, jeg priser dem! —

Prinds Henrik.

Bardolph!

Bardolph.

Eders Raade!

Prinds Henrik.

Bring dette Brev til Prinds Johan, min Broder af Lancaster; det til Lord Westmoreland. — Gaae Poins! til Hest, til Hest! for Du og jeg har tredive Miles Ridt endnu før Middag. — Hans!

Mod mig i Morgen udi Temple-Gall

ved to Slet efter Middag! Der Du skal
modtage Din Bestalling, og faae Penge
og Ordre til at ruste Dine Folk.
Alt Landet staaer i Blus; og Percy hoit mon staae;
de eller ogsaa vi nu falde maae!

(Prindsen-gaaer med Poins og Bardolph.)

Kalstaff.

Vel sagt! en herlig Tid! — Hei! lad min Trokost
komme! —

O, gid blot dette Vertshuus var min Tromme!

(Gaaer.)

Fjerde Akt.

Første Scene.

Dyrørernes Leir ved Shrewsbury.

Percy, Worcester og Douglas træde ind.

Percy.

Vel talt, min ædle Skotter! dersom Sandhed
ei gjaldt for Smiger i vor fine Tid,
saa tilkom Douglas vel det Vidnesbyrd,
at ingen Kriger, som Tidsald'ren stempled,
kan i al Verden saa fuldgyltig gaae! —
Ved Gud! jeg kan ei smigre; jeg staaer Brag paa
Spytsliffertunge; men en meer stolt Plads
end I, har Ingen i min Kjærlighed.
Ja! tag mig paa mit Ord! Prøv, prøv mig, Herre!

Douglas.

Du Wrens Konge est! —

Ei Mand saa mægtig aander paa vor Jord,
som jeg jo trods'er.

Percy.

Gjør det! Det er herligt.

(Et Bud træder ind med et Brev.)

Hvad Brev er dette? — Nu kan jeg blot takke! —

Budet.

Fra Eder's Fader kommer dette Brev.

Percy.

Et Brev fra ham! hvi kommer han ei selv?

Budet.

Han kan ei, ædle Herre! han er dødsfyg.

Percy.

Guds Blod! Hvor faaer han Tid til syg at være
i sli'g en Kamptid? — Hvo gaaer for hans Hær?
Hvo fører den, i det den drager hid?

Budet.

Hans Brev, ei jeg det melder, ædle Herre!

Worcester.

Siig mig da, gode Ven! holder han Sengen?

Budet.

Ja; fire Dage alt før jeg drog bort;
og paa den Tid, da jeg tog hjemme fra,
var' Lægerne heist bange for hans Helsen.

Worcester.

Jeg ønsked' Tiden stod først rask og karst,
før han af Sygdom blev paa Leiet lagt;
ei var hans Helsen dyrebar som nu!

Percy.

Nu syg! skakmat nu! — Ha hans Sygdom tærer
vor Fædres Liv og selve Hjerteslod;
den smitter hid, — hid midt ind i vor Leir. —

Han skriver her, — at en indvortes Sygdom; —
 at ei hans Venner slux ved Sendebud
 samkaldes kunde. — Alt han troer det galt,
 saa dyr og vigtig Sag at anbetroe
 til nogen Sjæl, undtagen til sig selv. —
 Dog giver han os og det djærve Raad,
 at trænge frem med vores lidet Forbund,
 og prøve om os Lykken teer sig huld;
 thi — skriver han — „nu duer Forsagthed ei,
 „da Kongen sikkerlig er underrettet
 „om vore Anslag. — Nu! hvad sige I?

Worcester.

Med Lamhed slaaer os Eders Faders Sygdom.

Percy.

Det er et Ulivsjaar; en Arm afhugget. —
 — Dog nei, forsandt! vor Trang til ham er mindre
 end den os synes! — Var det viist og godt,
 vor hele Hærmagts Held og Vel at sætte
 Alt paa eet Kast; vor rige Hovedstyrke
 paa en usikker Times Bovespil? —
 Det var ei Godt, thi deri lærte vi
 det hele Dyb og Sjælen af vort Gaab
 og ydre Linien, ja selve Grændsen
 for alt vort Held.

Douglas.

Ja! Ja, det gjorde vi!

Men nu, en herlig Arm os slaaer i Bente;
 vi rast tør ode i Forventningen
 om hvad men komme ind. —
 Hvis vi maae vige, see vi her da Trost ei?

Percy.

Et Samlingssted, en Hjemstand at tie til,
 hvis Satan og alt Uheld men see skjævt
 til vore første Forretagender.

Worcester.

Dog saae jeg heller Eders Fader var her;
 vor Dræts Egenskab og Farve taaler
 ei nogen Deling. Mange, som ei vide,
 hvorfor han kommer ei, vil troe at Klogskab,
 at Trofskab og at puur Misnoie med
 vort Forretagende holdt Greven borte;
 og tank, hvor slig Formening vende kan
 det rædde Forbunds Strøm, og avle Tvivl
 og Mistro til vor Sag; thi vel I vide,
 at vi, der stande som Angribende,
 maae holde os fjænt fra streng Undersøgning
 og stoppe hver en Sprække, hvert et Righul,
 hvorfra Fornuftens Blik os speide kan;
 Graværelsen af ham et Tæppe løfter,
 og den Ukyndige seer et Rædselsbilled',
 han ser ei dromte om.

Percy

I overdriver.

Af hans Graværelse jeg Gavn os spaaer.
 Det laaner Glands og høiere Formening
 og større Djarvhed til vort store Værk,
 end om han var her; thi nu maa man tænke,
 hvis vi, foruden ham kan byde Trods,
 og støde hardt til Riget, da med ham
 vi over Hals og Hoved det vil styrte. —
 End Alt gaaer godt; hvert Led end fast samholder.

Douglas.

Saa godt, som ønskes kan, i hele Skotland
 ei høres saadan Lyd, som Ordet: Frygt.

(Sir Richard Vernon træder ind.)

Percy.

Min Frænde Vernon! Paa min Sjæl! velkommen.

Vernon.

Gud give at mit Nyt var Velkomst værd!
Greven af Westmoreland, syv tusind Mand stærk,
marscherer hid; med ham er Prinds Johan.

Percy.

Det skader ei; hvad meer?

Vernon.

Saa har jeg hørt,
at Kongen selv personlig drager ud,
og agter sig herhid i største Jil
med stærk og mægtig Hærmagt.

Percy.

Ogsaa han
velkommen være skal! — Hver er hans Son,
Bildhovedet, Prinds Rastensod af Wales,
med samt hans viltre Sværm, som skubbed' Verden
tilside, og besøel den gaae sin Gang?

Vernon.

Hver rustet; hver i Vaaben; stolt besjædret
liig Strudsen, der bevinger selve Vinden;
vidtflagrende, som Dn af Strombad steget;
i gylden Dragt, liig Helgenbilleder;
paa Mod, Kraft svanger hver, som Maaned Mai;
pragtrig liig Solen ved Elfsommerstid;
kaad, som den unge Buk, og vild som Tyr.
Jeg saae ung Henrik — med Hjelmbrunnie paa,
og med Laarskimmer, væbnet stateligt, —
saa let som den bevingede Mercure
i høien Sadel sig fra Jorden svinge;
fast som en Engel daled ned fra Himlen,
for vælig Pegasus at snøe, og trylle
Alt med den adelige Rideskumst.

Percy.

— Nok! Nok herom! — Meer end Martsmaanedes Sol

hans Priis kan volde Feber! — Lad dem komme;
 i Hoitidspragt de komme, Dff're liig,
 hvem til dampfulde Krigs ildoiede Mo
 vi blodende og varme offre ville.
 Staalklædte Mars skal sidde paa sit Altar
 til Drene i Blod. — Jeg brænder alt,
 at denne rige Fangst er os saa nær,
 og end ei vores! — Kom! Skaf mig min Hest,
 der skal mig føre som en Tordenkile
 med Lynets Hart mod Prinds af Wales's Bryst.
 Henrik skal Henrik; vild Hest vild Hest møde,
 og skilles ei for Sen som Liig skal blode. —
 D var blot Glendower her! —

Vernon.

Der er meer Nyt.

Paa Gjennemreisen herte jeg i Worcester,
 end i to Uger kan hans Magt ei samles.

Douglas.

Det er den værste Tidende af alle!

Worcester.

Ja, ved min Sjæl! den har en iiskold Klang!

Percy.

Hvor heit anslaaer I Kongens hele Hærmagt?

Vernon.

Til tredive Tusind.

Percy.

Hvi ei fyrgetyvel

Skjondt Glendower og min Fader her ei staae,
 vor Magt skal for hiin store Dag forslaae.

— Kom! mynstrer strax! thi Dommhedag er nær;
 doer Alle herligen! doer, som en Heltehær!

Douglas.

Tæel aldrig om at doe, jeg uden Frygt

for Død og Dødens Haand gaaer dette Halbaar
trygt!
(De gaae.)

Anden Scene.

Landevei i Nærheden af Coventry.

Falstaff og Bardolph træde ind.

Falstaff.

Bardolph! gaae Du i Forveien til Coventry;
fyld mig en Flaske med Sæk; vore Soldater skal mar-
schere igjennem. Vi ville være i Sutton-Colfield endnu
i Aften. —

Bardolph.

Vil I give mig Penge, Capitain?

Falstaff.

Læg ud! Læg ud!

Bardolph.

Med denne Flaske kommer mig en dobbelt Krone
tilgode hos Jer.

Falstaff.

Al! gid Du havde den tredobbelt i Bente, eller
paa Dit Hoved! Befal min Lieutenant Peto at møde
mig ved Enden af Staden!

Bardolph.

Det skal jeg, Capitain! — Farvel!

(Gaaer.)

Falstaff.

Dersom jeg ikke skammer mig ved mine Recrut-
ter, vil jeg være en saltet Hæbræer! Jeg har skam-
meligen misbrugt den kongelige Hververfuldmagt. I
Steden for hundrede og halvtredstindstyve Soldater har
jeg faaet tre Hundrede og nogle Pund Sterling. Jeg
presser ingen andre end Landmand, som sidde varmt
inden Bagge, og Selveiersønner; jeg opsnuser forlo-

vede Ungkarle, for hvem der alt har været lyst to Gange af Brækstolen; saadant et Forraad af Ulsrygge, som ligesaa gjerne horte Satan selv som en Tromme; Karle, som ere meer bange for Knaldet af en Bøsse, end en saaret Algerhone eller en anskudt Bildand er. Jeg pressede ingen uden saadanne Finkeriddere med Hjerter i Livet ikke større end Knappe-naalshoveder; og de har kjøbt dem frie fra Tjenesten, og nu bestaaer min hele Commando af Juvalider, af Corporaler, Lieutenanter, Frimænd, Karle, saa pjaltede som Lazarus paa Tapetseriet, hvor den rige Mands Hunde slikkede hans Saar. Karle, som — sandt at sige — aldrig har været Soldater; men affledigede, utro Tjenere, yngre Sønner af yngre Brødre, forarmede Brændeviinskjænkere og Gaardskarle, som ikke har forstaaet deres Snit; kort slige Bønderoser, som skyde op i en rolig Verden og i en langvarig Fredstid, ti Gange meer forbandet pjaltede, end en gjenemskudt, lappet gammel Kane, og saadanne Folk har jeg til at fylde deres Plads, som har kjøbt sig frie; saa man skulde troe jeg havde hundrede og halvtredstindstyve pjaltede forlorne Sønner, som vare komne lige fra Svinevogtningen og fra Svinetruget. — En Ulgelsspegel modte mig underveis, og sagde: „jeg havde nok tomt alle Galger i Landet, og presset Beenradene.“ Intet Menneskes Die har nogensinde seet slige Fugleskræmseler. Jeg vil ikke marschere gennem Coventry med dem, det er baade vist og sandt! — Ja de skulde skræve ogsaa i Marschen, som om de havde Springjern mellem Benene, for rigtig nok fik jeg de fleste af dem lige ud af Hængslerne. Der er kun halvanden Skjorte i hele mit Compagni, og den halve Skjorte er to Servietter, som ere sammenrempede, og kastede over Skuldrene som en Heroldskappe uden Ermer. Og skal jeg sige Sandhed, er Skjorten sjaalen

fra min Bert i St. Albans, eller fra den rødnefede
 Brintapper i Daintry; — men denne Mangel siger
 Intet; de vil finde Linned nok paa alle Gjærder. —
 (Prinds Henrik og Westmoreland træde ind.)

Prinds Henrik.

Naa! hvorledes staaer det til, min fede Hanse-
 mand? hvor gaaer det, Lyksal?

Falstaff.

Ei! Henrik? Hvor gaaer det Dig, Du Gal-
 frants? Hvad Satan gjør Du i Warwickshire? —
 Min ædle Herre af Westmoreland! jeg beder om For-
 ladelse; jeg tænkte Eders Gøihed havde allerede staaet
 i Shrewsbury.

Westmoreland.

Sandelig, Ridder John! det er den høie Tid
 jeg stod der, og I med, men mine Tropper ere der
 allerede. Jeg kan sige Jer, Kongen langes efter os
 alle; vi maae marschere hele Natten.

Falstaff.

Ho! ho! vær ikke bange, hvad mig angaaer; jeg
 er saa aarvaagen, som en Kat, der sliffer Blode.

Prinds Henrik.

Rigtig! der sliffer Blode! for Dit Blodeslifferi
 har allerede gjort Dig til en Smørklump! — Men
 stig mig, Hans! hvis ere de Karle, som komme bag
 efter os?

Falstaff.

Det er mine, Henrik! mine!

Prinds Henrik.

Jeg har aldrig seet Mage til saadanne guds-
 jammerlige Ufsekygge!

Falstaff.

O ho! de ere gode nok til at stikke en Landse

i; — Gode for Krudt; Gode for Krudt! De kan fylde en Grav ligesaa godt som de, der ere meget bedre; Ak! dødelige Mennesker, min Ven! dødelige Mennesker. —

Westmoreland.

Men mig tykkes dog, Sir John, de ere over al Maade fattige og skindvisne; de ere alt for stoderagtige —

Falstaff.

Ja! hvad deres Stodderskab angaaer, saa veed jeg ikke hvorfra de har den; og hvad deres Skindvisnenhed angaaer — saa er jeg vis paa, de har ikke den efter mig.

Prinds Henrik.

Nei, det tør jeg bande paa; med mindre I kalder tre fingertyl Glest paa Ribbenene, Skindvisnenhed. Men her nu, skynd Dig! Percy staaer alt i Marken.

Falstaff.

Hvad? er Kongen i Leiren?

Westmoreland.

Ja, Ridder John! jeg er bange vi dvæle for længe.

Falstaff.

Godt!

Ved Enden af Slag, og ved Nabning af Fæst passer søvnlug Stridsmand og sulten Gæst.

(De gaar.)

Tredie Scene.

Oprørernes Leir ved Shrewsbury.

Percy, Worcester, Douglas og Vernon træde ind.

Percy.

Vi slaaes med ham i Nat!

Worcester.

Det her vi ei!

Douglas.

J give ham da Fordeel.

Vernon.

Gi et Straabred.

Percy.

Hvad snakker J? Han venter jo Forstærkning?

Vernon.

Vi med! —

Percy.

Men hans er vis, og vores tvivlsom.

Worcester.

Hør Raad, min Frænde! Her Jer ei i Nat.

Vernon.

Nei, Herre! gjør det ei.

Douglas.

J raader ilde;

J taler saa af Frygt og Hjertefulde.

Vernon.

Vagvadst mig ikke, Douglas! Ved mit Liv!

(og jeg tør det bekræfte med mit Liv)

naar reen og ægte Vre kalder mig,

jeg holder Raad med matte Frygt saa lidet

som J, som nogen Skotter under Solen;

Lad det i Morgen sees i Slag, hvem af os

mon frygte!

Douglas.

Eller nu i Nat!

Vernon.

O ja!

Percy.

Ja, ja! i Nat!

Vernon.

Dog nei! det bør ei skee!
 Det undrer mig, Hørførere, saa store
 som I, ei forudsæe de Hindringer,
 der Toget sinke maae. Et Antal Heste
 er fra min Frænde Vernon ei end komne;
 I Dag først ankom Eders Onkel Worcesters;
 nu slumrer deres Stoltthed, deres Kraft,
 saa tamt er deres Mod af Slid og Slæb,
 at ingen gjælder halvt hvad halvt den er.

Percy.

Saa er og Fjendens Heste i det hele
 af Reisen trætte og forknyttede;
 den bedste Deel af vores har udhvilet.

Worcester.

Men Kongens Antal overgaaer langt Vores;
 for Guds Skyld! Frænde, bie til Alt er samlet!

(Trompeter blæse til en Underhandling.)

Sir Walter Blunt træder ind.)

Blunt.

Med naadigt Tilbud jeg fra Kongen kommer,
 hvis mine Død I høre vil og agte.

Percy.

Sir Walter Blunt, velkommen vær! — Gud give,
 I enig var med os i Sag! Thi flere
 af os Jer elsker høit, og disse flere
 er' nidst paa Eders Værd og prisste Navn,
 fordi I ei er med i vores Sag,
 men stander mod os, som en Alvindsmænd.

Blunt.

Og Gud forbyde at jeg stod ei saa,
 saalænge uden Skranke, uden Regel
 I mod den Herrens Salvede opstande.

Men til mit Gjern! Mig sender Kongen, for
 at høre Eders Næse, samt hvorfor
 I op af Borgerfredens Bryst fremmane
 djærvt Hændskab, lære hans trofaste Land
 forvoven Grumhed. Dersom Kongen glemte
 paa nogen Blis Fortjenester af Eder —
 dem han tilstaaer at være mangefold —
 saa byder han Jer: „klager!“ Ufortøvet
 I faaer hvad I Jer ønske, og med Renter;
 derhos Tilgivelse for Jer og hver,
 Hvem Eders Næse i hin Sag har vildledt. —

Percy,

Kongen er saare god; vi veed godt Kongen
 veed naar han love skal og naar betale.
 Min Fader og min Farbroer og jeg selv
 gav ham den Kongekrone nu han bærer;
 og da han ei var fuldt de sex og tyve,
 syg i Alverdens Nødsel, arm, ussel,
 en lav, glemt Landsforviist, som sneg sig hjem,
 bød paa vor Strand min Fader ham velkommen;
 og da han hørte, at han seer ved Gud:
 han kom som Hertug af Lancaster blot
 for om sit Lehn og om sin Fred at bede;
 Af Ustylds Daarer og af Jvers Udtryk
 min Fader, roet i ganske Sjæl og Sind
 tilsvær ham Hjælp, og Hjælp ham viste og.
 Saa da nu Rigets Lorder og Baroner
 saae at Northumberland til ham sig vendte,
 kom Smaa og Store flux med Bøsslemaner,
 og mødte ham i Stæder, Flækker, Byer,
 modtog ham paa Broer, i snævre Gader,
 nedlagde Sæver for ham, tilbød Sed,
 hengav ham Sønner, og som Sangerpille
 i gylde. Skarer ham i Hæle fulgte; —
 da strax — thi Høiherd kjender sig — han steg mig

en Kjende hoiere end Eden, den
 han svor min Fader, mens hans Blod var fattigt,
 hift paa den nøgne Strand ved Ravenspur; —
 Og nu — ha! ha! paatager sig at rette
 et Par Forordninger og strenge Lovbud,
 som tynde alt for svært paa Stat og Land,
 han striger over Misbrug, synes græde
 ved Rigets Skjandsel; og med dette Mafyn,
 med Retfærd's Maske vandt han alle Hjerter
 han angled efter. — Han gik videre,
 afhugged' Hovedet af hver en Indling,
 den fjerne Konge efterlod som Tuldsmagt,
 mens han personlig stod i Irlandskrigen.

Blunt.

Jeg kom ei Sligt at høre.

Percy.

Saa til Sagen! —

En Stund gik hen, saa han affatte Kongen,
 og strax derpaa berøvede ham Livet;
 Flur derpaa han beskatter hele Landet; —
 hvad værre var, han lod sin Brænde March,
 (som, naar hver Gier sad, hvor det sig burde,
 hans Konge er) i Wales, som i et Vuur,
 vansmagte uden Hjælp og Løsepænge;
 beskjammed' mig i mine stolte Seirslag;
 ved Speiderlist mig søgte at besnære;
 bort fra Raadsædet han min Dnkel skjældte;
 min Fader i sin Harm fra Hoffet jog;
 brød Sed paa Sed, og Vold paa Vold begik;
 og drev os saa til Sikkerhed at søge
 i dette Forbund, og saa lige lidt i
 hans Ret og Aldomst, den vi Alle finde
 alt for ugyltig til at vare længe.

Blunt.

Og skal jeg bringe Kongen dette Svar?

Percy.

Gi saa, Sir Walter! — Vi gaae lidt tilside.
Gaae I til Kongen! Lad ham stille os
en Borgen for en tryk og sikker Leide;
i Morgen aarle skal min Dufel bringe
ham vor Beslutning da. — Og far nu vel!

Blunt.

Jeg onsked', at I modtog Gunst og Naade.

Percy.

Maaskee vi vil det.

Blunt.

Give Gud, I maae!

(De gaae.)

Fjerde Scene.

York. Barelse i Erkebispens Huus.

Erkebiskoppen af York træder ind tilligemed
en Adelsmand.

Erkebiskoppen.

Sir Michael, ill! bring det beseglede Brev
til Stormarskalken i bevinget Hast.
Det til min Grande Seroop; og hele Resten
til hvem de stilles til. Saafremt I vidste
Alt hvad de gjældte om, I vilde haste.

Adelsmanden.

Edle Herre!

Jeg gjætter Deres Indhold.

Erkebiskoppen.

Sa vel muligt.

I Morgen, gode Ridder! er en Dag,
da vel ti tusind Mand skal friste Lykken,
og see, hvo Prove staaer. — I Shrewsbury,
saa mig sanddrueligt berettet er,

vil Kongen stærk og med nyshvervet Magt
 Lord Henrik mede; og jeg frygter, Ridder!
 nu da en Sygdom traf Northumberland,
 (hvis Hærmagt mest de gjorde Regning paa,)
 Og nu da Owen Glendower er borte,
 (som var en Kjempearm de stoled' paa,)
 og Barfleur lydende af Legen bliver, —
 Jeg frygter Percys Magt er alt for svag
 til Kamp og Dyst mod Kongen strax at være.

Adelsmanden.

O frygt ei, ædle Herre! Douglas er der,
 samt Mortimer!

Erkebiskoppen.

Nei, Mortimer er ei der.

Adelsmanden.

Men der er Mordake, Vernon, Henrik Percy;
 Der er Lord Worcester, og et magtigt Forbund
 af djarve Folk og gammelt Adelsblod.

Erkebiskoppen.

Det er der vel; men Kongen trukket har
 til sig vort Riges hele Hovedstyrke;
 Prindsen af Wales, Johan af Lancaster,
 den ædle Westmereland, den djarve Blunt,
 og fleer' deslige dyrebare Mænd,
 Samkjæmpere om Baabenglands og Wre.

Adelsmanden.

Tviol aldrig, Herre! Mand de finde for dem.

Erkebiskoppen.

Det haaber jeg; men her er Frygt nødvendig,
 og il, de værste Ting at forebygge;
 for hvis Lord Percy seirer ei, vil Kongen,
 for han sin Hær forlover, os hjemsoge, —
 thi han har faaet Nys om vores Forbund, —

og viist det er at væbne sig imod ham;
thi til, og hast! jeg skriver strax til flere
af vore Venner. — Nu Farvel Sir Michael!

(De gaae ud ad forskjellige Sider.)

Femte Akt.

Første Scene.

Kongens Leir ved Shrewsbury.

Kong Henrik træder ind, fulgt af Prinds Henrik,
Prinds Johan af Lancaster, Sir Walter
Blunt, og Sir John Falstaff.

Kong Henrik.

Svor blodig pipper Morgensolen frem
hist over Høiens Bue! Dagen blegner
fast ved dens syge Blik.

Prinds Henrik.

Sydvinden blæser

Trompeten og forkynder os hiins Gu;
dens hule Piben gennem Lovet spaaer,
vi faaer en Uveirsdag, en Himmelform.

Kong Henrik.

Saa stemme den med deres Sind, som tabe;
thi hvad kan synes suult for dem, som vinde.

(En Trompet høres. Worcester og Vernon træde ind.)

Hvad nu, Mylord af Worcester? Det er ei Godt,
at I og jeg skal mødes paa sliq Viis,
som nu vi gjer. I sveget har vor Tillid;
tvang os at kaste Fredens lette Dragt,

og gamle Krop i haarde Staal indspænde. —
 Det er ei smukt; ei smukt, min adle Herre!
 Hvad svarer J? Vil J igjen oplose
 almeenforbandet Drlogs lumpne Knude,
 gjenvandre i hiin Lydighedens Bane,
 hvor J en reen, naturlig Glands udskjød,
 og meer ei være et fremblusset Lustslyn,
 en Rødselspaadom, og et Barselstegn
 om Dødt, som ruges ud for usødt Slægt?

Worcester.

Hør mig, min Konge!
 Hvad mig angaaer, jeg fro vel være kunde,
 ved Livets sidste Tilgiftstund at quæge
 med stille No; thi jeg bevidner her,
 at denne Tvedragtssdag har jeg ei søgt.

Kong Henrik.

J har ei søgt den? Hveden kom den da?

Falstaff.

Rebellion laae ham ligesom Gødderne, og saa
 fandt han den.

Prinds Henrik.

Stille, J Plukkesinkeridder! Stille!

Worcester.

Min Konge fandt for godt sit Raadesblik
 at vende bort fra mig og al vor Slægt;
 dog maa jeg 'kalde Jer i Hu, min Herre!
 vi stod' som Venner Eder først og nærmest.
 For Jer min Embedsstav jeg senderbrød
 i Richards Tid; og reiste Dag og Nat,
 at møde Jer og kysse Eders Haand,
 mens J i Post, i Rang og Afgælte
 var langt fra ei saa hoi, saa stærk som jeg.
 Det var mig selv, min Broder og hans Son,
 som bragte Eder hjem, og trodsed djærvt

hver Fare den Tid. — Den Gang svoer J os, —
 Og denne Ged svoer J i Doncaster —
 J naered intet Forsæt imod Staten,
 og fordred' blot den Jer hjemfaldne Ret,
 Gaunts Sæde, Hertugdømmet Lancaster,
 hvortil vi svoer Jer Hjælp. Men snart derefter
 der regned' Lykke ned paa Eders Hoved,
 og slig en Flod af Heihed faldt paa Jer —
 deels ved vor Bistand, deels ved Kongens Hjærnhed;
 deels ved en faad Tids Vold og Uretsfærd,
 deels ved det Kors J lod at have baaret,
 og stændig Modder, som saa lange holdt
 vor Konge i de irske Vanheldsfrige,
 at hver i England troede ham død, —
 af denne Sværm af saa heift heldige Ting
 J Leiligheden tog, som selv sig frembød,
 til Statens Noer med Eders Haand at gribe;
 forglemte Eders Ged i Doncaster,
 Og J, af os opfødt, behandled' os,
 som Sjogens Unge, den vanartede,
 behandler Spurven; J nedsløg vor Rede;
 J vorte ved vor Madning til slig Storhed,
 at selv vor Kjærlighed ei turde nærme
 sig Eders Blik, af Frygt for Eders Svælg;
 Da nødte egen Tryghed os at flygte
 paa hurtig Binge bort fra Eders Syn,
 og reise denne Hær, hvormed vi staae
 som Vederpart nu mod Jer ved de Midler,
 som kun J selv har smeddet mod Jer selv;
 ved haard Behandling, og ved Trudselsminer,
 ved Brud af Tro og Lov og Ged og Lofte,
 dem J i Eders Jdræts Ungdom svoer os. —

Kong Henrik.

Alt dette har J Stykkeviis opregnet,
 udraabt paa Torve, og oplæst i Kirker,

for at baldfyre Dyrersklædebondet
 med Farver, som i Dine kunde stille
 hver svag Beirhane, hver misnoiet Stodder,
 som gaber, og Albuen klæder ved Nygter
 om en Forandring, hvorved Alt omstyrtes.
 Og aldrig Opstand var i Trang bestedt
 for slig Vandsfarve, for sig at udsminke;
 saa lidt som for hiin skumle Stodderflot,
 der tørster efter Mord, Blod og Forvirring.

Prinds Henrik.

J vore Hære lever mangen Sjæl,
 som dyrt vist bøde vil for denne Tvist,
 naar Proven staaer. Siig Eders Brodersøn:
 Prindsen af Wales samstemmer med al Verden
 i Henrik Percys Priis. Ved alt mit Haab! —
 (Det Værk han har i Hænde blot fraregnet —)
 saa troer jeg at der lever ei paa Jorden
 saa brav en Adelshest, saa stout og tapper,
 saa tapper og saa ung; saa bold, saa dristig
 til denne Old med Heltetværk at smykke. —
 Hvad mig angaaer, jeg til min Skam maa sige,
 jeg har i Ridderfærd en Skulker været,
 og som en saadan, veed jeg, han anseer mig. —
 Dog for min Faders Majestæt jeg siger:
 Jeg glædes ved han har den hele Fordeel
 af Størnævn og Berømmelse forud;
 og vil for Blod i begges Hær at spare
 gaac med ham fro og bold i Riddertvekamps Færd.

Kong Henrik.

Og, Prinds af Wales! vi vore Dig derpaa;
 Skjendt Grunde, mange, fast utallige
 staae derimod. — Nei! gode Worcester! nei,
 vi elske høit vort Folk; selv dem vi elske,
 som mislede' følge Eders Brødes Banner.

Dg vil de tage mod mit Naadestilbud,
 skal han, de, I, ja hver Mand atter være
 min Ven, som atter jeg skal være Deres.
 Siig Eders Frænde det; og bring mig Svar,
 hvad han vil gjøre. — Men hvis ei han viger,
 gaaer os ved Side Magt og rædsom Tugtning,
 og de skal gjøre deres Pligt. Nu gaae;
 Jeg vil ei nu besværes med et Svar,
 tag klogt imod hvad mildt vi budet har!

(Worcester og Bernen gaae.)

Prinds Henrik.

Saa sandt jeg lever! det modtages ei.
 Douglas og Percy, begge to i Ledtog,
 staae dristig op i Staal mod hele Verden.

Kong Henrik.

Thi seie strax hver Fører sig paa Post;
 paa deres Ansvar vil vi gribe an;
 Dg Gud vor Sag, som Ret den er, befsjærne!

(Kong Henrik, Blunt og Prinds Johan gaae.)

Falstaff.

Henrik! hvis Du seer mig bide i Græsset i Sla-
 get, og Du da kommer og stiller Dig saaledes skrævs
 over mig, saa viser Du mig et Venneestykke.

Prinds Henrik.

Jugen uden en Colossus kan vise Dig slikt
 Venneestykke. — Læs nu fra Bord, og far vel.

Falstaff.

Gid det var Sengetid, Henrik! og Alt stod vel til!

Prinds Henrik.

Thi hvad! Du er Gud en Dod skyldig.

(Prinds Henrik gaaer.)

Falstaff.

Men den er ikke forfalden endnu; jeg vilde ne-

dig at betale ham for end Terminen. — Hvi behøver jeg ogsaa at tage Hatten af, for jeg seer Manden? Bah! det er ingen Ting! Wren opliver mig til at trænge frem? — Ja! men hvad om Wren afliver mig, i det jeg trænger frem? Hvad da? Kan Wren sætte et Been til? — Nei! — Eller en Arm? — Nei! — Eller lindre Smerten i en Bunde? — Nei! — Wren er altsaa slet ikke kyndig i Chirurgien? — Nei! — Hvad er Wren? — Et Død! — Hvad er der vel i det Død: Wre? Hvad er denne hele Wre? — Mundsevir! — Jo! en deilig Regning! — Hvem har den? — Han som døde i Onsdags. — Føler han den da? — Nei! — Hører han den da? — Nei! — Er den da ikke følelig? — Nei! for den døde Mand ikke! — Men lever den da ikke med den levende? — Nei! — Og hvorfor ikke? — Misundelsen vil ei taale det. — Derfor bryder jeg mig ikke en Smuds om den. Wren er hverken meer eller mindre end et intetsigende Skjoldmærke, og dermed er min Catechismus ude.

Anden Scene.

Dyrerernes Leir.

Worcester og Vernon træde ind.

Worcester.

O nei! min Brodersen maa ei faae Nys om hvad Kongen nys saa huldt og venligt tilbød!

Vernon.

Det bør han!

Worcester.

Saa er' vi hver Mand forlorne.
Det er ei mueligt, det kan aldrig skee,
at Kongen holder Død, naar Gunst os loves;
Han vil mistænke os, og finde Stund til,

for anden Feil at revse denne Brøde.
 Mistro med tusind' Blik vil stirre paa os;
 thi Høiforraad man troer blot som en Nar,
 der, nok saa tæmmet, dægget, og indluft,
 ei slipper sine vilde Ahners Nykker.
 Lad os see muntre eller sorgfuldt ud;
 Fortolkning vil mistyde vore Blik;
 og som Staldører vil han handle os;
 de føres bedst, naar Slagtetid staaer for. —
 Min Brodersøns Brøst muligt tør forglemmes;
 Ungdom og glohedt Blod vil den undskyldes;
 saa og den Forret ham hans Tilnavn skjænker —
 som djærv Heedspore, ellevid, balstyrig.
 Hver af hans Feil vil falde paa mit Hoved,
 og paa hans Faders; — vi afretted' ham;
 Fra os man leder hans Jordærv, og vi
 som Kilden da til Alt for Alt skal bode. —
 Thi, gode Grænde! lad ei Henrik vide
 i noget Fald hvad Kongen har tilbudet.

Vernon.

Sig hvad I vil, jeg sige vil det Samme.
 Her kommer vores Grænde.

(Percy træder ind med Douglas; Officiærer og
 Soldater følge ham.)

Percy.

Min Farbroer er vendt hjem; — thi giv nu løs
 Lord Westmoreland. — Nu, hvad godt Nytt, min Far-
 broer?

Worcester.

Kongen vil byde Jer et Slag paa Stand.

Douglas.

Send ham Udfæstning ved Lord Westmoreland!

Percy.

Lord Douglas gaar da I, og sig ham det.

Douglas.

— Min Sjæl! det vil jeg, og jeg gjør det gjerne.
(Gaaer.)

Worcester.

Til Naade er der intet Tegn hos Kongen.

Percy.

Bad I om Naade? Ha! forbyde Gud!

Worcester.

Jeg vore Klager roligt ham fortalte,
som og hans Meeneed, som han nu gjer god,
ved at forsværge at han er forsvoren.
Han kalder os Forrædere, Rebelpak,
og vil med stolte Naaben mærke os
med dette hadelige Navn.

(Douglas kommer tilbage.)

Douglas.

Til Naaben!

Til Naaben, Riddersmænd! thi jeg har slængt
en djærv Udfæstning i Kong Henrik's Dine,
og Westmoreland, som udleste blev, har bragt den;
Det slaaer ei feil; vi har ham strax paa Halsen. —

Worcester.

Prindsen af Wales traad frem for Kongen, Frænde!
og fordrede Jer ud til Guelamp.

Percy.

Naal! give Gud at Tvisten gjaldt os To kun,
og ingen Mand i Dag stakaandet blev,
undtagen jeg og Henrik Monmouth! — Siig mig,
siig! hvordan klang hans Udfæstning? Var den haanlig?

Bernon.

Nei, ved min Sjæl! jeg aldrig i mit Liv
har hørt Udfæstning meer besteden fremsfort,
med mindre Broder skulde Broder byde

til Vaabenprøve i en venlig Lystkamp. —
 Hver ægte Ridderdyd tilstod han Eder;
 med Fyrstetunge Eders Priis han smykked';
 opregned' Eders Daad, fast som en Narbog;
 gjorde Jer stedsse bedre end sin Nøes
 ved Daddel af sin Nøes, med Eder lignet,
 og, hvad der som en Prinds ham herligt stod,
 med Nødme nævned' han sig selv, og skjældte
 med saadan Ynde paa sin lade Ungdom,
 fast som en dobbelt Aand ham da bejsæled
 til Værdom at meddele og modtage.
 Nu taug han; men lad mig fortælle Verden, —
 hvis denne Dags Misundelse han undgaaer,
 besad en England ei saa sødt et Haab,
 som reent det i hans Vildskab har mistydet.

Percy.

Jeg troer, min Frænde! at Du har forlibet
 Dig i hans Daarskab; aldrig end jeg hørte
 at Prinds saa toilleles gif løs og fri.
 Dog hvordan end han er, engang før Aften
 vil jeg ham fjerne med Soldaterarm
 saa han skal ligge ved min Velkomsthilsen. —
 Til Vaaben flux! — Og Brodre, Stridsmand, Benner!
 hvad I at gøre har, det overveier
 bedre, end jeg, som ei har Tingens Gave
 ved Dvertalelse kan Jer formaae til.

(Et Bud træder ind.)

Budet.

Her ere Breve til Jer, ædle Herre!

Percy.

Nu kan jeg ikke lase dem. —
 O ædle Herrer! Livets Tid er kort;
 dets korte Frist slet øde, var for langt,
 hang Livet end paa Uthrets Viserspidse,

og endte sig, naar næste Time slog.
 Vi træde Konger ned, ifald vi leve;
 og doe vi: stolte Dødt! vi doe med Tyrster!
 Nu — hvad Samvittigheden angaaer — troe mig:
 godt Børgert er, naar Retsfærd's Arm det svinger.

(Et andet Bud træder ind.)

Budet.

Til Vaaben, Herre! Kongen rykker frem.

Percy.

Jeg takker ham, at han afbryder mig;
 thi Taler er ei min Sag. Nu blot dette, —
 hver stande som en Mand, her drager jeg
 et Sværd, hvis Staal jeg agter stærkt at plette
 med bedste Adelsblod, som jeg kan træffe
 i Eventyret denne Rædselsdag.

Nu, — *Espérance!* Percy! — Saa til Dræb-
 ning frem! —

Ton alle Krigens høie Instrumenter,
 og lad os savnes nu ved deres Samklang;
 Thi, Himmel imod Jord jeg vædder, Mange
 af os skal meer ei saa hinanden hilse.

(Trompeterne klinge. De omfavne hinanden, og gaae.)

Tredie Scene.

Glede ved Shrewsbury.

Angreb og Partier i Haandgemæng. Krigs-
 raab til Slag. Derpaa træde Douglas og
 Blunt ind fra modsatte Sider.

Blunt.

Hvad er Dit Navn, Du som i Slaget saa
 mon krydse mig? Hvad Væge søger Du
 vel paa mit Hoved?

Douglas.

Blid, mit Navn er Douglas;

og jeg i Slaget jager Dig saaledes,
fordi man har mig sagt, Du est en Konge.

Blunt.

Man har sagt Sandt.

Douglas.

Lord Stafford har i Dag
dyrt kjøbt sin Lighed med Dig; thi isteden
for Dig, Kong Henrik! har mit gode Sværd
gjort Ende paa ham, saa skal Dig og skee;
hvis ei Du her Dig giver som min Fange.

Blunt.

End aldrig jeg mig gav, Du stolte Skotter!
Du finde skal en Konge, som vil hevne
Lord Staffords Død. —

(De sægte; Blunt falder.)

(Percy træder ind.)

Percy.

O Douglas! havde Du
ved Holmedon sægtet saa, jeg havde aldrig
end i mit Liv en Skotter overvundet.

Douglas.

Seir! Seir! Her ligger Kongen uden Liv.

Percy.

Hvor?

Douglas.

Her!

Percy.

Han, Douglas? Nei jeg kjender grant hans Ansigt.
Han var en Ridder bold; hans Navn var Blunt;
og han var vaabenklædt som Kongen selv. —

Douglas,

En Nar gaac med Din Sjæl, hvor end den gaaer.

En borget Titel har Du kjøbt for dyrt.
 Hvi sagde Du mig, at Du varst en Konge?

Percy.

Heel mangen Stridshelt gaaer i Kongens Kjortler.

Douglas.

Nu, ved mit Sværd! jeg dræber hver hans Kjortel;
 Hans hele Garderobe stykkeviis
 jeg myrder, til jeg træffer ham.

Percy.

Til Slag! —

Vor Hær staaer fuld af Haab om Seir i Dag.
 (De gaae.)

(Nyt Vaabengny. Falsstaff træder ind.)

Falsstaff.

I London slap jeg i Almindelighed for at betale min Part ved et Gilde; men her er jeg bange at jeg kommer til det. Her bruger Verten ingen Kridtstreger paa Disken, her antegner han Regningen med Blodstreger paa Pandebrasken. — Tys! hvem er Du? — Sir Walter Blunt! — I har faaet Eders Bekomst af Ore! — Lad nu nogen sige at dette ikke er Forsængelighed! — Jeg er saa heed som smeltet Bly og ligesaa tung. Vor Herre holde Bly ude af mig! — Jeg trænger ikke til meer Vægt end mine egne Indvolde. — Jeg har ført mit Stodderpak hen paa et Sted, hvor der er gjort Raal paa dem; der ere blot Tre i Live af mine hundrede og halvtredstindstyve; og de due ikke til andet i denne Verden, end til at staae og tigge ved et Byled. — Men hvem kommer der?

(Prinds Henrik træder ind.)

Prinds Henrik.

Hvad! staaer Du ledig her? — Laan mig Dit Sværd! mangen en Ridder ligger fæld og stiv

under de stolte Henders Hestehove
i en uhevet Død; laan mig Dit Sværd!

Falstaff.

O kjære Henrik! lad mig trække en Smule Ande.
Dyrken Gregorius gjorde aldrig saadanne Heltegjernin-
ger, som jeg har gjort idag. Jeg har gjort det af
med Percy; han er sikker nok.

Prinds Henrik.

Bisnok! han lever end, for Dig at dræbe.
Jeg beder Dig, laan mig Dit Sværd!

Falstaff.

Nei Henrik! hvis Percy lever faaer Du, for
Gud! ikke mit Sværd; men tag min Pistol, om Du
vil.

Prinds Henrik.

Giv mig den! — Hvad, sidder den i Hylstret end?

Falstaff.

Alf ja, Henrik! Det en varm Dag, en varm
Dag. Der skal Du faae en Flaske Sæt; den kan
forene alle Partier og Secter.

(Falstaff trækker en Flaske Sæt ud af Hylstret.)

Prinds Henrik.

Hvad! er det nu vel Tid til Spøg og Hjas? —

(Kaster Flasken til ham og gaaer.)

Falstaff.

Nu vel! hvis Percy er i Live, vil jeg lægge
ham i Perse. — Kommer han mig for Haanden, saa
er det godt; hvis ikke han gør det, og jeg kommer
ham for Haanden med min gode Billie, vil jeg give
ham Lov til at lave Karbonade af mig. — Jeg kan
ikke udstaae saadan blegnæbet Dre, som den Ridder
Walter der har. — Lad mig beholde Livet; kan jeg

redde det, saa er det godt; hvis ikke, saa kommer
Gren ubuden, og dermed Amen!

(Gaaer.)

Fjerde Scene.

En anden Deel af Balpladsen.

Baabengny. Angreb. Kongen træder ind med
Prinds Henrik, Prinds Johan og
Westmoreland.

Kong Henrik.

Henrik! jeg beder Dig,
Gaae ud af Slaget; alt for stærkt Du bloder.
Dg følg I ham, Johan af Lancaster!

Prinds Johan.

Aldrig, min Konge! for jeg selv mon blode.

Prinds Henrik.

Jeg beder Ederes Majestæt, bryd frem,
at vor Fraværelse ei skrækker Følket.

Kong Henrik.

Det vil jeg.

Lord Westmoreland! led Prindsen til sit Telt.

Westmoreland.

Min Prinds, kom! Jeg til Teltet Jer vil lede.

Prinds Henrik.

J lede mig? Jeg trænger ei til Hjælp.
Forhyde Gud, en ussel Rist bortdrev
Prindsen af Wales fra slig en Mark, hvor Adel
i Stovet ligger blodstænkt og nedtraadt,
og Oprørs mænd i Blodbad seirfæst vade!

Prinds Johan.

Vi nøle kun! — Kom Westmoreland, min Frænde!
Dit kalder Pligten os; for Guds Skyld, kom!

(Prinds Johan gaaer med Westmoreland.)

Prinds Henrik.

Ved Himlen! Lancaster, Du har mig skuffet.

Ei troede jeg Dig Gier af slikt Mod;

Johan! for elsked' jeg Dig som en Broder;

men nu heitagter jeg Dig som min Sjæl.

Kong Henrik.

Jeg saae det selv; han Percy Spidsen bød

med Kraft og Djarvhed, som jeg aldrig ventet

hos sig, ei voren Kriger.

Prinds Henrik.

D, hiin Gut

os alle laaner Ild.

(Prinds Henrik gaaer.)

(Baabengny. Douglas træder ind.)

Douglas.

Endnu en Konge?

De vore ud som Hydrahoveder. —

Blid, jeg er Douglas, dræbende for Alle,

som bære hine Farver. — Hvo est Du,

som i Person en Konge ligner.

Kong Henrik.

Jeg

er Kongen selv, hvem det bedrover, Douglas,

Du har saa mange af hans Skygger truffet,

og ikke Kongen selv. Jeg har to Sønner,

som søge Dig og Percy Marken trindt;

men da saa heldigt her Du støder paa mig,

jeg prøve vil en Dyst med Dig; — forsvær Dig!

Douglas.

Jeg frygter Du est nok et Kongebilled;

dog bær Du Kongeheds Præg, i Sandhed!

Men min jeg veed Du est, hvo end Du est;

og saadan vinder jeg Dig.

(De fægte. Just som Kongen er i Fare, træder Prinds

Henrik ind.)

Prinds Henrik.

Lumpne Skotter!

Løst op Dit Hoved! eller aldrig meer
Du skal opløste det! her i min Rustning
er' Manderne af Shirley, Stafford, Blunt.
Prindsen af Wales er den, som truer Dig;
han loved' aldrig, uden han betalte. —

(De sægte og Douglas flyer.)

Krist, Eders Naade! Hvordan gaaer det Eder?
Sir Nicholas Gawsey har sendt Bud om Bistand;
saa har og Clifton; jeg til Clifton iler.

Kong Henrik.

Lov; hvil en Stund. —

Min tabte Mening om Dig har Du indløst,
og viist at Priis Du sætter paa mit Liv
ved denne ædle Hjælp, Du nys mig bragte.

Prinds Henrik.

O Gud! hvormegen Uret har de gjort mig,
som sagde at paa Eders Død jeg lured!
Hvis saa, da kunde jeg jo ladet Douglas
udstrække usformeent sin Arm imod Jer.
Den vilde have bragt Jer Død, saa flux
som alle giftige Drikke i al Verden,
og sparet Eders Son Forræders Umag.

Kong Henrik.

Bryd Du nu op til Clifton strax paa Stand.
Imens gaaer jeg til Sir Nicholas Gawsey.

(Kong Henrik gaaer.)

(Percy træder ind.)

Percy.

Seer jeg ei feil, saa est Du Henrik Monmouth!

Prinds Henrik.

Du taler som mit Navn jeg fragaae vilde,

Percy.

Mit Navn er Henrik Percy.

Prinds Henrik.

Vel! saa seer jeg
den stoute Oprørsmand af dette Navn.
Prindsen af Wales er jeg; og tænk ei, Percy!
fra denne Dag at dele Vre med mig.
To Stjerner vandre ei i samme Bane,
og England taaler ei et dobbelt Scepter
i Henrik Percys og i Monmouths Haand.

Percy.

Det skal det aldrig, Henrik! Timen er der,
som ender een af os, og gibe Gud,
Dit Navn i Krig var nu saa stort som mit!

Prinds Henrik.

Jeg gjør det større for jeg skilles fra Dig,
og alle Laurbærkrandse paa Din Hjelms
jeg plukker til en Krone for mit Hoved.

Percy.

Ei længer doier jeg Dit Overmod.

(De fægte.)

(Falsstaff træder ind.)

Falsstaff.

Vel talt, Henrik! ifærd med ham, Henrik! —
So I skal see at her gjælder det ingen Borneleg, det
kan jeg sige Jer.

(Douglas træder ind; han fægter med Falsstaff,
der lader sig falde plat ned, som om han var død.
Douglas gaaer. Percy bliver saaret og falder.)

Percy.

O Henrik! Du har rovet mig min Ungdom. —
Ei smertes mig det korte Livs Forliis,
men kun det Stornavn Du har vundet fra mig.
Det saarer mine Tanker dybere

end Sværdet saarede mit Hjod. — Men Tanken
 er Livets Træl, og Livet Tidens Nar;
 og Tiden, som al Verdens Lob beskuer,
 skal gaae i Staae med. — D! jeg kunde spaae,
 hvis ikke Dodens kolde Jordhaand bandt
 min Tunge nu. — Nei, Percy! Du est Stov,
 og Føde for — (Han døer.)

Prinds Henrik.

For Drme, holde Percy!

Saa far da vel, Du stolte Heltehjerte! —

Sletvævede Horned! Hvor Du est indkrympet!

Dengang hiint Legem rummed' end en Sjæl,

var Kongerigets Grændser det for snevre;

nu er to Skridt af uslest Jord det Plads nok; —

Paa Jorden, hvor Dit døde Liig nu ligger,

staaer ei saa stolt en Riddersmand i Live.

Var ei Dit Dre døvt for Lov og Priis,

da klang ei til Din Priis saa høit min Tunge. —

Nu! — Lad mit Arelskjerf Dit Ansigt dække!

og i Dit Navn jeg selv mig takke vil

for denne sidste Vennetjeneste.

Farvel! Tag al Din Priis med Dig til Himlen;

Din Skjændsel seve med Dig i Din Grav,

men aldrig skal den nævnes i Din Gravskrift!

(Seer Jalskaff liggende paa Jorden.)

Hvad! — gamle Ven! beholdt alt dette Hjod

da ei sit Smule Liv? Farvel, min Hans!

langt større Mand jeg mindre havde savnet.

D, stod til Suus og Duns endnu min Hu,

hvor tungt og bittert var Dit Tab mig nu!

Saa feldt et Vildt traf Doden ei i Dag,

Kjendte mangt meer adelt blødt for dens Slag. —

Til Jordefærd jeg faaer beredet Dig,

i Percys Adelsblod lig her ved Heltens Liig!

(Gaaer.)

Falstaff (reiser sig langsomt.)

Jordefærd! — Ja dersom Du jorder mig i Dag, vil jeg give Jer Lov til at grænsalte mig og æde mig oveniisjebet i Morgen. — Guds Død; Det var den høie Tid at tage Maske paa, ellers havde den skotske Blodhund nok givet mig baade i Sæl og i Pose. — Tage Maske paa, siger jeg? — Det er ikke sandt; jeg er ingen Maske. Den som døer, tager Maske paa; thi han er kun Masken af et Menneſke, og har ikke et Menneſkes Liv; men at paatage sig en Døds Maske, naar man netop derved opholder Livet, det er ikke Maske, men det sande og fuldkomne Billed paa Livet. — Hoveddelen af Tapperhed er Forsigtighed; og ved Hjælp af denne Hoveddeel har jeg reddet mit Liv. — — Straffe mig Gud! er jeg ikke angst for dette Krudttaarn, denne Percy, endſkjøndt han ligger død der. — Hvad om han ogsaa blot havde taget Maske paa, og stod op igjen? — Jeg er bange for han vilde slippe bedst fra dette Maskespil! — Derfor vil jeg gjøre mig ham til en vis Mand, ja, jeg vil sværge paa at jeg har dræbt ham! — Hvorfor skulde han ikke kunne staae op igjen, ligesaa godt som jeg? — Ingen kan gjøre mig til Tegner uden Dienvidner, og her seer ingen mig. — Allsaa, Kammerat, først nu nok et Saar i Eders Laar, og saa marscherer I videre frem med mig.

(Han saarer Percy og tager ham paa Ryggen.)

(Prinds Henrik kommer tilbage med Prinds Johan.)

Prinds Henrik.

Ja! min Johan; høist mandigt har Du lødsket
Dit Jomfrusværd i Blod.

Prinds Johan.

Uds! Hvem er dette?

I sagde jo hiin fede Mand var død.

Prinds Henrik.

Det gjorde jeg; jeg saae ham aandeløs,
og død og blodende, udstrakt paa Jorden.
Est Du i Live? eller blot et Blandværk,
som gøgler for vort Syn? Jeg beder tael!
Vi vil ei troe vort Die uden Dret; —
Du est ei hvad Du synes.

Falstaff.

Nei, det er vist og sandt nok, jeg er intet Dob-
beltmenneske; men er jeg ikke Hans Falstaff, vil jeg
være Hans Nar! — Der har J Percy! (Han læg-
ger Liget paa Jorden.) Dersom Jeres Fader vil be-
vise mig nogen Grev, saa er det godt; hvis ikke, saa
lad ham selv saae Bugt med den næste Percy. Jeg
gaaer med en Grev eller en Hertug i Maven; det
kan jeg forsikre Jer. —

Prinds Henrik.

Men Percy dræbte jeg jo selv og saae Dig ligge
død.

Falstaff.

Gjorde Du? Naa, Du min Gud og Skaber!
hvor denne Verden er hengiven til Løgn! — Jeg til-
staaer Jer at jeg var falden til Jorden, og var fast
aandeløs, og det var han ogsaa! — Men saa reisste
vi os begge to som een Mand, og fægtede en heel
stiv Klokketime efter Taarnuhret hist oppe i Shrews-
bury. — — Hvis man vil tro mig, saa er det godt;
hvis ikke, saa falde Synden paa deres Hoveder, som
skulde belønne Tapperhed. — Jeg vil dee paa at
jeg gav ham dette Saar i Laaret; dersom Personen
var i Live, og vilde fragaae det, skulde hans Mave
komme til at fordeie en Portion af mit Sværd. —

Prinds Johan.

Det er det Smurrigste jeg end har hørt.

Prinds Henrik.

Det er den snurrigste Patron, min Broder! —
 Vel, tag Din Byrde stoltelig paa Ryggen.
 For min Part, kan en Løgn Dig Gunst tilvende,
 vil jeg forgylde den saa smukt som muligt.

(Der blæses til Tilbagetog.)

Trompeten blæser Flugt! Vi seiret har!
 Kom til det høieste af vores Slagmark,
 min Broder! for at see hvo end mon leve
 af vore Venner, og hvo derpaa faldt!

(Prinds Henrik og Prinds Johan gaae.)

Falstaff.

Jeg vil følge bag efter, for at faae min Deel
 af Profiten. Den, som lønner mig, ham lønne
 Gud! Dersom jeg bliver en stor Mand, vil jeg blive
 mindre, thi jeg vil pürgere og lade Sæk fare, og
 leve pænt, som det sommer en Riddersmand.

(Han bærer Liget ud.)

Femte Scene.

En anden Deel af Balpladsen.

Klang af Trompeter. Kong Henrik træder
 ind med Prinds Henrik, Prinds Johan,
 Westmoreland og Glere. Worcester
 og Vernon følge som Tænger.

Kong Henrik.

Saaledes Dyrer stedse sandt sin Straf. —
 Worcester, Du Jldesindede! vi sendte
 jo Naade, og Forladelse, Forlig
 til Eder Alle! — Og Du vilde vende
 vort Tilbud vrangt? Din Frændes Tro misbruge?
 Tre Riddere, vi blandt de Slagne tælle,
 en ædel Greve, mangen Mand desuden

stod end i Live nu,
hvis, som en Christen, tro Du havde baaret
sandsfærdigt Budskab mellem vore Hære.

Worcester.

Hvad jeg har gjort, drev Sikkerhed mig til;
og jeg min Skjæbne møder nu med Taalmod,
da uundgaelig den falder paa mig.

Kong Henrik.

Seer Worcester til sin Dod, og Vernon med.
De Medforbundnes Sag vi end udsætte. —

(Worcester og Vernon gaae ud med Vagt.)

Hvor staaer det til i Marken?

Prinds Henrik.

Den ædle Skotter, Douglas, da han saae
at Dagens Lykke reent ham vendte Ryg,
den ædle Percy dræbt, og al sin Hær
paa Ang'stens Fod, — tog Flugten med dem Alle;
da faldt han fra en Hjeldbrink; saa forknust,
at vore Mænd ham toge. — I mit Telt
er Douglas, og jeg beder Eders Naade,
at jeg maa handle med ham, som mig lyfter.

Kong Henrik.

Den Ben tilstaaes Dig af ganske Hjerte.

Prinds Henrik.

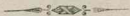
Velan! Johan af Lancaster! min Broder!
Dig denne Grens Daad jeg overdrager.
Gaae Du til Douglas, gjer ham frie; han gaae
hvorthen ham lyfter, uden Lospenge!
Hans Mod i Dag, paa vore Brynnier viist,
har lært os hvordan Heltedaad bør æres,
selv om den findes i vor Hjendes Bryst.

Kong Henrik.

Nu staaer tilbage at vor Magt vi dele.

I, Sen Johan, og Frænde Westmoreland
 skal bryde op til York med muligst Jil
 imod Northumberland og Seroop, Prælaten,
 der, som vi høre, ivrigt ruste sig.
 Jeg selv og I, min Henrik! gaae til Wales,
 før med Grev March og Glendower at stride.
 Oprør i dette Land skal længe dæmpes,
 naar slig en Dag endnu til Ende kjæmpes.
 Og siden første Slag os Held mon spaae,
 saa hviler ei, før vi som Seirens Herrer staae!

(De gaae.)

En Udsigt over første Deel af Henrik den 4de
 skal følge i næste Bind, naar 2den Deel af samme
 Stykke kommer. — Smidlertid henvises Læserne til
 den almindelige Oversigt over Shakespeares Skuespil af
 Englands Historie, som findes her efter Richard den
 Anden.

